

JAARVERSLAG 2023

samen maken we de toekomst

Inhoudsopgave

In gesprek met John Quist (CEO)	2
Kerncijfers	6
Over Unica	8
Verslag van de Raad van Commissarissen	17
Bestuursverslag	20
Duurzaamheidsbeleid	42
Jaarrekening	62
Winst-en-verliesrekening	63
Geconsolideerde balans	64
Mutaties eigen vermogen	66
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	67
Algemene informatie	68
Operationele informatie	77
Investeringsactiviteiten	89
Financieringsactiviteiten	99
Extra informatie	103
Enkelvoudige balans	104
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening	105
Toelichting enkelvoudige jaarrekening	106
Toelichting op posten enkelvoudige balans	111
Overige gegevens	115
Warmtewet	115
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	116
Verslag van de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad	122
Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening	124
GRI-overzicht	125
Begrippenlijst	133

In gesprek met John Quist (CEO)

In gesprek met John Quist (CEO)

Unica is een sterk groeiend bedrijf dat bijdraagt aan een veilige, gezonde en duurzame toekomst. In gesprek met John Quist, CEO van Unica.

Hoe kijk je terug op 2023?

Voor Unica was 2023 het beste jaar in zijn 90-jarige geschiedenis. Autonomoos zijn we weer doorgegroeid en we hebben een paar mooie overnames gedaan. De markt is voor ons onverminderd goed. Er waren natuurlijk wat zaken die speelden, zoals problemen in de toeleveringsketen door de verminderde toevoer van chips. Daar hebben we wel last van gehad, maar we zijn ook collegiaal geholpen door onze partners. Incidenteel liep een project wat langer door gebrek aan onderdelen, maar in de breedte was hier geen sprake van. Over de hogere energie- en materiaalprijzen hebben we goede afspraken kunnen maken met onze trouwe klanten. Dit was ook een kwestie van indexering en daar toonde vrijwel iedereen begrip voor.

Deze mooie prestatie is mede te danken aan ons sterke ondernemingscultuur, gebaseerd op gedeelde familiewaarden en ondernemende mensen. Ook in 2023 hebben alle medewerkers hun schouders er weer onder gezet.

Waar heb je het dan over in termen van omzet en resultaat?

Het is ons weer gelukt om met dubbele cijfers te groeien. In 2023 behaalde we een omzet van € 843 miljoen, een toename van € 87 miljoen ten opzichte van 2022 (€ 756 miljoen). We weten deze sterke omzetgroei nu al vier jaar achter elkaar te noteren. Dat is overigens geen doel op zich. We willen vooral gecontroleerd groeien; dat geeft een goede basis voor continuïteit. En we hechten daarnaast waarde aan duurzame rendementsverbetering. Ons EBITDA-winstpercentage van 12% is een gezonde basis die veel mogelijkheden biedt om te blijven investeren in onze bedrijven.

Unica heeft een duidelijk groeiscenario dat naast autonome groei ook ingevuld wordt met overnames. Kan je iets meer vertellen over de overnames in 2023?

Voor overnames kijken we naar goed presterende bedrijven, waarmee we onze regionale aanwezigheid kunnen uitbreiden en ons specialisme versterken. Altijd op voorwaarde van een culturele fit en gedeelde waarden.

In 2023 hebben we weer enkele mooie bedrijven toegevoegd aan de Unica Groep, die verderop in het verslag aan bod komen. De overname van Tenergy licht ik er graag uit. Tenergy heeft een softwareplatform voor energiebalancering ontwikkeld. Het platform richt zich nu nog op de glastuinbouw en we zien veel kansen om dat uit te breiden naar andere sectoren. Het in balans brengen van vraag en aanbod op het elektriciteitsnet is een onmisbare schakel in de energietransitie. Zonder hier een oplossing voor te hebben kunnen we fossiele brandstof nog niet uifaseren, zeker niet in energie-intensieve sectoren als de industrie. Met deze overname verbreden en verdiepen we onze kennis van de energiemarkt met expertise en oplossingen op het gebied van nood- en regelvermogen.

Waar ben je trots op als het gaat om verduurzaming van de activiteiten van Unica?

Onze missie is om met klanten een veilige, gezonde en duurzame toekomst te realiseren. Ik ben dan ook trots als we hen echt kunnen helpen met verduurzaming, vooral door renovatie en transformatie in de gebouwde omgeving. Bestaande bouw is goed voor 40% van de landelijke uitstoot, dus met onze uitgebreide kennis van duurzame renovatie kunnen we daar impact maken.

Een mooi voorbeeld is De Koepel in Haarlem. Deze oude gevangenis is helemaal getransformeerd naar een multifunctioneel complex met winkels, horeca en woningen. Het was een heel moeilijk te klimatiseren gebouw. Door met koude-warmte opslag te werken is het ons gelukt een comfortabel klimaat te realiseren. Een andere vraag kwam van een ziekenhuis dat onafhankelijk wil zijn op het gebied van energievoorziening. Hier hebben we een oplossing geboden door te werken met waterstof. Dit zijn aansprekende voorbeelden, maar het kunnen ook kleinere opdrachten zijn waarin we een groot verschil kunnen maken. Het verbeteren van een gebouw met energielabel F of G tot een label A gebouw is altijd een mooie prestatie.

En hoe zit het met de eigen verduurzamingsprestaties van Unica?

We sturen doelgericht op energie- en CO2-reductie van onze eigen bedrijfsvoering. Denk aan inkoop van Nederlandse groene stroom, verhogen van energie-efficiëntie van kantoor- en bedrijfslocaties, het elektrificeren van ons wagenpark en de verduurzaming van woon-werkverkeer en zakelijke kilometers. Onze inspanningen hebben dit jaar geleid tot een certificering op niveau 3 van de CO2-prestatieladder, een managementsysteem gericht op CO2-reductie. Maar daarmee zijn we er nog niet. Net als onze klanten kunnen wij ook nog stappen zetten in verduurzaming en moeten we een goede balans vinden tussen onze middelen en de impact die we kunnen maken.

Kan je voor Unica een paar relevante trends en ontwikkelingen beschrijven?

Op verschillende gebieden hebben we te maken met toenemende wet- en regelgeving. Denk aan de eis dat kantoorgebouwen vanaf 2023 eigenlijk al minimaal label C moeten hebben. Dit soort regelgeving biedt ons kansen om met onze dienstverlening klanten volledig te ontzorgen. We hebben de kennis en expertise om dat te doen. Je kan ons zien als een regisseur die helpt het gebouw te verduurzamen en te laten voldoen aan wet- en regelgeving.

Voortschrijdende wet- en regelgeving is in onze ogen een goede ontwikkeling om het tempo van verduurzaming te versnellen en tegelijk een gelijkwaardig speelveld te creëren. In dit verslag zetten we ook zelf de eerste stappen om op termijn te voldoen aan deze regelgeving, met het opnemen van een waardecreatiemodel en een apart hoofdstuk over ons duurzaamheidsbeleid. Dit bouwen we de komende jaren verder uit naar een verslag dat over het boekjaar 2025 zowel op financiële als niet-financiële elementen door een accountant wordt getoetst.

De digitalisering van de maatschappij 'dendert' voort. Als Unica willen we zoveel mogelijk een IT-gestuurd bedrijf worden, zowel wat onze eigen systemen betreft alsook in onze activiteiten. We zijn digitale concepten aan het vermarkten. Building Insight is daar een goed voorbeeld van. Hiermee richten we ons op het optimaliseren van gebouwen met het doel veiligheid, gezondheid en duurzaamheid te verhogen. Nu zie je nog systemen slecht met elkaar samenwerken, terwijl we alle data aan elkaar kunnen koppelen. Als je weet dat er een ruimte leeg staat, kun je het licht en de verwarming uitzetten, of gebruik je de ruimte voor een andere functie. Dit draagt allemaal bij aan verduurzaming.

Zijn er andere ontwikkelingen die je als kans of risico ziet?

Personeelstekort is waarschijnlijk de belangrijkste factor. Ook daarin kan digitalisering trouwens deel van een oplossing zijn. Daardoor kunnen we misschien met iets minder mensen meer werk doen. Wat ons vooral helpt het personeelstekort het hoofd te bieden is dat we worden gezien als een aantrekkelijke werkgever. We zijn een winning team dat focust op drie aansprekende maatschappelijke thema's: veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Zeker jongere mensen zijn steeds meer op zoek naar een bedrijf met een duidelijke 'purpose'. Ze willen bij een bedrijf werken dat ertoe doet. Daarnaast is Unica een breed bedrijf met veel verschillende mogelijkheden. Dus intern kan je met doorstroming veel bereiken.

Een ander risico is veiligheid. Hoe waarborgen jullie dat?

Er is veel wet- en regelgeving als het gaat om veiligheid in de techniek en bouw. De praktijk is echter weerbarstig, want er zijn nog steeds ongevallen op de bouwplaats. Om de bouw veiliger te maken hebben we ons al bij de start aangesloten bij de kerngroep van de Governance Code Veiligheid in de Bouw. Samen met 10 grote bouwbedrijven en 3 grote opdrachtgevers zitten we in deze kerngroep. Veiligheid mag nooit concurrentieel zijn. Alleen door samen te werken kan je bepalen hoe je veilig kan werken.

Zijn er nog dilemma's?

Wat te doen met een klant die op dit moment nog veel negatieve impact heeft op mens, milieu en maatschappij? Denk aan grote CO2-uitstoters. Hun activiteiten vallen nu waarschijnlijk niet te rijmen met onze drie thema's: veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Wij kunnen met onze dienstverlening er wel aan bijdragen dat hun uitstoot vermindert. Dat stelt ons soms voor een dilemma, maar als duidelijk is dat klanten daadwerkelijk willen verduurzamen zien wij het als onze taak om hen daarbij te helpen.

Een ander dilemma zit in het effect van digitalisering op de mens. Digitalisering is een belangrijke ontwikkeling en kan het werken een stuk makkelijker en sneller maken. Het mag echter niet ten koste gaan van de menselijkheid. Het werk moet leuk blijven en voldoening geven. Ik denk overigens dat het gemak en minder handelingen daaraan bijdragen, maar onze mensen maken uiteindelijk het verschil. We zullen dus altijd de combinatie zoeken van slimme oplossingen die door vriendelijke en betrokken medewerkers worden toegepast.

Wat is jouw visie op de toekomst van Unica?

We willen onze positieve impact op klanten en maatschappij versterken door als organisatie verder te groeien. We hebben het dan over een groeiambitie van gemiddeld 10-15% per jaar. Daardoor kunnen we steeds meer impact hebben in gesprekken met onder andere klanten, ketenpartners en opdrachtgevers. Ons netwerk van negen clusters biedt daarvoor een uniek palet aan oplossingen en specialisten op het gebied van advies, techniek en digitalisering. We zien het als een fantastische opdracht om van daaruit een veilige, gezonde en duurzame toekomst te realiseren voor onze klanten en volgende generaties.

Samen maken we de toekomst!

Kerncijfers

Vijf jaar Unica Groep

Bedragen in 1.000 euro's	2023 (IFRS)	2022 (IFRS)	1/1 2022 (IFRS)	31/12 2021 (NL- GAAP)	2022 (NL- GAAP)	2021 (NL- GAAP)	2020 (NL- GAAP)	2019 (NL- GAAP)
Winst- en verliesrekening								
Netto omzet	843.327	756.207	n.v.t.	663.155	758.147	663.155	538.946	483.426
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)	103.421	91.719	n.v.t.	56.434	72.909	56.434	41.234	38.265
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen immateriële vaste activa (EBITA)	77.497	68.457	n.v.t.	52.533	68.686	52.533	37.545	35.129
Bedrijfsresultaat na afschrijvingen immateriële vaste activa (EBIT)	69.495	60.277	n.v.t.	39.428	48.072	39.428	31.434	30.077
Resultaat voor belastingen (EBT)	66.482	57.480	n.v.t.	38.662	45.725	38.662	30.922	29.982
Nettowinst	49.623	42.214	n.v.t.	26.813	30.275	26.813	21.485	21.249
Cashflow (nettowinst plus afschrijvingen)	83.549	73.656	n.v.t.	43.819	55.112	43.819	31.286	29.438
Balans								
Immateriële vaste activa	170.853	150.936	130.105	130.105	138.775	130.105	54.257	36.661
Materiële vaste activa	88.165	79.823	77.738	10.388	12.072	10.388	9.953	11.249
Financiële vaste activa	240	72	114	347	242	347	107	153
Totaal vaste activa	259.258	230.811	208.152	140.840	151.089	140.840	64.316	48.063
Voorraden	9.835	7.453	5.608	5.608	7.453	5.608	3.262	1.966
Vorderingen	240.000	240.197	177.979	94.688	124.471	94.688	91.867	121.063
Liquide middelen	60.252	73.042	53.815	53.905	73.198	53.905	57.964	14.289
Totaal vlottende activa	310.087	320.692	237.402	154.201	205.122	154.201	153.094	137.318
Totaal activa	569.345	551.503	445.554	295.041	356.211	295.041	217.410	185.381
Aandelenkapitaal	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Reserves	160.912	110.765	68.261	88.680	118.955	88.680	61.866	79.910
Aandeel van rechtspersoon in groepsvermogen	170.912	120.765	78.261	98.680	128.955	98.680	71.866	89.910
Aandeel derden in groepsvermogen	93	0	0	668	515	668	551	107
Voorzieningen [*]	14.173	15.166	13.775	13.775	15.135	13.775	5.988	3.985
Langlopende schulden	88.130	118.718	98.874	50.000	64.213	50.000	0	0
Kortlopende schulden	296.037	304.634	254.645	131.918	147.393	131.918	139.005	91.379
Totaal passiva	569.345	551.503	445.554	295.041	356.211	295.041	217.410	185.381
Liquideits- en solvabiliteitsratio's								
Current ratio	1,02	1,03	n.v.t.	1,17	1,39	1,17	1,10	1,50
Solvabiliteit	30,0%	21,9%	n.v.t.	33,4%	35,1%	33,4%	33,1%	48,5%
Rendementsratio's [**]								
EBT-marge	7,9%	7,6%	n.v.t.	5,8%	6,0%	5,8%	5,7%	6,2%
EBITA-marge	9,2%	9,1%	n.v.t.	7,9%	9,1%	7,9%	7,0%	7,3%
EBITDA-marge	12,3%	12,1%	n.v.t.	8,5%	9,6%	8,5%	7,7%	7,9%
Rendement eigen vermogen	29,0%	35,0%	n.v.t.	27,2%	42,7%	27,2%	29,9%	23,6%
Investerings								
Investerings materiële vaste activa	15.150	27.544	n.v.t.	3.313	6.086	3.313	1.770	4.724
Investerings immateriële vaste activa	23.008	29.440	n.v.t.	88.953	29.534	88.953	23.707	7.833
Aantal FTE einde boekjaar	3.778	3.555	n.v.t.	3.287	3.555	3.287	2.843	2.590
Ziekteverzuim	5,4%	6,3%	n.v.t.	5,1%	6,3%	5,1%	5,2%	5,3%

(*) Voorzieningen zijn onder IFRS gepresenteerd onder langlopende en kortlopende schulden, maar zijn voor consistentie in dit overzicht apart gepresenteerd.

(**) Rendementsratio's berekend op basis van netto omzet.

Voor definities van de financiële instrumenten verwijzen wij u naar de begrippenlijst.

Diverse Unica-medewerkers
voor wie het getal 90 een bijzondere betekenis heeft

Unica zet medewerkers in het zonnetje tijdens 90-jarig jubileum

Unica startte in 1933 als Geldersch-Overijsselsch Installatiebedrijf (GOIB) in Zwolle. Dat betekent dat Unica in 2023 precies 90 jaar bestond. Om deze mijlpaal te vieren, hebben we in onze communicatie-uitingen – in het personeelsmagazine, op onze website en op social media – verspreid door het jaar foto's, verhalen en interviews gedeeld over 'Unica 90 jaar'.

“

*“Samen met fijne collega's werken aan een betere wereld is het mooiste wat er is” –
Caroline Bruins*

Een speciaal onderdeel van de jubileumcampagne was een interviewserie met Unica-medewerkers voor wie het getal 90 ook een bijzondere betekenis had. Dat leverde bijzondere verhalen op. Daarnaast is de interviewreeks een mooie afspiegeling van het DNA en de populatie van het Unica netwerk van bedrijven. Wat hetzelfde is gebleven: na 90 jaar zijn de mensen nog steeds het kloppende hart van Unica.

Het volledige verhaal is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Over Unica

Bedrijfsprofiel

Als voorloper in de toepassing van duurzame innovaties en allround technisch dienstverlener lost Unica technologische vraagstukken op in de gebouwde omgeving. Unica is onder meer actief in installatietechniek, energie, ICT, industrie, internet of things (IoT) en smart buildings. Unica bedenkt en realiseert een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor zijn klanten en volgende generaties. Eind 2023 bestaat Unica uit 45 bedrijven, georganiseerd in een netwerk van negen toonaangevende clusters met een eigen focusgebied of specialiteit. We werken intensief samen, zijn wendbaar, kunnen landelijk opereren maar zijn ook lokaal aanwezig. Met bijna 4.000 medewerkers behoort Unica tot de grootste technische dienstverleners van Nederland.

Unica is de handelsnaam van bedrijvengroep Unica Groep BV, een in Hoevelaken statutair gevestigde besloten vennootschap. Alle werkmaatschappijen die tot de groep behoren zijn hier terug te vinden. De werkmaatschappijen zijn gegroepeerd in negen bedrijvencusters.

Unica levert diensten voor uiteenlopende klanten en branches. Elk segment heeft eigen kenmerken, wensen en behoeften, waar Unica op inspeelt door de dienstverlening daarop aan te passen. De meest voorkomende segmenten waarin we opereren zijn zorg, onderwijs, overheid, industrie & techniek, datacenters, zakelijke & financiële dienstverlening, vastgoed, retail & handel, transport & logistiek en sport, cultuur & hospitality.

Zie voor uitgebreide informatie over ons netwerk van bedrijven en onze oplossingen onze website: www.unica.nl.

Visie, missie en strategische pijlers

Visie: Met slimme technologie creëert Unica een veilige, gezonde en duurzame werk- en leefomgeving

Missie: Het bedenken en realiseren van een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor onze klanten en volgende generaties.

Onze kernactiviteiten zijn het bedenken, ontwerpen, realiseren en langdurig onderhouden van technische oplossingen in de gebouwde omgeving en industrie. We bieden een compleet aanbod van diensten vanuit ons netwerk van negen clusters, die allemaal een eigen focusgebied of specialiteit hebben. De clusters opereren zelfstandig maar kunnen afhankelijk van de klantbehoeftes ook nauw samenwerken en integrale technische dienstverlening leveren.

Onze strategische speerpunten zijn:

- Aantrekkelijk werkgeverschap: door onze onderscheidende ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden binden we medewerkers langdurig aan onze organisatie
- Innovatieve proposities en digitalisering: we ontwikkelen nieuwe businessmodellen met nieuwe technieken en de inzet van Artificial Intelligence (AI) en maken maximaal gebruik van data om onze interne processen en het bedienen van klanten te optimaliseren
- Gecontroleerde groei: natuurlijke groei in combinatie met overnames die voor meer slagkracht en kennisuitbreiding zorgen
- Robuust financieel fundament en bundeling van specialistische kennis om onze bedrijven te ondersteunen

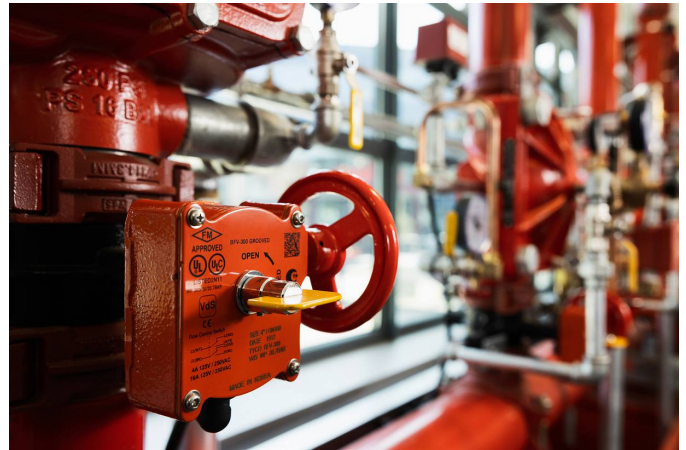
Als partner in duurzame transformatie kan Unica een positief verschil maken, zowel voor ons eigen bedrijf als voor onze klanten. Vier grote maatschappelijke thema's zijn daarbij van belang. Om structureel verdere invulling te geven aan onze duurzame ontwikkeling en een duurzame toekomst voor iedereen zijn deze thema's vertaald naar de kernpijlers Energie & Klimaat, Circulariteit & Milieu, Mens & Maatschappij en Innovatie & Digitalisering. Ethisch en integer handelen is daarbij als vijfde pijler het fundament van onze bedrijfsvoering.

- **Energie & Klimaat:** duurzame oplossingen voor klanten en maximaliseren van onze impact naar een CO2-neutrale samenleving.
- **Circulariteit & Milieu:** behoud van de natuurlijke omgeving door duurzaam en efficiënt gebruik te maken van materialen.
- **Mens & Maatschappij:** een sterke veiligheidscultuur, investeren in mensen, diversiteit in teams en het aantrekken van nieuw talent voor een loopbaan in de techniek.
- **Innovatie & Digitalisering:** continue investering in duurzame innovaties, zodat we door digitalisering de werk-, leef-, en procesomgevingen van klanten veilig, gezond en duurzaam kunnen maken.
- **Ethiek & Integriteit:** samen met stakeholders op een transparante en eerlijke manier werken aan en verantwoordelijkheid nemen voor een aantoonbare positieve impact op mens, milieu en maatschappij.

De inrichting van Unica in de vorm van een netwerk van bedrijven is een speerpunt in de strategie en het centrum van het ondernemersmodel. Dankzij dit netwerk van zelfstandige bedrijven kunnen we zowel gespecialiseerde dienstverlening blijven ontwikkelen als opdrachten multidisciplinair vanuit verschillende kennisdomeinen invullen.

De multidisciplinaire dienstverlening komt samen in end-to-end solutions. We kunnen een compleet pakket aan producten en diensten aanbieden waarmee klanten een integrale oplossing krijgen. Een voorbeeld hiervan is *Sustainable Renovation*, een integrale propositie waarbij expertise over onder meer energiesystemen, renovatieprojecten, smart building toepassingen, brandveiligheid en ICT vanuit verschillende clusters wordt samengebracht.

Integrale brandveiligheid is een ander voorbeeld van een complete propositie waarin alle bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen elementen van brandveiligheid samenkomen.

Het uitbreiden van de samenwerking tussen de Unica-bedrijven is een van de belangrijkste doelstellingen van onze commerciële strategie. Het combineren van kennis uit het bedrijvennetwerk versterkt ook de begeleiding van klanten in verdere verduurzaming. Zo bieden wij klanten naast een 'conventionele' oplossing steeds vaker duurzamere oplossingen. In de dagelijkse operatie heeft vrijwel elke nieuwe opdracht een verduurzamingscomponent en het steeds veranderende energielandschap vraagt om een integrale aanpak. Zo heeft Unica in 2023 een remote control platform voor de industrie uitgebreid met functionaliteit voor elektriciteitsbalancerings. Die toepassing helpt om het elektriciteitsnetwerk in Nederland te stabiliseren en tegelijkertijd de energiekosten voor klanten te verlagen. De kennis van industriële procesaansturing is ook een belangrijke drijver van een oplossing om sprinklerinstallaties op afstand te testen.

Ook overnames zijn belangrijk in onze groeistrategie. We richten ons zowel op uitbreiding van de regionale aanwezigheid als de versterking van onze specialismen. Schaalgrootte maakt ons sterker en richting klant kunnen we met diepere specialismen een nog breder portfolio, expertise en kennis aanbieden. Een van onze belangrijkste overnamecriteria betreft de culturele fit met de mogelijke overnamekandidaat. We richten ons op goed draaiende bedrijven met een geëngageerd management, dat ook na aansluiting bij onze bedrijvengroep het overgenomen bedrijf met positieve energie naar een volgende fase brengt. Natuurlijk moet ook de strategie aansluiten en hanteren we een aantal financiële criteria. Met ons Post Merger Integration (PMI) proces sluiten we de overgenomen bedrijven aan op onze standaarden en ons ESG-beleid. Onder strategische ontwikkelingen beschrijven we de overnames die in 2023 zijn gedaan.

Corporate governance

De Raad van Bestuur (RvB) bepaalt het beleid van Unica, de Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op de uitvoering van het beleid en heeft een adviserende taak richting de RvB. Daarnaast vindt de coördinatie van de bedrijvenclusters plaats vanuit het Executive Committee (ExCo). Daarin zijn naast de RvB de negen clusterdirecteuren en business services directeuren vertegenwoordigd. Tevens is er regelmatig constructief overleg met de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad (OR).

In november 2021 is het structuurregime ingevoerd. In het structuurregime heeft de RvC verantwoordelijkheden die eerder bij de aandeelhouders lagen. Ook heeft de OR een versterkt aanbevelingsrecht voor de benoeming van één derde van de RvC. Dit aanbevelingsrecht is bij de laatste benoemingen van de commissarissen ingezet om de herbenoeming van commissaris Henk ten Hove te ondersteunen.

Aandeelhouders

Unica heeft twee aandeelhouders met een aanmerkelijk belang. Investeerder Triton is sinds 2017 meerderheidsaandeelhouder, terwijl de familie Van Vliet als grondlegger van ons bedrijf nog altijd als grootaandeelhouder nauw betrokken is bij Unica. Daarnaast participeert het management van Unica ook in het bedrijf.

In 2023 hebben Triton en de familie Van Vliet hun investering in Unica verlengd. Daarmee spreken zij opnieuw uit dat ze groot vertrouwen hebben in het groeipotentieel en de strategie van ons bedrijf. We kunnen daarmee de historie als mooi Nederlands familiebedrijf blijven combineren met de professionele ondersteuning van een investeringsmaatschappij. We zijn dan ook verheugd om de samenwerking in deze vorm voort te zetten, waarbij wij de stabiliteit van beide grootaandeelhouders zien als een belangrijke reden voor het succes van ons bedrijf. De steun van deze beide aandeelhouders is een uitstekende basis om de verdere groei en ambities van Unica te realiseren.

Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

De Raad van Bestuur bestond in 2023 uit John Quist (CEO) en Ron van Laar (CFO). John Quist is sinds 2014 als CEO aan Unica verbonden, Ron van Laar werd in 2021 aangesteld als CFO. Met ingang van 1 januari 2024 is in de Raad van Bestuur een derde positie gecreëerd, die wordt ingevuld met de aanstelling van Debby Slofstra als Chief Operating Officer (COO). De aanstelling van Debby Slofstra als derde lid van de Raad van Bestuur versterkt de continuïteit van ons bedrijf en zorgt voor een meer evenwichtige taakverdeling binnen ons bestuur. Daarmee geeft Unica tevens invulling aan de streefcijferregeling voor genderdiversiteit in het bestuur.

In de Raad van Commissarissen (RvC) vonden in 2023 geen wijzigingen plaats. De RvC bestaat uit Michiel Jaski (voorzitter), Luc Hendriks en Henk ten Hove. Michiel Jaski en Luc Hendriks zijn in 2021 herbenoemd voor een periode van vier jaar, Henk ten Hove is in 2022 voor vier jaar herbenoemd. Bij wijzigingen in de samenstelling van het bestuur blijven we streven naar een evenredigere vertegenwoordiging van mannen en vrouwen.

Acquisities

Naast de continuering van de aandeelhoudersstructuur is de bedrijvengroep waar Unica uit bestaat in 2023 uitgebreid met enkele nieuwe bedrijven. De werkmaatschappijen Tenergy Portfolio Services BV, Tenergy Engineering BV, Engine Competences Services BV en Tenergy Consultancy BV waren onderdeel van de acquisitie van Tenergy ter versterking en uitbreiding van de activiteiten van Unica Energy Solutions. Daarnaast werden Breedveld & Schröder BV en Hermans Elektra BV via acquisities onderdeel van het landelijke vestigingsnetwerk van Unica Building Services. Ook werden in 2023 de resterende aandelen van Numan & Kant BV overgenomen.

Gemeenschappelijke Ondernemingsraad

Bij de uitvoering van het beleid raadpleegt het management van Unica zowel op formele als op informele momenten de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad (OR). Deze OR vertegenwoordigt alle clusters, die naar rato van het aantal medewerkers een aantal zetels in de OR hebben. De Ondernemingsraden van de bedrijven die de afgelopen jaren werden overgenomen, zijn geïntegreerd in deze OR en hebben inspraak vanuit een eigen onderdeelcommissie (OC) die de specifieke achterban van hun bedrijf vertegenwoordigt. Pranger-Rosier Installaties heeft nog een eigen OR. Het is de intentie om de Gemeenschappelijke OR in 2024 verder te laten groeien met de resterende medezeggenschapsorganen.

De Raad van Bestuur ervaart een constructieve samenwerking met de OR. Over diverse thema's is in 2023 een prettige dialoog gevoerd en de OR heeft op verschillende beleidsterrein zijn gefundeerde instemming verleent aan de adviesaanvragen. De OR heeft bij enkele aanvragen ook gebruik gemaakt van een externe adviseur. Een verslag van de OR over 2023 is hier terug te vinden.

Jeroen Wilbers
directeur van de Twentsche Kabelfabriek (TKF)

“Unica is in staat om grote opdrachten in al hun facetten te behartigen”

TKF (Twentsche Kabelfabriek) legt momenteel de laatste hand aan een grote subsea-kabelfabriek in de Eemshaven. Met deze nieuwe productielocatie richt het bedrijf zich specifiek op het maken van inter-array zeekabels, die windturbines van vaste of drijvende offshore windparken met elkaar verbinden. TKF is hiermee strategisch gepositioneerd om een bijdrage te leveren aan de energietransitie.

“

“De mensen van Unica hebben hun uiterste best gedaan om het onmogelijke mogelijk te maken”

De bouw van de 25.000 vierkante meter grote productiehal en 1.200 vierkante meter kantoren is in handen van Dura Vermeer en Aannemingsmaatschappij Friso. Unica is verantwoordelijk voor alle gebouwgebonden installaties in de fabriek. “We zijn niet de gemakkelijkste opdrachtgever”, zegt Jeroen Wilbers, directeur van TKF. “We zijn Unica en de andere bouwpartijen dan ook enorm dankbaar voor hun flexibiliteit en gedrevenheid om het onmogelijke mogelijk te maken.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Management

Raad van Bestuur

John Quist (CEO)

John Quist (1960) is sinds 2014 CEO van Unica. Voordat hij in die functie actief werd, was John vijf jaar Managing Director bij VolkerWessels Telecom. Daarvoor had hij directieposities bij KPN en Eircom. John studeerde econometrie aan de Universiteit Groningen, marketing aan de Universiteit van Tilburg en productinnovatie aan Harvard University. Hij is tevens lid van de Raad van Commissarissen bij Lely.

Ron van Laar (CFO)

Ron van Laar (1971) is sinds de zomer van 2021 CFO van Unica. Daarvoor was hij CFO van Dynniq, voorheen Imtech Traffic & Infra, (2016-2021) en van het Nederlandse technisch maakbedrijf Mirror Controls International (MCi) (2013-2015). In de periode tussen 2007 en 2012 was hij werkzaam als CFO en COO bij HealthCity/Basic-Fit. Hij begon zijn loopbaan in 1998 bij Telfort waar hij verschillende financiële managementfuncties vervulde. Ron studeerde Bedrijfskunde aan Nyenrode Business Universiteit, daarna Bedrijfseconomie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en voltooide enkele jaren later de opleiding tot Registercontroller.

Debby Slofstra (COO)

Debby Slofstra (1974) is sinds januari 2024 Chief Operating Officer (COO) van Unica. Daarvoor was zij Country President van het Nederlandse kantoor van Schneider Electric (2021-2024), waar zij in 2017 begon als Vice President Building. Zij was tevens commercieel directeur bij het Nederlandse kantoor van Honeywell (2014-2017) en bij Imtech Building Solutions (2011-2014). Voor 2011 had zij diverse functies bij bedrijven in de automatiseringsbranche. Sinds 2022 is Slofstra naast haar werkzaamheden ook voorzitter van de Technische Vereniging voor Verwarming en Luchtbehandeling (TVVL), een prominent kennisplatform en vereniging van professionals in de installatietechniek. Zij studeerde Geschiedenis aan de Universiteit van Utrecht en behaalde een MBA aan de University of Bradford.

Raad van Commissarissen

Michiel Jaski (president-commissaris)

Michiel Jaski (1959) heeft veel ervaring in het leiden van toonaangevende bedrijven in binnen- en buitenland. Zijn meest recente betrekking was bij het Duitse vastgoedonderneming Officefirst, waar hij CEO was. Daarvoor stond Michiel vier jaar als CEO aan het roer van Grontmij, dat onder zijn leiding geacquireerd werd door het Zweedse Sweco. De tien jaar ervoor was Michiel lid van de Raad van Bestuur van Arcadis, waar hij verantwoordelijk was voor diverse organisatieonderdelen in Europa, de Verenigde Staten en enkele kleinere kantoren in het Midden-Oosten en Azië. Hij bekleedde tevens diverse managementposities bij Shell en Philips. Naast het voorzitterschap van de raad van commissarissen bij Unica sinds 2017 is Michiel commissaris bij Royal Reesink, voorzitter van de raad van commissarissen bij Faber Halbertsma Groep en voorzitter van de raad van commissarissen bij Rhoon, Pendrecht en Cortgene. Hij is tevens voorzitter van de Raad van Advies bij Nationaal Park De Hoge Veluwe en Royal Burgers Zoo. Michiel behaalde een M.Sc. graad tijdens zijn studie Hydrologie aan de Universiteit van Wageningen en een MBA (with distinction) aan INSEAD in Frankrijk.

Luc Hendriks (commissaris)

Luc Hendriks (1963) is Senior Advisor bij investeringsmaatschappij Triton, waarvoor hij vanaf 2007 actief is en bij meer dan tien bedrijven betrokken was. Daarvoor was Luc acht jaar Executive Director bij Brambles, waar hij vanuit België de verantwoordelijkheid had voor verschillende Europese en Amerikaanse bedrijven. Eerder bekleedde hij tien jaar verschillende commerciële en managementposities voor General Electric in Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten. Sinds 2017 is Luc commissaris bij Unica. Luc heeft een mastergraad in mechanical engineering aan de Technische Universiteit Eindhoven.

Henk ten Hove (commissaris)

Henk ten Hove (1952) was van 2010 tot en met 2013 voorzitter van de Raad van Bestuur van Wavin, waarin hij vanaf 1999 zitting had. Daarvoor bekleedde hij diverse andere nationale en internationale managementposities bij Wavin. Sinds 2014 is Henk commissaris bij Unica. Daarnaast is hij voorzitter van de RvC van smallcap beursfonds Alfen en voorzitter van de BDR Thermea Foundation, de enige aandeelhouder van de BDR Thermea groep. Henk studeerde Economie & Management aan de Universiteit van Amsterdam.

Executive Committee

De besturing van de organisatie vindt tevens plaats vanuit het Executive Committee. Hierin hebben alle clusterdirecteuren en shared services directeuren zitting, samen met de RvB. Buiten het bestuur bestaat het Executive Committee uit:

- William Swinkels - *algemeen directeur Unica Building Projects*
- Herbert Rabelink - *algemeen directeur Unica Building Services*
- Tom Verschoor - *directeur Unica Fire Safety*
- Hans van Driel - *directeur Unica Access & Security*
- Antoine Brunink - *directeur Unica Building Intelligence*
- Jan Willem Keur - *directeur Unica Energy Solutions*
- René Albers - *directeur Unica ICT Solutions*
- Arjen Bos - *directeur Unica Industry Solutions*
- Arno Uiterweerd - *directeur Unica Datacenters*
- Arnout Vink - *directeur QHSE, Security & Risk*
- Caroline Bruins - *General Counsel*
- Dik Geelen - *directeur Procurement & Supply Chain*
- Eric de Kruif - *Group Controller*
- Sanneke Sarels van Rijn - *directeur HRM*
- Susan de Vree - *directeur Marketing & Commercie*
- Tijs Zijderveld - *directeur IT*

Verslag van de Raad van Commissarissen

Verlag van de RvC

In een prettige en constructieve dialoog met de Raad van Bestuur (RvB) hield de Raad van Commissarissen (RvC) van Unica in 2023 toezicht op het gevoerde beleid. Op verschillende specifieke onderwerpen heeft onze raad de onderneming van advies voorzien.

Tijdens de zeven formele vergaderingen van de RvC in 2023 zijn verschillende vaste onderwerpen behandeld. De thema's veiligheid, financiën, overnames en de voortgang van de strategie staan altijd op de agenda. Daarnaast worden er specifieke onderwerpen besproken, vaak samen met de directeur van het cluster of de business services die hiervoor verantwoordelijk is. Daarmee krijgt onze raad een breed beeld van de ontwikkelingen binnen Unica. Bij de overleggen zijn altijd alle drie de commissarissen aanwezig. Er zijn geen commissies ingericht die zich met specifieke beleidsterreinen bezighouden.

Herfinanciering

Een proces dat in 2023 de speciale aandacht van de RvC had was de verlenging van de investering van Triton en de familie van Vliet. De beide grootaandeelhouders stellen Unica al sinds 2017 in staat om vanuit een stabiel historisch fundament de verdere groei en ambities van het bedrijf te realiseren. Om Unica ook in de verdere groei te ondersteunen is door de aandeelhouders een nieuw investeringsprogramma opgezet, waar een herfinanciering eveneens onderdeel van was. De volatiliteit van de financiële markten was daarvoor een lastig uitgangspunt, maar desondanks is een bankenconsortium samengesteld dat het groeipotentieel en de strategie van Unica met gunstige financieringsvoorwaarden ondersteunt. Het management van Unica heeft een belangrijke rol gespeeld om de kracht van het bedrijf goed over het voetlicht te krijgen.

Chief Operating Officer

De uitbreiding van de RvB stond in 2023 ook op de agenda. Gezien de omvang van Unica en de continuïteit van de onderneming was het nodig om de taakverdeling in het bestuur beter in evenwicht te brengen. De top van het bedrijf is daarom versterkt met een Chief Operating Officer (COO). De zoektocht naar een geschikte kandidaat gebeurde in 2023 en resulteerde in de aanstelling van Debby Slofstra per 1 januari 2024. We hebben in Debby een uitstekende COO gevonden die veel ervaring uit de sector, grote affiniteit met digitalisering en een sterke duurzaamheidsambitie meebrengt.

Veiligheidsbewustzijn

Het veiligheidsbeleid is een thema dat prominent op de agenda blijft staan. Het komt aan het begin van elke vergadering aan de orde en krijgt ook in het operationele beleid van Unica de hoogste prioriteit. De ongevallenfrequentie is lager dan het branchegemiddelde, maar zolang er nog incidenten plaatsvinden moet veiligheidsbewustzijn een kernthema blijven binnen onze bedrijven. Het is bovendien een sectorbrede uitdaging, dus ook in het ketensysteem waar Unica onderdeel van is moeten we daar continu alert op zijn.

Los van veiligheidsrisico's zijn de marktrisico's die onze raad signaleert voor Unica beheersbaar. Investerings in commercieel vastgoed staan onder druk, wat op termijn invloed kan hebben op de orderportefeuille van onze projectenbedrijven. Daar staat tegenover dat de markten voor beheer en onderhoud en de gespecialiseerde kennisgebieden waarin Unica actief is, nog veel groeipotentieel bieden. Per saldo is Unica dankzij zijn veelzijdige dienstverlening voldoende beschermd tegen onvoorziene marktomstandigheden.

Ondernemerschap

Ook de flexibiliteit die Unica kenmerkt zorgt ervoor dat onze bedrijven minder gevoelig zijn voor fluctuaties in de markt. Dat manifesteert zich in het ondernemerschap dat diep verankerd is in de organisatie. Die kracht heeft zich in de instabiele coronaperiode al bewezen en kwam ook tot uitdrukking toen we in 2023 geconfronteerd werden met flinke kostenstijgingen. Door onze sterke klantgerichtheid hebben we die stijgingen in goed overleg met onze klanten veelal kunnen doorberekenen, zodat onze sterke margepositie behouden is gebleven.

Deze positie stelt Unica in staat in zijn bedrijven te blijven investeren, bijvoorbeeld in de vorm van overnames om zijn bedrijvennetwerk te blijven versterken en op het gebied van innovatie en digitalisering. De investeringen in het IT-landschap van Unica stonden in 2023 op de agenda en zijn na toelichting vanuit het bestuur en betrokken leveranciers door de RvC goedgekeurd. Aantrekkingskracht op de arbeidsmarkt is een andere cruciale voorwaarde om onze groeidoelstellingen te realiseren. Goede mensen blijven vinden is een van de grootste uitdagingen in de techniek en technologie, dus we blijven het bestuur van Unica stimuleren om initiatieven te ontplooiën om voldoende attractief te blijven richting de eigen en potentiële medewerkers.

Reguliere onderwerpen

Sommige terugkerende onderwerpen komen niet alleen in de formele vergaderingen aan de orde, maar ook op andere momenten. Zo worden de resultaten maandelijks besproken. Ook in 2023 hebben deze zich goed ontwikkeld. Voor overnametrajecten worden aparte korte overleggen gepland wanneer zich daarin ontwikkelingen aandienen.

Een gezonde balans tussen financiële resultaten, transparantie, sociale belangen en minder milieubelasting is een vast gespreksonderwerp in ons toezicht op het bedrijfsbeleid. In dit verslag zet Unica de eerste stappen om zijn jaarlijkse rapportage in te richten volgens de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Unica treft de voorbereidingen om consistent en transparanter te rapporteren over ESG-thema's, met als doel om vanaf het verslag over het boekjaar 2025 te voldoen aan de CSRD. Onze raad houdt de voortgang van dit proces nadrukkelijk in de gaten.

Zelfevaluatie

Door enkele langdurige trajecten die veel tijd hebben gevraagd van de RvC, is er in 2023 geen zelfevaluatie gedaan. De afgelopen jaren werden er interne evaluaties afgenomen. De raad gaat in 2024 een zelfevaluatie doen onder externe begeleiding, om ook de aansturing van Unica vanuit de commissarissen verder te professionaliseren. Daarbij zal onder andere aandacht besteed worden aan de deskundigheid op het gebied van duurzaamheidsthema's, wat als onderdeel van de CSRD-implementatie nodig is.

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening 2023 is met de RvB en Deloitte Accountants besproken en is aansluitend door de RvC ondertekend. De aandeelhouders zijn gevraagd om de jaarrekening aldus vast te stellen, het voorstel voor resultaatbestemming te aanvaarden en decharge te verlenen aan de RvB voor het gevoerde beleid en aan onze raad voor het gehouden toezicht.

Dankwoord

De RvC spreekt ter afsluiting, mede namens de beide grootaandeelhouders, nadrukkelijk zijn dank uit aan alle medewerkers die in het jaar 2023 hun bijdrage hebben geleverd aan het succes van Unica.

Hoevelaken, 26 april resp. 1 mei 2024

Luc Hendriks - commissaris (links)

Michiel Jaski - president-commissaris (midden)

Henk ten Hove – commissaris (rechts)

Bestuursverslag

Bestuursverslag 2023

In 2023 is de geopolitieke rust geenszins teruggekeerd. Naast de oorlog in de Oekraïne zijn er verschillende andere hevige conflicten ontstaan. Er is veel politieke onrust en ook de klimaateffecten laten zich gelden.

Deze betreuenswaardige ontwikkelingen hebben vooralsnog geen effecten op onze onderneming. Unica heeft weer een uitstekend jaar achter de rug. Ons sterke fundament in combinatie met ons ondernemerschap heeft ook in 2023 weer z'n vruchten afgeworpen. Het lokale ondernemerschap van onze meer dan 45 bedrijven maakt ons wendbaar bij onvoorziene omstandigheden en de variatie aan specialismen maakt ons minder conjunctuurgevoelig. We kunnen daarom op veel vlakken tevreden terugkijken het afgelopen jaar.

Trends en ontwikkelingen

Een aantal voor Unica relevante trends en ontwikkelingen in de wereld om ons heen hebben invloed op onze dienstverlening en bedrijfsvoering.

Groeiende stroombehoefte

Het toenemende aantal elektrische auto's en het gebruik van warmtepompen dragen bij aan een grotere vraag naar elektriciteit. Ook de verdere verduurzaming van bedrijfsleven en industrie vraagt een steeds grotere stroombehoefte. In 2026 zal de totale stroombehoefte in de wereld met 3,4% stijgen. Ook in Nederland zien we de behoefte aan stroom toenemen.

Het positieve nieuws is dat de toegenomen stroombehoefte volgens het Internationaal Energieagentschap (IEA) ruimschoots gedekt kan worden door duurzame energievormen uit zon, wind, waterkracht en ook kernenergie. De kanttekening hierbij is dat de vraag en het aanbod van energie vaak niet in balans is. Zo wordt er overdag zonne-energie opgewekt, terwijl veel huishoudens 's avonds veel energie gebruiken.

Unica wil een rol spelen in het aanbrengen van een betere balans in dit nieuwe energiesysteem. Dat doen we onder meer door kleinere, decentrale energiecentrales, het inzetten van restwarmte en in het toepassen van buffering en balanceren van assets (op- en afregelen) op het energienet. Dankzij slimme software kunnen vraag en aanbod optimaal op elkaar worden afgestemd en kunnen energieleveranciers worden ondersteund om netcongestie te voorkomen. De acquisitie van Tenergy in 2023 zal hier een belangrijke rol in spelen. Voor andere klanten werken we in ons energieadvies met risicomodellen en analyses, zodat zij hun energieverbruik en inkoop optimaal kunnen afstemmen op hun bedrijfsprocessen en risicoprofiel.

Wet- en regelgeving

We zien op verschillende vlakken een verdere toename van wet- en regelgeving die zich concentreert op verduurzaming. Het laat zien dat de noodzaak duidelijk is en dat het proces van verduurzaming onvermijdelijk doorzet bij opdrachtgevers en binnen onze maatschappij. Unica verwacht dat dit een goede impuls kan geven aan meer techniek en technologische oplossingen in gebouwen.

Dit biedt ons kansen in bijvoorbeeld nieuwe energievoorzieningen in het kader van gasloze gebouwen, het verbeteren van CO₂-prestaties of de algehele efficiëntie van gebouwen. We bieden voor vrijwel alle vraagstukken veilige, gezonde en duurzame oplossingen en zijn dankzij onze gevarieerde kennis tevens in staat invulling te geven aan verschillende klimaatambities van klanten. Zo kunnen we klanten volledig integraal bedienen in het voldoen aan wet- en regelgeving.

Op het gebied van verslaglegging speelt de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) een belangrijke rol. Deze standaard vereist dat ondernemingen ook echt kunnen aantonen dat ze werken aan verdere verduurzaming van hun activiteiten. Voldoen aan deze standaarden is steeds vaker een eis vanuit de financiële sector. Banken, investeerders, particuliere financiers en andere financiële instellingen hebben daarmee invloed op het duurzaamheidsbeleid van ondernemingen.

Schaarste (technisch geschoold) personeel

In de Nederlandse markt is nog altijd sprake van personeelsschaarste. Unica heeft een grote aantrekkingskracht als werkgever, door onder meer de aanhoudende groei van de laatste jaren, de aandacht voor medewerkers en het interne doorgroeipotentieel tussen de verschillende bedrijven. Toch blijft in de sector het risico bestaan dat diensten niet geleverd kunnen worden als er niet voldoende mensen voor zijn, of dat de werkdruk van medewerkers te groot wordt. Een mogelijke oplossing zit in het versneld inzetten van digitalisering. Digitalisering kan veel handmatig werk vervangen, processen versnellen en biedt een schaalbaar model tegen krapte. Daardoor kunnen we met dezelfde mensen meer en slimmer werk doen. Kennis en ontwikkeling van medewerkers is dan ook een speerpunt in onze strategie.

Digitalisering

Digitalisering biedt kansen om de krapte op de arbeidsmarkt te beperken en is van strategisch belang voor het behalen van de klimaatdoelstellingen. Met innovatie en het gebruik van data willen we onze dienstverlening voor onze klanten verbeteren en versnellen en zo bijdragen aan de transitie. De informatie die uit datasystemen komt is onmisbaar om de juiste analyses en keuzes te maken en zo de juiste onderdelen van de oplossing te bieden.

Stakeholderoverzicht

Om de toekomstbestendigheid en relevantie van onze duurzame strategie te verbeteren, toetsen we die doorlopend met onze stakeholders. De belangrijkste partijen die Unica daarin betreft zijn in dit overzicht weergegeven.

Medewerkers

Onze technici en specialisten zijn nodig om onze oplossingen te implementeren en zijn het visitekaartje naar onze klanten.

Klanten

Bedrijven en organisaties die hun gebouwen en bedrijfsvoering willen verbeteren om kosten te besparen en te verduurzamen.

Leveranciers

Fabrikanten, distributeurs en technologiepartners die producten en diensten leveren en onder-aannemers die we inzetten ter aanvulling of ondersteuning van onze werkzaamheden.

Bestuur en toezichhouders

Onze Raad van Commissarissen en Gemeenschappelijke Ondernemingsraad die ons adviseren over onze strategie en bedrijfsvoering.

Aandeelhouders

De investeerders achter onze bedrijvengroep waaraan we rapporteren en verantwoording afleggen over onze resultaten en bedrijfsvoering.

Financiële instellingen

Kapitaalverstrekkers die ons middelen bieden voor gerichte investeringen en ons adviseren over onze financiële huishouding.

Overheden

Europese, landelijke en lokale overheden die met wet- en regelgeving invloed hebben op de eisen aan onze diensten en de verplichtingen van onze klanten.

Keuringsinstituten

Certificeringsbureaus, instellingen en adviseurs die de normen en kwaliteitseisen bepalen waar onze dienstverlening aan moet voldoen.

Waardecreatiemodel

Als een van de grootste technisch dienstverleners van Nederland is Unica een belangrijke speler in de ontwikkeling van oplossingen die bijdragen aan verdere verduurzaming van onze samenleving. Dit is een voorwaarde voor een schonere werk- en leefomgeving. Met bijna 4.000 medewerkers werken we aan een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor onze klanten en volgende generaties. In het waardecreatiemodel hieronder laten we zien welke kapitalen we aanwenden en hoe we daarmee waarde creëren voor mens, milieu en maatschappij.

Input

Financieel	Geproduceerd	Intellectueel	Menselijk	Sociaal	Natuurlijk
Financiering	Gebouwen	Certificeringen	Ruim 4.000 loyale medewerkers	Klanten	Groene stroom
Eigen vermogen	Wagenpark	Innovatieve oplossingen	Deskundigheid en vakbekwaamheid	Ketenpartners	Brandstof
Subsidies	Materieel & materiaal	Digitale middelen	Flexibele schil van externe experts	Brancheverenigingen	
	Hardware en apparatuur	Intellectueel eigendom		Maatschappelijke partners	

Businessmodel

Onze missie

We bedenken en realiseren een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor onze klanten en volgende generaties.

Onze kernactiviteiten

Met deskundigheid in integrale verduurzamingsoplossingen bieden we een wereld aan mogelijkheden om een positieve bijdrage te leveren aan mens, milieu en maatschappij.

Onze strategische speerpunten

- Aantrekkelijk werkgeverschap
- Innovatieve proposities en digitalisering
- Uitbreiden marktaandeel door autonome groei en toevoeging nieuwe bedrijven
- Robuust financieel fundament en bundeling van specialistische kennis om onze bedrijven te ondersteunen

Onze fundamenten

Goed bestuur - Risicomanagement - Ondernemerschap

Output

Financieel	Energie & klimaat	Circulariteit & milieu	Mens & maatschappij	Innovatie & digitalisering	Ethiek & integriteit
Gecontroleerde groei	Duurzame oplossingen	Afvalreductie	Incidentrapportages (IF)	Duurzame innovaties	Gecommitteerde leverancierscode
Winst	Elektrificatie	Efficiënt gebruik van materialen	eNPS		Getraind in ethiek en integriteit
	tCO2-uitstoot	Scheiding kantoorafval	Man/vrouw-verhouding		Rating EcoVadis
		Duurzaam verpakkingsmateriaal	Social Return		
			Opleidingen		

Outcome

Financieel	Energie & klimaat	Circulariteit & milieu	Mens & maatschappij	Innovatie & digitalisering	Ethiek & integriteit
Continuïteit	Reductie CO2-uitstoot (scope 1, 2 en 3)	Lagere milieubelasting	Vitale medewerkers	Sterkere klantrelatie	Verantwoorde toeleveringsketen
Werkgelegenheid	Gezonde, veilige en duurzame werk- en leefomgeving	Hergebruik van materiaal met behoud van kwaliteit	Betrokken ambassadeurs	Toekomstbestendige businessmodellen	Verantwoord zaken doen
Klanttevredenheid	Bijdragen aan Parijs Akkoord	Minder grondstofonttrekking	Diverse en inclusieve werkomgeving	Efficiënter werken	Externe beoordeling duurzaamheidsprestaties
Rendement			Vakbekwame medewerkers		

Willem Bijlsma
directeur van Tenergy

“Klanten hebben veel interesse in ons softwareplatform voor energiebalerancing”

Unica nam in juni 2023 Tenergy over en vergrootte met deze strategische acquisitie zijn technologische kennis van de energiesector. Het bedrijf biedt oplossingen op het gebied van het volledig geautomatiseerd vastleggen van posities op de elektriciteitsmarkt, het aansturen van systemen op nood- en regelvermogen, en revisie en onderhoud van wkk-systemen (warmtekrachtkoppeling).

“

“Tenergy en Unica vullen elkaar technisch inhoudelijk perfect aan en er is een fijne persoonlijke klik”

Willem Bijlsma, directeur van Tenergy, was verrast door de grote interesse voor zijn bedrijf. Unica bood volgens hem de beste strategische én persoonlijke klik. “We zijn sterk vertegenwoordigd in de glastuinbouw en op zoek naar marktverbreiding. Er liggen zoveel kansen voor ons bij de klanten en ketenpartners van Unica, dat we hopelijk binnen 5 jaar kunnen verdubbelen.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Financiële ontwikkelingen

Voor het vierde achtereenvolgende jaar groeide de omzet met dubbele cijfers. De omzet over 2023 steeg naar € 843 miljoen, een toename van € 87 miljoen ten opzichte van 2022 (€ 756 miljoen). Een stijging van 11,5%.

De gecontroleerde groeistrategie die Unica nastreeft met een goede balans tussen autonome groei en groei door acquisities komt in de financiële resultaten van 2023 goed tot uitdrukking. In 2023 was ruim 75% van de omzetgroei het gevolg van autonome groei, een kwart van de omzetgroei kwam voort uit de overname van bedrijven.

De focus op rendementsverbetering resulteerde in 2023 in een EBITDA van € 103 miljoen, een stijging van 13% ten opzichte van 2022 (€ 91 miljoen). De nettowinst nam toe met 17,5% naar € 49,6 miljoen (2022: € 42,2 miljoen).

De duurzame rendementsverbetering die Unica nastreeft bleef in 2023 op peil. Het rendementspercentage is met 12% gelijk aan dat van 2022, waarmee Unica een gezonde rendementsposities behoudt die past bij bedrijven van vergelijkbare omvang. De inflatie had in 2023 wel invloed op het kostenniveau, maar door adequate kostenbeheersing en goede afspraken met onze opdrachtgevers hebben we het effect op het rendement kunnen minimaliseren.

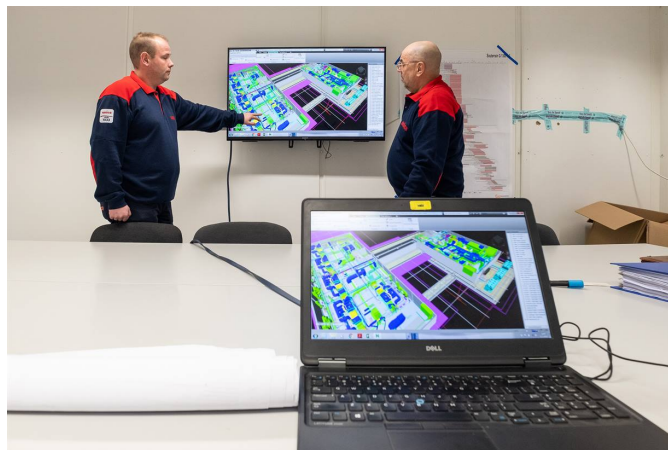
Ontwikkelingen per cluster

De marktbenadering van Unica is georganiseerd in negen clusters. Elk cluster heeft een focusgebied of specialiteit, draagt bij aan de groei en versterking van de positie van Unica en is een toonaangevende speler in de betreffende markt. Door deze structuur kunnen we snel inspelen op gewijzigde marktomstandigheden, blijft er aandacht voor innovatie en behoudt elk cluster zijn onderscheidend vermogen om de juiste specialisten aan te trekken.

Building Projects

Unica Building Projects regisseert en coördineert complete technologische oplossingen voor nieuwbouw- en renovatieprojecten. Hiervoor heeft Unica Building Projects eigen specialisten en vakmensen in dienst, die een project van A tot Z kunnen begeleiden; van ontwerp, engineering, projectmanagement, productie en prefabricatie tot de installatie en inbedrijfstelling. Daarnaast kan Unica Building Projects de regierol invullen om passende energievoorzieningen in elk projectstadium te verzorgen.

De ontwikkelingen met betrekking tot stikstofbeperkingen hebben maar een beperkte weerslag op onze activiteiten. De focus ligt al geruime tijd op transformatie- en renovatieprojecten, waar Unica Building Projects in gespecialiseerd is. Onze kennis en ervaring op dit vlak zetten we in als integrale propositie om klanten optimaal te helpen bij verschillende verduurzamingsuitdagingen. Daarnaast zijn we voorloper op het gebied van BIM (Building Information Modeling), een onmisbare tool om gebouw informatie te analyseren, visualiseren, beheren en uit te wisselen. In samenwerking met BIM4ALL is in 2023 een leertraject voor medewerkers ontwikkeld, zodat we ook digitaal nog beter samenwerken, kennis benutten en groeien.

Building Services

Unica Building Services verbetert de werk- en leefomgeving door gebouwen effectief te beheren en te onderhouden. Klanten en de gebruikers van deze gebouwen zijn daarmee verzekerd van comfort, veiligheid, gezondheid en duurzaamheid, volgens de nieuwste bewezen technologie en de meest recente overheidsstandaarden.

Met een vestigingsnetwerk door heel Nederland zijn de activiteiten van Unica Building Services naar geografisch werkgebied georganiseerd. Dankzij de overname van Breedveld & Schröder en Hermans Elektra kreeg het in 2023 een 18e vestiging in Almere, van waaruit klanten in Midden-Nederland nog beter bediend kunnen worden.

Fire Safety

Met gecertificeerde brandveiligheidsoplossingen zorgt het cluster Unica Fire Safety voor optimale brandveiligheid gedurende de volledige levenscyclus van brandveiligheidsvoorzieningen. We bieden integrale brandveiligheidsoplossingen vanuit de specialismen blusinstallaties, branddetectie en ontruiming, pompsets en watervoorzieningen en bouwkundige brandveiligheid. Zo willen we op duurzame en innovatieve wijze een brandveilige leef- en werkomgeving realiseren.

Een bijzondere mijlpaal in 2023 was de officiële certificering van het Fire Vision Sprinkler, een oplossing waarmee tweewekelijkse sprinklerinstallatietests op afstand uitgevoerd kunnen worden. Certificeringsinstantie KIWA bevestigde daarmee dat de oplossing voldoet aan de hoogste kwaliteitsnormen. Met de toepassing worden klanten op duurzame wijze ondersteund bij het periodiek beheer en testen van sprinklerinstallaties, doordat ze 24/7 digitaal inzicht krijgen in de staat van hun installatie. Bovendien wordt er een forse besparing in CO₂-uitstoot gerealiseerd omdat er minder reisbewegingen nodig zijn.

Access & Security

Unica Access & Security ontwikkelt, installeert, beheert en onderhoudt complete systemen op het gebied van toegang en beveiliging, zodat medewerkers en bezoekers onbezorgd kunnen werken. Het cluster is gespecialiseerd in het beantwoorden van complexe toegangsverlening en beveiligingsvraagstukken met oplossingen die slim, intelligent en duurzaam zijn. Daarin zoeken we altijd naar de juiste balans tussen beveiliging, veiligheid en gastvrijheid. Hierdoor houden organisaties, ongeacht hun omvang, grip op het toegangsbeleid zonder de dagelijkse processen te verstoren.

Het cluster is een goed voorbeeld van de kansen van die digitalisering en remote dienstverlening bieden. In 2023 zijn met het cluster Access & Security cluster de eerste stappen in het buitenland gezet, met als ambitie om deze vorm van dienstverlening naar verschillende landen binnen Europa uit te breiden.

Building Intelligence

Unica Building Intelligence integreert alle technische installaties in een gebouw met behulp van intelligente gebouwautomatisering. De monitoring, uniforme presentatie en aansturing van alle technische gebouwfuncties resulteert in een optimaal binnenklimaat, goed presterende installaties en een uitstekende gebruikersbeleving.

De kracht van Unica Building Intelligence kwam in 2023 onder meer tot uiting in de opdracht voor de realisatie van een grote renovatie bij de Belastingdienst in Apeldoorn. Het is de grootste opdracht die het cluster tot nu toe heeft verworven. Op twee verschillende locaties met meerdere kantoorstorens worden alle meet- en regeltechnische systemen gefaseerd gedemonteerd en vervangen door een nieuw systeem. Ook is het platform Building Insight in 2023 in het portfolio van dit cluster opgenomen. Dit platform is ontwikkeld door het Unica Innovation Center, een onafhankelijke strategische divisie, en wordt nu het verder is geprofessionaliseerd als volwaardige oplossing verder in de markt gezet.

Energy Solutions

Unica Energy Solutions begeleidt opdrachtgevers door het continu veranderende energielandschap, met bevoegen specialisten die organisaties helpen om hun vastgoed en/of installaties te verduurzamen en energie te besparen. Het adviseert in en begeleidt bij integrale energievraagstukken, van energie-inkoop en energieopwekking tot (dynamisch) energiemangement en verduurzaming van vastgoed.

De overname van Tenergy en Engine Competences Services (ECS) vormde de belangrijkste mijlpaal in 2023. Het zelfontwikkelde software platform van Tenergy verbindt de energiemarkten met regelbare technische installaties, waarbij ook wordt bijgedragen aan de onbalansproblematiek op het landelijke elektriciteitsnet. Ons technische portfolio wordt tevens uitgebreid met gespecialiseerde revisie- en onderhoudsactiviteiten aan WKK-systemen (warmtekrachtkoppeling). Die kunnen ook bijdragen aan slimme buffering in relatie tot de noodvermogen markt.

ICT Solutions

Unica ICT Solutions opent de wereld van digitale mogelijkheden voor zijn klanten, door platformen, infrastructuren en omgevingen te bouwen waarop ICT werkt zoals verwacht. Het doel is om werkplekken te creëren waarmee gebruikers effectiever en efficiënter kunnen werken en meer waarde en inzicht halen uit hun data. De dienstverlening wordt ondersteund door een groot en kundig service- en beheerteam.

Voor veel klanten van Unica ICT Solutions is het essentieel dat de belangrijkste bedrijfsdata in Nederlandse datacenters staat. Met ons eigen ingerichte datacenter kunnen we aan die eis voldoen. In 2023 hebben we dit bijvoorbeeld gedaan voor financieel dienstverlener Vesting Finance. De primaire data-omgeving is ondergebracht in ons datacenter dat voldoet aan het beleid en de wet- en regelgeving die De Nederlandsche Bank (DNB) stelt aan financieel dienstverleners. Daarnaast gebruikt Vesting Finance het robuuste cloud-platform van Microsoft. Onze specialisten hebben deze cloud-omgevingen op een veilige manier met elkaar verbonden en verzorgen het beheer daarvan. Zo kan Vesting Finance gebruik maken van een optimale combinatie van bewezen internationale cloud-oplossingen en een data-omgeving die naar Nederlandse wetgeving is ingericht.

Industry Solutions

Unica Industry Solutions levert turn-key totaaloplossingen voor onder meer de voedingsmiddelen en farmaceutische industrie, lichte chemie en logistieke- en distributiemarkten. De basis van de dienstverlening van dit bedrijventype bestaat uit software, elektrotechniek, procestechnologie, werktuigbouwkunde en koude- en klimaattechniek. Deze vijf industriële vakgebieden kunnen zowel afzonderlijk als gezamenlijk worden ingezet.

In 2023 is het onderdeel Integrated Solutions sterk gegroeid. Vanuit die marktbenadering werken we vraagstukken van industriële klanten integraal uit tot concepten, zorgen we voor de uitvoering en realisatie en bieden we 24/7 all-in service. Klanten worden bediend vanuit één aanspreekpunt dat alle afstemmingen tussen de verschillende technische disciplines voor zijn rekening neemt en voor duidelijkheid en overzicht zorgt. Ook is een module gelanceerd voor elektriciteits-balancering in de industrie, die ervoor zorgt dat vraag en aanbod op het hoogspanningsnetwerk in Nederland beter gebalanceerd wordt. Dit maakt de stroomvoorziening stabiel en levert klanten tegelijkertijd aanzienlijke opbrengsten en besparingen op.

Datacenters

Unica Datacenters is al meer dan twintig jaar dé specialist in Nederland als het gaat om het ontwerpen, realiseren, onderhouden en modificeren van intelligente en geavanceerde datacenters en IT-infrastructuren. Met onze kennis en jarenlange ervaring treden we op als hoofdaannemer bij het realiseren van datacenters en als allround serviceprovider voor optimaal gebruik van datacenters in de Benelux en Duitsland.

Datacenters zijn een onmisbare schakel in de hedendaagse digitale wereld. Ze zijn weliswaar energie-intensief, maar vanwege de omvang zijn er forse schaalvoordelen te behalen bij het inzetten van energiebesparende maatregelen. Bij de bouw en het onderhoud richten we ons dan ook op energie- en waterbesparing, herbenutting van restwarmte en speciale koeltechnieken. De in 2023 aangekondigde samenwerking met Asperitas, dat serverracks koelt met een speciale vloeistof in plaats van lucht en daarmee forse energiebesparing kan realiseren, is een goed voorbeeld van een verduurzamingsoplossing waarmee significante impact ten aanzien van restwarmte gemaakt kan worden.

Mischa van der Geld en Raycko van Hummel
KIWA en Unica Fire Safety

KIWA certificeert Unica voor Fire Vision: innovatief remote sprinkler testsysteem

Binnen Unica wordt volop geïnnoveerd. Zo werkten Unica Fire Safety, Boele Fire Protection, Unica Industry Solutions, Nsecure en Unica ICT Solutions de afgelopen twee jaar samen aan Fire Vision. Met deze integrale, remote control oplossing wil Unica op duurzame wijze bijdragen aan brandveilige werk- en leefomgevingen. Fire Vision-sprinkler maakt het onder meer mogelijk om de verplichte (twee)wekelijkse sprinklertest op afstand uit te voeren.

“Unica legt de lat hoog en gaat nooit voor een zesje”

In januari 2023 begon Unica Fire Safety met de ontwikkeling van de pilotversie van Fire Vision. Een paar maanden daarvoor was keuringsinstantie KIWA hier al bij betrokken om ervoor te zorgen dat de oplossing aan alle beheer- en veiligheidseisen voldoet. “Wij willen markten verder helpen door innovaties zoals deze van Unica tot de nieuwe standaard te maken”, zegt Mischa van der Geld, businessunitmanager certificatie FSS bij KIWA.

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Strategische ontwikkelingen

In 2023 hebben we onze toekomstvisie verder uitgewerkt naar drie thema's: veiligheid, gezondheid en duurzaamheid. Dit zijn de thema's waar we ons in onze dagelijkse activiteiten op richten en waarin we kunnen voorzien in het gehele traject van advies, ontwerp, realisatie en beheer en onderhoud van duurzame oplossingen.

Sustainable renovation

Een goed voorbeeld waarin bedenken en uitvoeren vanuit Unica samenkomen is Sustainable Renovation. Dit betreft een propositie waarin de expertise vanuit verschillende clusters is samengebracht tot een duurzame integrale oplossing op het gebied van renovatie. Klanten die willen verduurzamen kunnen daarbij rekenen op een aanpak waarmee de transformatie van hun vastgoed naar duurzame en toekomstbestendige gebouwen volledig uit handen wordt genomen.

Overnames

Unica heeft een groeiambitie van 10-15% per jaar. Zo willen we gewicht in de schaal blijven leggen en impact blijven maken met klanten en branchegenoten. Naast autonome groei geven we met overnames invulling aan deze groeiambitie. Ook in 2023 resulteerde ons overnamebeleid in zowel uitbreiding van de regionale aanwezigheid als versterking van onze specialismen.

Breedveld & Schröder en Hermans Elektra

In oktober hebben we onze regionale positie in Midden-Nederland versterkt met de overname van Breedveld & Schröder en Hermans Elektra. Beide bedrijven, die tot hetzelfde installatieconcern behoren, zijn prominente technische dienstverleners met een uitstekende reputatie. Breedveld & Schröder is al ruim 125 jaar actief in aanleg en onderhoud van elektrotechnische installaties, Hermans Elektra is al meer dan 40 jaar als (elektrotechnisch) installatiebedrijf gespecialiseerd in meet- en regeltechniek en paneelbouw. Met de overname krijgen we een sterke uitvalsbasis in Flevoland. In samenwerking met de bestaande vestigingen van Unica in Amsterdam kunnen we klanten in Midden-Nederland nog beter bedienen. De gezamenlijke vestiging van Breedveld & Schröder en Hermans Elektra is opgenomen in het vestigingsnetwerk van Unica Building Services. Dit cluster bestaat nu uit 18 vestigingen verspreid over Nederland.

Tenergy & Engine Competences Services (ECS)

Deze in juni overgenomen organisatie kent twee kernactiviteiten: energiebalancering en gespecialiseerde revisie- en onderhoudsactiviteiten aan WKK-systemen (warmtekrachtkoppeling). Deze overname betekent een verdere versterking van onze kerndisciplines in ons cluster Unica Energy Solutions.

De basisactiviteit van Tenergy is een zelf ontwikkeld softwareplatform dat posities op de elektriciteitsmarkt automatisch kan vastleggen. Het platform is geoptimaliseerd voor het op- en afregelen van onder meer WKK's, belichting, boilers en PV-systemen in de glastuinbouwsector om balans aan te brengen in het elektriciteitsnet. Daarnaast richt Engine Competences Services (ECS) zich op onderhoud en revisies van WKK's, vooral in de glastuinbouwsector. Beide activiteiten spelen een belangrijke rol in de energietransitie, waarbij er veel vraag is naar oplossingen voor het op- en afregelen van noodvermogen en het balanceren van het elektriciteitsnet.

Gezien de snel toenemende congestie op het elektriciteitsnetwerk zien wij een enorm groeiperspectief in de markt voor energiebalancering. In combinatie met de kennis van energiemarkten en de techniek die we in huis hebben, zijn we met deze toevoeging nog beter gepositioneerd om hier een belangrijke rol in te spelen.

Overnames na balansdatum

Onze overnamestrategie heeft in de eerste maanden van 2024 verdere invulling gekregen met twee acquisities. In januari tekende Unica een overeenkomst voor de overname van de business unit Fire & Gas van Dräger. De aansluiting van deze specialist in brand- en gasdetectie en brandblusmaterialen betekent een verdieping en uitbreiding van ons brandveiligheidsportfolio dat is gebundeld in het cluster Unica Fire Safety. De business unit Fire & Gas van Dräger is een toonaangevende speler in brand- en gasdetectie projecten en onderhoud in Nederland, heeft circa 120 medewerkers en behaalde in 2023 een omzet van ruim € 20 miljoen. De afronding van de ontvlechting van de business unit vindt plaats in mei 2024.

In april 2024 maakten we de overname bekend van Eljes, dat actief is in de aanleg van glasvezelnetwerken voor datacenters en networkproviders in de Benelux. Met de overname vergroten we de breedte van de dienstverlening van het cluster Unica Datacenters. Eljes heeft 24 medewerkers en behaalde in 2023 een omzet van € 15 miljoen.

Robin Marsé
directeur van Breedveld & Schröder en Hermans
Elektra

“We willen stabiliteit en kwaliteit voor onze medewerkers en klanten”

Unica heeft in 2023 zijn netwerk van bedrijven verder uitgebreid. Zo nam het onder meer Breedveld & Schröder en Hermans Elektra over. Met de acquisitie van deze twee elektrotechnische installatiebedrijven in Almere versterkt Unica zijn regionale positie in Midden-Nederland op het gebied van technisch beheer en onderhoud.

“

“Om in de toekomst sterk te blijven, willen we doorgroeien naar 150 medewerkers”

Breedveld & Schröder en Hermans Elektra maken inmiddels deel uit van het bedrijvencluster Unica Building Services. Directeur en eigenaar Robin Marsé had voor de overname geen goed beeld van Unica, maar het verhaal en de visie spraken hem enorm aan. “Breedveld & Schröder en Unica zijn oorspronkelijk familiebedrijven die stabiliteit en kwaliteit willen voor medewerkers en klanten. Ik ben ervan overtuigd dat we hier goed zitten.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Innovatie

Om onze innovatiekracht te versterken en meer structureel vorm te geven hebben we met het Unica Innovation Center een aparte strategische afdeling die onafhankelijk van onze bedrijvenclusters opereert. De afdeling is de antenne naar de buitenwereld en heeft als missie om Unica en zijn klanten toekomstbestendig te laten zijn en zich aan te passen aan veranderingen.

In 2023 is een nieuwe manager voor het Unica Innovation Center aangesteld en is er een professioneel framework opgezet. Vanuit dat innovatieraamwerk worden klantgericht toepassingen ontwikkeld door de behoefte en problematiek vanuit de markt te analyseren, door middel van prototyping oplossingen te testen en de succesvolle oplossingen uiteindelijk te vermarkten.

We werken daarbij vanuit 3 strategische innovatiepijlers

1. **Explore:** Op basis van strategische thema's en trends bedenken en ontwikkelen we nieuwe proposities en concepten voor toekomstige groei.
2. **Accelerate:** Volgens een strak innovatieproces versnellen we ideeën. In deze werkwijze toetsen we op 3 zaken: wenselijkheid, levensvatbaarheid en haalbaarheid. Deze randvoorwaarden zijn nodig om een propositie succesvol in de markt te kunnen zetten.
3. **Lead:** Onze innovatiekracht versterken en communiceren. We willen de meest betrouwbare en innovatieve duurzame partner in de markt zijn en willen Unica als geheel versterken om die positie in te kunnen nemen.

Naast duurzaamheid en de energietransitie in de industrie en de gebouwde omgeving, denken we dat AI ook een belangrijke rol kan spelen. Deze disruptieve technologie kunnen we op veel verschillende manieren inzetten. Digitalisering in de wereld van technologische oplossingen heeft voor ons dan ook een hoge prioriteit.

Internationalisering

Waar mogelijk bedienen we internationaal opererende klanten buiten onze eigen landsgrenzen, maar omdat de Nederlandse markt nog veel groeikansen biedt richt onze strategie zich hoofdzakelijk op nationaal niveau. Voor enkele specifieke expertisegebieden gebruiken we de komende jaren om te verkennen of we die internationaal kunnen vermarkten.

Het gaat om diensten die we remote kunnen aanbieden, vanuit ons krachtige organisatorische fundament in Nederland, waarbij de technologische invulling niet gebonden is aan specifieke locaties. De eerste stappen hiervoor zijn in 2023 gezet door het cluster Unica Access & Security.

Continuïteit

In 2023 hebben de aandeelhouders van Unica, de familie Van Vliet en investeringsmaatschappij Triton, hun investering in ons bedrijf verlengd. Daarmee spreken zij uit dat ze groot vertrouwen hebben in ons groeipotentieel en onze strategie. Wij zien de stabiliteit en de steun van beide partijen als een belangrijke reden voor ons succes en gaan samen met hen met veel energie de komende jaren onze verdere groei en ambities realiseren.

De Raad van Bestuur bestond in 2023 uit John Quist (CEO) en Ron van Laar (CFO) en is vanaf 1 januari 2024 uitgebreid met Debby Slofstra (COO). Daarmee bestaat de RvB vanaf 2024 uit twee mannen en een vrouw. De RvC bestaat uit 3 mannen. Bij wijzigingen in de samenstelling van het bestuur blijven we streven naar een evenredigere vertegenwoordiging van mannen en vrouwen.

Tijs Melis
Director International van Unica Access & Security

Unica gaat internationaal met remote dienstverlening

Door het verdwijnen van nationale grenzen is er op mondiaal niveau steeds meer interactie en afhankelijkheid tussen landen. Bijvoorbeeld op economisch, technologisch, cultureel, sociaal en politiek gebied. Economische globalisering wordt in belangrijke mate aangejaagd door multinationals, die ook tot het klantenbestand van Unica behoren.

“

“Met onze remote dienstverlening kunnen we klanten wereldwijd van A tot Z van dienst zijn”

Om internationaal opererende klanten beter te bedienen is Unica Access & Security, als eerste bedrijvencuster binnen Unica, in 2023 begonnen zijn dienstverlening actief over de grens aan te bieden. “We kregen steeds vaker vragen van klanten of we ook in het buitenland voor hen wilden werken. Inmiddels is onze remote dienstverlening zo goed doorontwikkeld dat we actief onze vinger opsteken, omdat we zien dat we hierin het verschil maken. Ook voor klanten buiten Nederland”, zegt Tijs Melis, Director International van Unica Access & Security.

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Risicomanagement

Unica besteedt permanent aandacht aan het op een gestructureerde manier herkennen van kansen en op tijd inspelen op risico's. We streven ernaar kansen te benutten en risico's te verminderen of te voorkomen, door nauwkeurig te analyseren wat de grootste bedreigingen zijn en maatregelen te treffen om die risico's te verkleinen. Daarbij hanteren we een zorgvuldige afweging tussen de financiële prestaties en de omvang van de risico's.

In de onderstaande tabel hebben we de vijf categorieën opgenomen waarvoor we bepaald hebben hoeveel risico we bereid zijn te nemen.

Categorie	Risicobereidheid	Omschrijving
Strategisch	Gemiddeld	Unica is bereid om risico's te accepteren om zijn ambities te verwezenlijken. Bij het beoordelen van risico's vindt altijd een afweging plaats tussen de commerciële kansen en de milieu, sociale en economische risico's op lange termijn.
Operationeel	Laag	Bij de uitvoering van zijn operationele activiteiten beperkt Unica de risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de werkzaamheden voor klanten.
	Niet	Met betrekking tot veiligheid geldt een zerotolerancebeleid, waarbij er nooit risico's worden aangegaan die de veiligheid voor medewerkers, klanten of werken in gevaar brengen.
Financieel	Laag	Unica koestert een stabiel financieel fundament, met een goede balans tussen eigen en vreemd vermogen. Met zorgvuldig financieel projectmanagement worden financiële projectrisico's vermeden.
Digitaal	Laag	Met behulp van technische, organisatorische en beleidsmatige maatregelen beperkt Unica digitale risico's die gepaard gaan met de digitale transformatie van de eigen organisatie en de digitalisering van de externe omgeving.
Compliance	Niet	Unica hanteert de hoogste integriteitsstandaarden, voldoet aan de wet- en regelgeving en ziet erop toe dat die standaarden binnen alle bedrijven worden nageleefd.

Integrale risicobeheersing en veiligheid zijn steeds belangrijker geworden bij Unica, omdat we groeien als bedrijf, verschillende soorten klanten bedienen en onze dienstverlening uitbreiden. Sinds 2022 is er in ons Executive Committee een positie voor de directeur QHSE, Security & Risk. Die is verantwoordelijk voor de uitvoering van het enterprise risk management (ERM) beleid en de implementatie daarvan binnen onze bedrijven.

Door de toegenomen omvang van de opdrachten die Unica aanneemt groeien ook de potentiële risico's. Om de besluitvorming rondom tenders, de voortgang van specifieke opdrachten en investeringen verder te verbeteren, is in februari 2023 de Tender-, Project/contractreview- en Investeringsboard (TPI-Board) ingericht. De TPI-Board helpt de directies van de verschillende clusters bewustere risico-afwegingen te maken en beheersingsmaatregelen aan de hand van een gestandaardiseerd proces in een dossier vast te leggen. De TPI-Board bestaat uit de Raad van Bestuur, General Counsel, Directeur QHSE Security & Risk en de group controller.

Binnen het procuratieschema van Unica worden opdrachten met een waarde van meer dan € 2,5 miljoen altijd juridisch getoetst. Voor meerjarige opdrachten met een jaarlijkse opdrachtwaarde van meer dan € 10 miljoen moet ook de Raad van Commissarissen goedkeuring verlenen.

In de aansturing van zijn bedrijven streeft Unica naar een goed evenwicht tussen enerzijds autonomie en ondernemerschap en anderzijds formalisering en standaardisatie van bedrijfsprocessen. Met de inrichting in de vorm van een netwerk van negen clusters komt de gewenste balans momenteel goed tot uitdrukking. Bewaking en herijking van die balans is een continu aandachtspunt in ons risicomanagementbeleid.

Strategisch

Een prominent strategisch risico is cybersecurity. Digitaal werken is onze norm, maar dit brengt steeds meer cyberrisico's met zich mee. Dit prominente strategisch risico hebben we daarom als apart aandachtsgebied geïdentificeerd en beschreven in de paragraaf Digitaal.

Het vinden van voldoende geschikt personeel blijft een van de grootste uitdagingen voor de technische sector en vormt daarmee ook een groeiend risico voor Unica. Dit risico kunnen we nog voldoende beheersen door onze aantrekkingskracht als groeiend en succesvol bedrijf met veel ontwikkelmogelijkheden. Desondanks blijft het tekort aan arbeidscapaciteit een punt van zorg in het risicobeheer, omdat de tekorten naar verwachting de komende jaren hoog zullen blijven.

Doordat Unica een prominente positie inneemt in de markt, wordt de kans op reputatieschade ten gevolge van incidenten automatisch groter. Ook de onrust in de wereld en marktverstoringen vergroten de kwetsbaarheid van Unica in meer of mindere mate. Om te zorgen voor bewustwording hierover wordt in het landelijk directieoverleg vier keer per jaar een casus besproken over onderwerpen die bijdragen aan onze reputatie. Er is ook een protocol dat gehanteerd wordt voor potentiële crisissituaties. De meldingen die via dat protocol worden ingediend worden beoordeeld door het Crisis Management Team (CMT), waarin naast de Raad van Bestuur specialisten op het gebied van juridische zaken, personeelszaken, security & risk en communicatie zijn vertegenwoordigd. Om te zorgen dat dit CMT ook inzicht houdt in de laatste ontwikkelingen wordt er jaarlijks een crisissimulatie uitgevoerd onder leiding en begeleiding van een externe gespecialiseerde organisatie.

In de afgelopen vijf jaar heeft Unica meer dan 15 overnames gedaan. Om te borgen dat de overgenomen bedrijven goed geïntegreerd worden binnen ons netwerk is er een Post Merger Integration (PMI) draaiboek opgesteld. Per overname wordt bekeken welke onderdelen van het PMI-draaiboek van toepassing zijn en binnen welke termijn ze kunnen worden ingericht. De General Counsel draagt zorg voor de implementatie van het draaiboek bij overgenomen bedrijven.

Gezien de opgaves waar de maatschappij voor staat, mag van bedrijven van de omvang van Unica verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaam ondernemerschap worden verwacht. Ook stakeholders, van eigen medewerkers en klanten tot aandeelhouders en financiers, erkennen dat het essentieel is dat bedrijven zoals Unica zich actief inzetten om de bedrijfsvoering en dienstverlening zo duurzaam mogelijk te maken. Wij vullen dat in vanuit een strategisch duurzaamheidsprogramma en zetten in dit verslag de eerste stappen om daarover gestructureerd te rapporteren.

Operationeel

Beperking van onze operationele risico's is onder meer verankerd in een centraal kwaliteitsmanagementsysteem volgens de ISO 9001 en ISO 14001 standaarden. Dit kwaliteitsmanagementsysteem wordt jaarlijks intern en extern beoordeeld, met het doel om verbeteringen te signaleren en door te voeren. In 2023 zijn de certificeringen voor diverse organisatieonderdelen van Unica verlengd.

In de uitvoering van opdrachten is het zaak om juridische en financiële risico's te beperken. De prijsrisico's van materialen zijn nadrukkelijker in kaart gebracht en geborgd in het bid / no-bid proces door de prijsvolatiliteit onderdeel te maken van de aanbiedingsprijs en contractindexering.

Om onze bedrijven te ondersteunen in het beheersen van risico's, hebben we een standaard kansen- en risicodossier opgesteld. Dat wordt zowel voor projectopdrachten als voor contractopdrachten ingezet. In de tenderfase kunnen onverantwoorde commerciële keuzes een operationeel risico vormen. Om dit te voorkomen wordt een bidform gebruikt. Als daaruit blijkt dat de risico's voor ons bedrijf te groot zijn, begeleidt Juridische Zaken de aanpassing van contracten of worden specifieke operationele maatregelen genomen in het projectmanagement. De belangrijke operationele projectrisico's worden per contract geregistreerd in een gestandaardiseerd kansen- en risicoregister, zodat eventuele bedreigingen en daartoe genomen mitigatiemaatregelen tijdens de uitvoering in beeld blijven. Evaluaties vinden plaats in de TPI-Board en generieke leerpunten worden elk kwartaal gedeeld met het Executive Committee.

Om te borgen dat Unica de juiste gekwalificeerde medewerkers in huis heeft, is in 2023 een online leerplatform gelanceerd waarmee medewerkers permanent getraind kunnen worden en zichzelf kunnen ontwikkelen. Dit bevordert onze aantrekkelijkheid als werkgever en hiermee kunnen we de verplichte certificeringen halen die we nodig hebben om te voldoen aan wet- en regelgeving en de eisen van onze opdrachtgevers.

De wet kwaliteitsborging bouw is ingegaan op 1 januari 2024 en schrijft onder meer voor dat opdrachtnemers in hun werkzaamheden nog meer aandacht moeten besteden aan de vastlegging van informatie in de gebouwdossiers. Dit past goed in de trend van verdere digitalisering en kwaliteitsverantwoording waar Unica in de breedte maatregelen voor heeft getroffen. Gedurende 2023 zijn doorlopend workshops gehouden om medewerkers hierop voor te bereiden.

Als een van de grondleggers van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) behoort Unica tot de kopgroep van bedrijven die de veiligheidscultuur in de bouw en techniek verder willen verbeteren. Dat komt onder meer tot uitdrukking in de Safety Culture Ladder (SCL), waarvoor we in 2023 het certificaat voor trede 3 hebben behaald. Hiermee tonen we aan dat we verantwoordelijkheid nemen om veilig te werken.

Daarnaast zijn we een vaste deelnemer van de Bewust Veilig Dag, een landelijke actiedag waarop door de hele sector aandacht wordt besteed aan veilig werken. De Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen hebben die dag een actieve rol om bewustwording voor dit thema binnen de organisatie te versterken.

Financieel

Het optimaliseren van zijn juridische, fiscale en operationele structuur heeft continu de aandacht van Unica. Vanaf 2023 is de verwerking van cijfers van de individuele bedrijven gestandaardiseerd via een erkende Corporate Performance Management (CPM) oplossing. Met de overstap naar boekhoudstandaarden volgens International Financial Reporting Standards (IFRS) is in 2023 de financiële sturing en transparantie binnen Unica verder aangescherpt. Om deze overstap te begeleiden en permanent binnen de financiële aansturing van Unica te verankeren is de organisatie versterkt met ervaren medewerkers en managers op dit gebied. Voor de initiële inrichting van IFRS is gebruik gemaakt van een gerenommeerde partner die ons in nauwe samenwerking met de groepsauditeur heeft geholpen met het opstellen van position papers waarin de visie en uitgangspunten van Unica op de meest relevante IFRS-boekhoudstandaarden zijn beschreven.

De financiële resultaten worden elke maand uitgebreid besproken met elk cluster om eventuele problemen snel aan te pakken. Door een consistente evaluatie van de financiële prestaties in een financieel dashboard krijgen we een goed en actueel beeld van de algehele financiële gezondheid van Unica. Indien nodig kunnen we de kasstroom van andere bedrijven binnen de groep gebruiken om de liquiditeit van elk bedrijf te waarborgen. Als er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden, kunnen we gebruikmaken van leningsfaciliteiten van de bank om tijdelijke tekorten op te vangen.

Om een goede werkkapitaalpositie te behouden wordt actief debiteurbeheer ingezet. Daarnaast draagt het inzetten van leasecontracten voor verschillende investeringscomponenten bij aan een stabiele en sterke werkkapitaalpositie. Door de oplopende rentes zijn de renterisico's in de afgelopen jaren toegenomen. Voor ons bedrijf zijn de rentetarieven deels vastgezet door middel van een rentederivaat om de risico's op verdere verhogingen te mitigeren.

Voor het aantrekken van meerjarige financiering maakt Unica gebruik van externe expertise, waarbij primair de deskundigheid van grootaandeelhouder Triton met betrekking tot de financiële markt wordt benut.

Kredietrisico's worden beperkt doordat in voorkomende gevallen uitstaande vorderingen zijn verzekerd bij een kredietverzekeringsmaatschappij.

Digitaal

Digitale bedreigingen zoals ransomware, DDoS-aanvallen en phishing vormen grote risico's voor het bedrijfsleven. Ze kunnen veel reputatieschade opleveren en ook een directe bedreiging voor de continuïteit van de onderneming vormen. Cybersecurity-risico's hebben dan ook nadrukkelijk de aandacht in ons risicomanagementbeleid. Hiervoor hanteren we een dynamisch securitybeleid dat zich continu evolueert en aanpast aan de risico's, marktomstandigheden wijzigingen in technologie en wet- en regelgeving. Voor diepgaande kennis over de digitale risico's kan Unica terugvallen op de expertise van Unica ICT Solutions, dat als gespecialiseerd cluster kennis heeft van cybersecurity dienstverlening. We maken gebruik van het Security en Network Operating Center (SOC & NOC) dat Unica ICT Solutions heeft ingericht en een uitgebreide 24/7 Managed Detection & Response- oplossing om ons te beschermen tegen mogelijke cyberincidenten.

Naast het voorkomen van cyberincidenten zijn we ons sterk bewust van onze verantwoordelijkheid voor de informatie in onze systemen. Aan de hand van onder meer de normen ISO 27001 en ISO 27002 beschermt Unica die tegen interne en externe bedreigingen om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen en schade aan de eigen organisatie en die van andere betrokkenen (zoals adviseurs, leveranciers en opdrachtgevers) waar mogelijk te voorkomen. Via ons online leerplatform en geavanceerde simulaties trainen we onze medewerkers doorlopend op cybersecurityrisico's zoals phishing. In 2023 is tevens een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd, waarvan de belangrijkste aanbevelingen om onze gegevensbescherming nog beter te organiseren in 2024 worden geïmplementeerd. We bereiden ons in 2024 ook voor op de implementatie van de NIS2-richtlijn.

In 2023 heeft een herijking plaatsgevonden van ons kernapplicatielandschap. Samen met externe specialisten is uitgezocht hoe we ons digitale fundament en ons informatiemanagementbeleid verder kunnen standaardiseren. Zo kunnen we synergie- en kostenvoordelen behalen en ontstaat een beter beheersbaar applicatielandschap. De eerste aanpassingen zijn in 2023 doorgevoerd, zoals het standaardiseren van alle personeelszaken op één HRM-systeem.

Het aantal applicaties en de ICT-omgeving van Unica groeit ook met het overnemen van bedrijven. Om de hoge kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen, en niet in de laatste plaats om cybersecurity-risico's te beperken, worden geacquireerde bedrijven zo snel mogelijk na een overname aangesloten op onze IT-infrastructuur en de basisonderdelen van onze centrale IT-diensten. Maatregelen ter bescherming van cybersecurity-risico's zitten in deze basisvoorzieningen. Bijkomend voordeel is dat we zo optimale samenwerking kunnen faciliteren en schaalvoordelen kunnen realiseren.

Compliance

Unica hanteert de hoogste integriteitsstandaarden en gebruikt daarvoor eenduidige ethische normen en basisprincipes die aan alle medewerkers worden uitgedragen. Dat gebeurt via onze gedragscode en de 'Spreek je uit' regelingen die gelden bij misstanden, arbeidsgeschillen en ongewenste omgangsvormen. In 2023 is de regeling voor misstanden aangepast naar nieuwe wettelijke richtlijnen. Met ingang van het nieuwe jaar is een externe toepassing in gebruik genomen waarmee anonieme meldingen gegarandeerd kunnen worden.

Als ondersteuning van ons beleid maken we gebruik van vier externe vertrouwenspersonen. Vanuit deze vertrouwenspersonen en de compliance officer van Unica worden jaarlijks rapportages opgesteld over de werking van de 'Spreek je uit' regelingen. Deze rapportages worden gedeeld met de RvC, RvB en het Executive Committee en besproken met de Ondernemingsraad. De rapportage wordt ook gebruikt om het beleid te versterken of specifieke extra maatregelen te nemen. Bij de bijeenkomsten met het Executive Committee en de RvC wordt ook periodiek een compliance case besproken.

Nieuwe medewerkers krijgen tijdens de bedrijfsintroductiedag tevens een training over integriteit, compliance en security. Die onderwerpen worden ook regelmatig behandeld tijdens periodieke interne managementtrainingen. Ter verdere verdieping van specifieke onderwerpen houdt de afdeling Juridische Zaken elke maand ook aanvullende laagdrempelige online juridische workshops, die iedere medewerker kan volgen via ons online leerplatform.

Gezien hun voorbeeldfunctie besteedt Unica in het bijzonder veel aandacht aan training op ethisch gedrag en compliant werken van management. Dit gebeurt tijdens elke managementbijeenkomst. Bovendien geven alle directeuren jaarlijks een verklaring af dat ze zich aan de geldende wet- en regelgeving houden. Naar aanleiding van een periodiek assessment voor fraudegevoeligheid is in 2023 een aantal aanscherpingen gedaan in het compliance beleid.

**Michel Blonk en Frank Boeijen
Maersk en Van Kempen Koudetechniek**

Unica realiseert grote cold store voor Maersk op de Maasvlakte in Rotterdam

Op de Maasvlakte in Rotterdam, pal naast de Maasvlakte II terminal van APM Terminals, is Cordeel Nederland in augustus 2023 gestart met de bouw van een grote koel-/vriesopslag voor Maersk. Het is de eerste zogenoemde cold store van de internationale containervervoerder in Nederland. Het is tevens een van de grootste projecten in de geschiedenis van Van Kempen Koudetechniek én marktbreed in de koeltechnische sector.

“Omdat het succes van een cold store volledig afhangt van de kwaliteit van de koeling, wilden we die partij zelf kiezen”

“Het succes van een cold store draait om de koeling”, zegt Michel Blonk, Regional Construction Project Manager EUR bij Maersk Nederland. “Van Kempen Koudetechniek is volgens ons de juiste partij om dit enorme en complexe project te realiseren.” Frank Boeijen, salesmanager bij Van Kempen Koudetechniek, is vereerd dat het Unica-bedrijf dit project mag uitvoeren. “Wij zijn sterk in projecten van een dergelijke grootte en complexiteit en een alleskunner op het gebied van koeltechniek.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Verwachtingen 2024 en verder

Unica gaat een volgende groeifase in, waarbij onverminderd geldt dat het centraal stellen van onze klanten, aandacht voor onze medewerkers en onze toenemende maatschappelijke verantwoordelijkheid hand in hand met elkaar moeten gaan.

Medewerkers

Vanuit onze oorsprong als familiebedrijf houden we focus op onze medewerkers. Dat doen we door permanent aandacht te blijven geven aan hun veiligheid, gezondheid, ontwikkelperspectieven en onderlinge betrokkenheid. Inmiddels behoort Unica tot de 200 grootste bedrijven van Nederland en hebben we een grote naamsbekendheid.

Om onze ambities te bereiken willen we nog aantrekkelijker en zichtbaarder worden voor (potentiële) medewerkers, van binnen en buiten de techniek. Daar gaan we onder meer vorm aan geven met een nieuwe 'werken bij' website en nieuwe wervingsinitiatieven.

Klanten

Unica staat voor een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor onze klanten en toekomstige generaties. Wij werken graag voor klanten die het belang van deze drie maatschappelijke thema's ook onderschrijven. Onze maatschappij bevindt zich in een transitiefase, waarin voor sommige activiteiten de komende jaren forse verduurzamingsstappen gezet moeten worden om toekomstige generaties niet te belasten. Met onze diepgaande specialistische kennis kunnen wij klanten die een duidelijke wil tot verduurzaming hebben helpen om die gezamenlijke ambitie te realiseren.

Business Services

Ter verdere professionalisering van de organisatie lopen er binnen Unica verschillende centrale verbetertrajecten, die primair worden gecoördineerd vanuit de Business Services. Ze fungeren als Center of Excellence met specifieke kennis waar al onze bedrijven gebruik van kunnen maken, bieden schaalvoordelen door ondersteunende activiteiten te bundelen en zorgen ervoor dat we als bedrijvengroep voldoen aan alle wet- en regelgeving. Het centraal regelen van deze diensten draagt bij aan verdere professionalisering en efficiënter werken. Deze afdelingen hebben dan ook een belangrijk aandeel in een optimale klantbeleving en zijn de aanjager voor digitalisering.

Innovatie en digitalisering

Innovatie en digitalisering zijn een fundament onder de uitrol van onze strategie voor de komende jaren. Zij spelen een belangrijke rol in onze integrale aanpak en verduurzamingsambities. Met de kennis en technologie die we in huis hebben verkeren we in de ideale positie om een sterke bijdrage te leveren aan de energietransitie en de digitale evolutie bij onze klanten. Voor de mate van digitalisering die daarvoor nodig is hebben we de benodigde componenten in huis en maken we stappen op het gebied van systeem -en ketenintegratie. De komende jaren kunnen we dan ook een positieve bijdrage in de keten leveren.

End-to-end solutions

We gaan steeds meer werken in multidisciplinaire teams om klanten te ontzorgen, waarbij we data gebruiken om toegevoegde waarde te bieden. End-to-end solutions waarbinnen aspecten van verduurzaming een rol spelen zijn een speerpunt voor de komende jaren. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de verdere inrichting van een sustainable development team. Dat brengt diensten uit verschillende clusters samen voor duurzame energievoorziening, om onze positie in de markt te versterken en onze rol in de energietransitie en verdere verduurzaming te vergroten. Met gezamenlijke proposities willen we onze innovatiekracht optimaal inzetten, met behoud van het ondernemerschap binnen de meer dan 45 bedrijven die tot ons netwerk behoren.

Groeiverwachting

Ook in 2023 lieten de resultaten zien dat Unica dankzij zijn stabiele fundament minder gevoelig is voor conjuncturele tegenwind als hoge inflatie of geopolitieke spanningen. Ook voor de komende jaren verwachten wij vanuit ons stabiele fundament een omzetgroei tussen 10-15% te realiseren. Deze groei zal voor ongeveer de helft autonoom zijn en voor ongeveer de helft met overnames worden gerealiseerd. De stapsgewijze groei van het gezonde rendement blijft eveneens speerpunt in onze strategie.

Kort samengevat

Unica heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld van een uitvoerder tot een partner en adviseur in technologische verduurzamingsvraagstukken. Vanuit die sterkere positie in de keten zijn we uitstekend gepositioneerd om nog verder uit te groeien tot de toonaangevende technische dienstverlener die met en voor klanten een veilige, gezonde en duurzame toekomst realiseert.

We zijn trots op en dankbaar voor het vertrouwen dat onze klanten ook in 2023 weer in ons hebben gesteld. Dit was niet gelukt zonder de inspanningen en het enthousiasme van onze medewerkers, waarvoor onze oprechte dank. Verder gaat onze dank uit naar de Raad van Commissarissen, het management, de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad en alle andere betrokkenen. We zien er naar uit om gezamenlijk het succes van Unica voort te zetten.

Hoevelaken, 26 april resp. 1 mei 2024

John Quist, CEO (midden)

Ron van Laar, CFO (rechts)

Debby Slofstra, COO (links)

Duurzaamheidsbeleid

Dit hoofdstuk maakt geen onderdeel uit van het door de onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarverslag.

Duurzaamheidsbeleid

Dit hoofdstuk (pagina's 43 tot en met 60) maakt geen onderdeel uit van het door de onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarverslag.

Unica werkt intensief aan de verdere professionalisering van zijn duurzaamheidsbeleid en rapportage volgens internationale standaarden. Onze jaarrapportage wordt geleidelijk uitgebreid naar een verslag dat over het boekjaar 2025 moet voldoen aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Dit hoofdstuk vormt nog geen onderdeel van de controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Duurzame impact maken kan alleen als iedereen die betrokken is bij ons bedrijf de beweging om een belangrijke positieve bijdrage te leveren aan mens, milieu en maatschappij omarmt. De basis voor ons duurzaam ondernemerschap is daarom verankerd in ons bestaansrecht. Dit is in 2023 als volgt samengevat: we bedenken en realiseren een veilige, gezonde en duurzame toekomst voor onze klanten en volgende generaties. Daar is een helder duurzaamheidsbeleid met duidelijke rapportages voor nodig.

Unica verkeert in de ideale positie om met zijn dienstverlening een sterke bijdrage te leveren aan de energietransitie. We kunnen een groot verschil maken in de gebouwde omgeving, die een grote (negatieve) impact heeft. We hebben de kennis en technologie in huis om met verduurzaming grote verbeteringen aan die gebouwde omgeving te behalen, en beschikken over een hoge mate van digitalisering die daarvoor nodig is. Daarmee kunnen we klanten die verder willen met verduurzaming in de volle breedte ondersteunen. Ook de vereisten op het gebied van wet- en regelgeving, de implementatie hiervan en aantoonbaarheid van verduurzamingsmaatregelen kunnen we voor klanten uit handen nemen. We werken zelf ook actief aan onze eigen verduurzaming en toetsen onze positie onder andere aan de CO2-prestatieladder, de Prestatieladder Socialer Ondernemen en de Safety Culture Ladder (Veiligheidsladder).

Onze duurzame strategie hebben we vertaald naar de volgende kernpijlers: Energie & Klimaat, Circulariteit & Milieu, Mens & Maatschappij, Innovatie & Digitalisering. Ethiek & Integriteit vormt als vijfde pijler het fundament.

In 2023 hebben we verder invulling gegeven aan dit Sustainability Framework en de programma's die daaraan gekoppeld zijn.

Energie & klimaat

We maken de uitdagende ambities van onze klanten waar en maximaliseren onze impact naar een CO2-neutrale samenleving.

Materiële onderwerpen	Hoofddoelstelling
Eigen bedrijfsvoering Duurzame supply chain Producten en dienstverlening	Emissies naar nul
KPI	Resultaten 2023
tCO2 % elektrische auto's # LCA's 'preferred supplier'	CO2-Prestatieladder niveau 3 bereikt Overgestapt op 100% Nederlandse groene stroom voor totale elektraverbruik (kantoor- en bedrijfslocaties en wagenpark) Kennissplatform 'Kennisbank Duurzame Inkoop' gelanceerd Nieuwe bestellingen voor leasecategorie 3 t/m 5 allemaal EV
Actiepunten voor 2024	Doelstellingen voor 2025
Implementatie van EML in onze panden 35% emissievrij wagenpark in 2024 Formuleren van SBT's (korte en lange termijn) Ontwikkeling globale reductieroadmap	40% CO2-reductie in scope 1, 2 en zakenreizen ten opzichte van 2019 Science Based Targets scope 1, 2 en 3 50% emissievrij wagenpark in 2025
Risico's	Mitigerende acties
Afwijkend mobiliteitsbeleid bij geacquireerde bedrijven Beschikbaarheid EV-bussen geschikt voor hoog transportgewicht i.c.m. voldoende actieradius Onvoldoende inzicht in samenstelling wagenpark	Harmoniseren mobiliteitsbeleid van geacquireerde bedrijven naar Unica-standaarden Volledig wagenpark aansluiten op digitaal beheersysteem

Algemeen

Unica is onder meer ISO 14001 gecertificeerd. Dat betekent dat we ons milieubeleid, alle relevante milieuaspecten en de mogelijke beheersmaatregelen hebben verankerd in een milieumanagementsysteem. Dit stelt ons in staat continu verbeteringen te realiseren op het gebied van duurzame bedrijfsvoering.

Ontwikkelingen 2023

CO2-reductie

Het is Unica's dagelijks werk om gebouwen en industriële processen te verduurzamen, energieverbruik te verlagen en te kiezen voor duurzame energiebronnen en materialen. Doelgericht sturen op energie- en CO2-reductie is dan ook een prioriteit voor Unica. Onze lange termijn ambitie is om onze uitstoot te reduceren naar 0, in lijn met de Nederlandse klimaatdoelen.

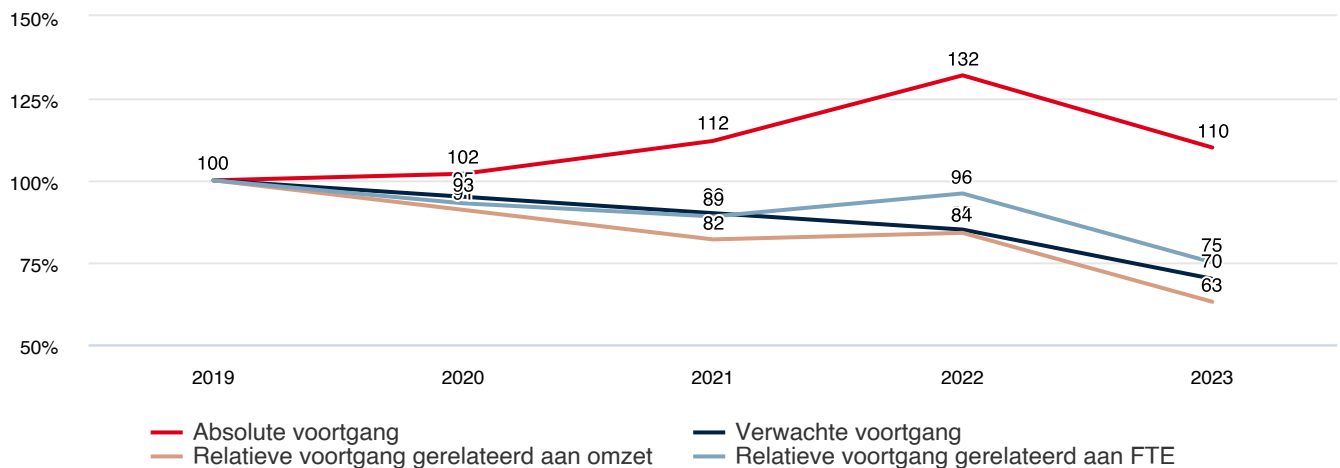
CO2-Prestatieladder

Om de managementaanpak op het gebied van energie- en CO2-reductie binnen onze eigen bedrijfsvoering te versterken maken we gebruik van de CO2-Prestatieladder. In 2023 is ons managementsysteem extern geauditeerd, waarvoor wij met succes niveau 3 van deze certificering hebben behaald. De jaarlijkse tussentijdse externe audit in het eerste kwartaal van 2024 is eveneens met succes doorlopen.

Onze doelstelling voor scope 1, 2 en zakelijk verkeer is om onze uitstoot in 2025 met 40% te reduceren ten opzichte van ons basisjaar 2019. Deze doelstelling is primair gerelateerd aan de omzet en secundair aan het aantal fte's.

Onze (relatieve) reductievoortgang is te zien in de onderstaande grafiek. Sinds het referentiejaar 2019 is de absolute CO2-uitstoot toegenomen met 10%. Dit komt door de enorme groei die we als organisatie hebben doorgemaakt. Gerelateerd aan de omzet is de CO2-uitstoot gereduceerd met 37% en gerelateerd aan het aantal FTE is de reductie 25%. Daarmee ligt de organisatie in lijn met de beoogde reductiedoelstelling.

Voortgang CO2-reductie

De relatieve voortgang is behaald met diverse kernmaatregelen, waaronder het vergroenen van ons totale stroomverbruik met Nederlandse Garanties van Oorsprong (GvO's), het optimaliseren van klimaatinstallaties en temperatuurinstellingen in onze kantoor- en bedrijfslocaties en het elektrificeren van ons wagenpark. Ook zijn in de tweede helft van 2023 opnames gemaakt van de mogelijke energiebesparende maatregelen op onze kantoor- en bedrijfslocaties, op basis waarvan verduurzamingsmaatregelen in 2024 en 2025 geïmplementeerd worden. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de vernieuwde Erkende Maatregelen Lijst. De volledige emissie-inventarisatie is terug te vinden in de bijlage.

Na de zomer van 2023 zijn we gestart met de uitvoering van een nulmeting van onze scope 3-uitstoot. We hebben de uitvraag in de keten afgerond en brengen in kaart in welke diensten en segmenten de meeste impact zit. Op die onderdelen bevragen we leveranciers over hun uitstoot, onder meer door de uitvraag naar informatie over de milieu impact van producten. De scope 3 nulmeting wordt in 2024 afgerond, zodat we specifieke maatregelen kunnen bepalen om de scope 3-uitstoot te verminderen en de datakwaliteit te verbeteren.

Elektrificatie

Een emissievrij wagenpark is onze doelstelling voor 2030. Om dit te realiseren, is de ambitie om vanaf halverwege 2024 alleen nog elektrische voertuigen te bestellen. Onze gebruikstermijn bedraagt al snel 6 jaar, dus moeten nieuwe bestellingen al in de loop van 2024 aan onze gewenste standaard voldoen.

De grootste uitdaging zit momenteel in de categorie bussen. Er is nog een beperkt aanbod met voldoende actieradius. Het gaat om de combinatie van gewicht en actieradius. Accu's presteren niet optimaal als ze veel vermogen moeten leveren. Het gewicht van een geladen bus dempt de actieradius en juist met de bussen worden binnen Nederland behoorlijke afstanden afgelegd. In 2023 waren er enkele elektrische bussen op proef die nog niet de actieradius hadden die nodig is voor onze dienstverlening. We verwachten wel dat de doorontwikkeling van de technologie snel gaat, zodat we vasthouden aan het uitgangspunt van een emissievrij wagenpark in 2030.

Voor ons reguliere wagenpark zijn we al een stap verder: in 2023 was 16% van de leaseauto's elektrisch, voor 2024 is de doelstelling 35%, voor 2025 50% en de daaropvolgende jaren doen we steeds een stap verder vooruit. In 2023 hebben we minder snel kunnen elektrificeren dan we wilden, omdat we te maken hadden met lange levertijden. Er was schaarste, maar we zijn de achterstand aan het inlopen en verwachten zonder onvoorziene omstandigheden het tempo weer te kunnen opvoeren en daarmee op schema te blijven voor een emissievrij wagenpark in 2030.

Groene stroom

Unica is in 2023 volledig overgestapt naar Nederlandse groene stroom, door het kopen van Garanties van Oorsprong (GvO). Een GvO staat voor 1 MWh duurzaam opgewekte energie. De certificaten bevatten onder andere informatie over de energiebron, de productie-installatie en de productiedatum en -plaats. Daarmee kunnen we dus aantonen dat aan ons geleverde energie afkomstig is uit een duurzame bron.

Kennisbank Duurzame Inkoop

Om de duurzame kennis en oplossingen van onze eigen specialisten en de leveranciers in onze keten samen te brengen is in 2023 de Kennisbank Duurzame Inkoop opgezet. Alle duurzame producten, processen en concepten en de informatie die we van leveranciers krijgen over duurzame onderwerpen zijn in dit platform bij elkaar hebben gebracht. Zo kunnen alle Unica-medewerkers veel makkelijker duurzame oplossingen samenstellen en antwoord geven op klantvragen over duurzame producten.

Jan Willem van der Wel
Architect Technische Installaties en Infrastructuur
Franciscus Gasthuis & Vlietland

“Is dat wel handig wat je nu doet, Jan Willem?”

Op de veiligheidshelm van Jan Willem van der Wel prijkt 'Jan Wilhelm', zelf aangebracht voordat zijn collega's een grap konden uithalen. Het typeert de ontspannen sfeer op het bouwterrein in Rotterdam waar de contouren van de nieuwbouw van Franciscus Gasthuis zichtbaar worden.

"Unica is vertrouwd met werken in ziekenhuizen. Je kunt niet zomaar iets uitschakelen."

"De nieuwbouw is een fantastisch project", zegt Jan Willem van der Wel. "Het brengt zoveel vernieuwing en innovatie met zich mee. De samenwerking met alle partners in het consortium scheidt een solide basis van vertrouwen." Vier jaar geleden besloot Franciscus Gasthuis & Vlietland tot nieuwbouw. In het huidige ziekenhuisgebouw, dat stamt uit

1975, kunnen we patiënten nog steeds goede zorg bieden. "Veiligheid, kwaliteit en continuïteit zijn gegarandeerd. Maar er is letterlijk geen ruimte meer voor technologische vooruitgang. Met de nieuwbouw bouwen we aan een toekomst met hoogwaardige, veilige en innovatieve zorg voor onze patiënten. Het nieuwe ziekenhuis beschikt straks over de nieuwste technologische innovaties en OK-technieken, is ontworpen om optimale zorg te kunnen verlenen en voldoet aan alle duurzaamheidseisen. Het zal veel daglicht hebben, natuurlijke kleuren, zonnepanelen, volledig gasloos zijn, voorzien zijn van warmtepompen en mogelijkheden bieden voor energieopslag."

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Circulariteit & Milieu

We zetten ons in voor het behoud van de natuurlijke omgeving door duurzaam en efficiënt van materialen gebruik te maken.

Materiële onderwerpen	Hoofddoelstelling
Afvalreductie Circulariteit	Zero kantoorafval Circulaire bedrijfsvoering en waardeketen
KPI	Resultaten 2023
Tons waste	Zes nieuwe Unica-bedrijven aangesloten op Renewi voor afvalinzameling
Actiepunten voor 2024	Doelstellingen voor 2025
Groothandels verplichten zich te conformeren aan het Brancheplan Verpakkingen Nulmeting LCA's bij raamgecontracteerde producenten	Alle groothandels onderschrijven Brancheplan Verpakkingen Ontwikkelen 50% van producenten LCA's 50% kantoorafval gescheiden In 2030 95% kantoorafval gescheiden
Risico's	Mitigerende acties
Niet alle Unica bedrijven maken gebruik van Unica Groep partner voor afvalbeheer	Verplichte aansluiting op centraal afvalbeleid

Algemeen

Unica stuurt op een structurele vermindering van afval en ziet erop toe dat vrijgekomen materialen hoogwaardig worden verwerkt. De ambitie is om in samenwerking met de ketenpartners in de sector toe te werken naar een circulaire economie, waarbij het gebruik van primaire grondstoffen van verpakkingen en het verpakkingsafval wordt geminimaliseerd.

Ontwikkelingen 2023 Afvalreductie

Unica werkt al enkele jaren samen met Renewi voor het inzamelen en scheiden van afval. In 2023 zijn zes nieuwe bedrijven aangesloten op dit inzamelingssysteem, waardoor de gestructureerde aanpak voor afvalreductie nog betrouwbaarder wordt en de rapportages steeds representatiever voor onze volledige bedrijfsvoering.

Samen met Renewi is in 2023 ook een pilot gestart over gedragsverandering en de middelen die nodig zijn om afval te scheiden. Deze proef spitst zich toe op de scheiding van kantoorafval. De eerste stap is om vast te stellen hoe de afvalstroom op kantoor eruitziet. Op basis van het resultaat wordt in 2024 een campagnevoorstel gemaakt om verdere bewustwording te creëren op het gebied van afvalscheiding.

Vooralsnog betreffen onze concrete doelstellingen op het gebied van afvalreductie het kantoorafval. De impact die we op het gebied van afvalreductie op projectlocaties kunnen maken, ligt namelijk niet altijd in onze eigen invloedssfeer. We zijn daarbij afhankelijk van de keuze van de opdrachtgever, die daar zelf verantwoordelijk voor kan blijven of dat kan overdragen aan de uitvoerende partners. Dat laatste stimuleren we door afvalinzameling als standaard dienst aan te bieden, zodat we dankzij onze ervaring en professionele partners de afvalstroom duurzaam kunnen afvoeren en daarover kunnen rapporteren. Met name in de verwerking van non-ferro metalen (koper, lood, aluminium, zink en messing) kunnen we daarmee significante impact maken.

Circulaire samenwerking

Het circulaire model is in de techniek nog geen gemeengoed. Hergebruik van materiaal wordt soms als een risico op mankementen beschouwd, waardoor het in bepaalde gevallen zelfs een duurdere oplossing is. De veilige keuze is dan ook vaak om toch nieuwe producten te gebruiken waarmee weer grondstoffen worden onttrokken aan het milieu.

De kansen om circulaire impact te maken zitten daarom vooral in samenwerking vanuit het hele ecosysteem. De omslag zit in de bundeling van kennis en krachten van adviseurs, producenten, bouwkundigen, groothandels, technisch dienstverleners, brancheorganisaties en overheden in de vorm van stimulerende wet- en regelgeving. De meeste impact valt te verwachten vanuit producenten die de technologie ontwikkelen en waar steeds meer toepassing van betrouwbare circulaire materialen plaatsvindt. De groothandel kan bijdragen in de vorm van klimaatneutrale distributie.

Mens & Maatschappij

We bouwen samen aan een sterke veiligheidsstructuur, investeren in onze mensen, diversiteit in onze teams en we interesseren nieuw talent voor een loopbaan in de techniek.

Materiële onderwerpen	Hoofddoelstelling
Veiligheid Duurzame inzetbaarheid & ontwikkeling Diversiteit en Inclusie Sociaal ondernemerschap Maatschappelijke betrokkenheid	Eersteklas werkgever Sterke veiligheidscultuur Duurzame inzetbaarheid & ontwikkeling Diverse en inclusieve teams
KPI	Resultaten 2023
#ongevallen # deelname Studica trainingen man:vrouw Unica / man:vrouw management % deelname PMO % FTE social return % leveranciersbeoordelingen	Veiligheidscultuurladder niveau 3 bereikt (xx% van de bedrijven) Studica trainingen 'Arbowet' ontwikkeld Leerplatform 'Studica' gelanceerd Bestuur aangesteld voor Unique diversiteitsplatform Prestatieladder Sociaal Ondernemerschap Niveau 2 bereikt (Installatietechniek b.v.) Social Return KPI's geïntegreerd in HR-administratiesysteem
Actiepunten voor 2024	Doelstellingen voor 2025
Aantal vrouwen op managementposities (n1 t/m n4) vergroten naar 19% Ongevallenfrequentie index (lf) cijfer <5 Inrichten SROI loket, incl. targets vaststellen voor clusterdirectie om aan 2025 doelstelling te voldoen Doorontwikkeling online leerplatform met decentrale trainingen en loopbaanpaden Interne en externe bekendheid diversiteitsplatform vergroten Bevindingen en aanbevelingen PMO implementeren Wervingsinspanningen versterken met nieuwe Werken bij website	20% van management is vrouw Ambitie van nul ongevallen met verzuim Ongevallenfrequentie index (lf) cijfer <5 2% FTE social return ten opzichte van totaal
Risico's	Mitigerende acties
Focus en betrokkenheid business Social return doelen in commerciële trajecten	Escalatie via contractmanagers

Algemeen

Unica wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor technische en niet-technische medewerkers en hun brede scala aan talenten inzetten. We zijn professionals met het DNA van een familiebedrijf, waarbij we veel aandacht hebben voor de veiligheid en het welzijn van onze medewerkers en collega's. We hebben oog voor de lange termijn en investeren in onze mensen en zijn betrokken bij maatschappelijke ontwikkelingen.

Ontwikkelingen 2023

Medewerkers en arbeidsmarkt

Eind 2023 had Unica 3.778 FTE's, een stijging van ruim 6% ten opzichte van 2022 (3.555 FTE). Daarnaast maken we gebruik van een flexibele schil van circa 200 FTE aan inleners voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Unica behoort daarmee tot de 200 grootste werkgevers van Nederland.

Ook in 2023 hadden we te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Ondanks de inmiddels structurele schaarste in de technische sector zijn we in grote lijnen nog altijd in staat goed gekwalificeerde mensen aan te trekken. Niet alleen omdat we een van de grootste werkgevers zijn, maar vooral omdat kandidaten ons aantrekkelijk vinden vanwege de rol die wij in de energietransitie en de verduurzaming van Nederland spelen. Medewerkers willen bij een bedrijf werken dat ertoe doet en Unica kan met zijn diensten een rol spelen in maatschappelijke thema's die veel kandidaten belangrijk vinden. Door ons brede palet aan diensten bieden we hun bovendien veel doorgroei mogelijkheden. Medewerkers die zich buiten hun huidige functie willen ontwikkelen of naar een andere functie willen overstappen kunnen we daardoor vaak voor onze organisatie behouden. Verder zal digitalisering moeten bijdragen aan het oplossen van de aanhoudende krapte, door werk beter en gemakkelijker in te richten en de werkdruk te verminderen.

Veiligheid

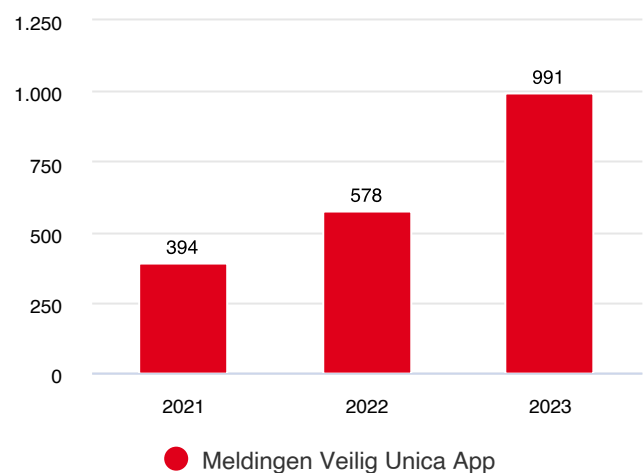
Bij Unica geldt het credo: we werken veilig, of we werken niet! Veiligheid heeft binnen al onze activiteiten dan ook prioriteit. Om dat begrijpelijk uit te dragen hanteren we 10 veiligheid gedragsregels, die we regelmatig onder de aandacht brengen en die ook onderdeel zijn van ons landelijke introductieprogramma.

Een internationaal gedragen instrument waarin het veiligheidsbewustzijn centraal staat is de Safety Culture Ladder (SCL), ofwel de veiligheidsladder. In 2023 hebben we trede 3 behaald, wat aantoont dat veiligheidsregels belangrijk worden gevonden en Unica verantwoordelijkheid neemt om veilig te werken. Het verder verstevigen van het veiligheidsbewustzijn over de hele breedte van de organisatie is de volgende stap in het permanent versterken van onze veiligheidscultuur. Met de bedrijven die vanwege het risico van hun activiteiten ervoor in aanmerking komen, willen we de komende jaren toewerken naar trede 4, een niveau waarop veiligheid aantoonbaar een hoge prioriteit heeft en continu wordt verbeterd.

Via onze Veilig Unica App, voor het doorgeven van onveilige situaties of veiligheidsincidenten, is in 2023 bijna 1.000 keer een melding gemaakt, een toename van ruim 70% ten opzichte van 2022. Het is een positief signaal dat de app steeds meer gebruikt wordt om meldingen te doen, waarbij het melden in de juiste categorie nog wel een aandachtspunt is.

De ongevalsfrequentie-index kwam uit op 3,1 ten opzichte van 4,4 in 2022. Dit is wederom lager dan het branchegemiddelde en betekent dat er in 2023 minder ongevallen hebben plaatsgevonden met een verzuim van meer dan 1 dag ten opzichte van 2022. We blijven inzetten op het stimuleren van veiligheidsbewustzijn binnen de organisatie en breiden dit onder andere uit door het uitrollen van trainingen op ons online leerplatform Studica.

Meldingen via Veilig Unica App

In 2024 viert de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) zijn 10-jarig bestaan. Unica was als enige technisch dienstverlener in 2014 een van de 14 initiatiefnemers van deze branchecode, die als doel heeft om het veiligheidsniveau in de bouw structureel te verbeteren. Sinds de oprichting hebben meer dan 1.150 partijen de code en de bijbehorende gedragsregels en veiligheidsprotocollen onderschreven. Unica is al jaren als lid van de kerngroep betrokken bij dit initiatief. John Quist, CEO van Unica, is betrokken bij de strategie om te komen tot een verbetering van de veiligheidscultuur in de ontwerp-, bouw- en technieksector. Eind 2023 heeft de GCVB de handen ineengeslagen met de Aannemersfederatie Nederland (AFNL), ABU en NBBU om ook werken met en door ingehuurd personeel veiliger te maken. Daartoe is het Convenant veilig werken in de bouw met en door ingehuurd personeel afgesloten, waarbij onder meer wordt ingezet op verbetering van de veiligheidsopleiding en het toezicht op ingehuurd personeel en zzp'ers.

Veiligheid kent naast een fysieke ook een sociale component. Sociale veiligheid blijft de komende jaren een van de prioriteiten binnen ons beleid. Iedereen moet zich veilig voelen en als dat onverhoopt niet het geval is, dan moet iedereen misstanden kunnen aankaarten. Onze Spreek je uit! regeling, die al in 2022 in ons beleid is verankerd, is beschikbaar voor alle medewerkers en biedt ook anonieme en externe meldmogelijkheden. Er zijn trainingen beschikbaar voor leidinggevenden waarin we sociale veiligheid behandelen en brengen het beleid in onze periodieke interne communicatie verder onder de aandacht.

Een derde veiligheidsdomein dat binnen Unica prominente aandacht heeft, is cybersecurity. In dit kader willen we de continuïteit van onze organisatie waarborgen en verantwoordelijkheid nemen voor de bescherming van informatie in onze systemen. Hiervoor hanteren we een dynamisch securitybeleid dat zich continu evolueert en aanpast aan de risico's, marktomstandigheden en wijzigingen in technologie en wet- en regelgeving. Dit vullen we in met technische maatregelen tegen digitale bedreigingen zoals ransomware, DDoS-aanvallen en phishing, maar ook voor cybersecurity is bewustwording onder alle medewerkers belangrijk. Via ons online leerplatform en geavanceerde simulaties trainen we medewerkers doorlopend op cybersecurityrisico's.

Duurzame inzetbaarheid

Ondanks de groei in de afgelopen jaren koestert Unica het karakter van het familiebedrijf met aandacht voor de gezondheid en het welzijn van zijn medewerkers. Dat betekent dat we het belangrijk vinden dat onze medewerkers hun werk met plezier doen en zowel fysiek als mentaal duurzaam inzetbaar zijn. Ons ziekteverzuim is daarvoor de beste indicator en laat een dalende trend zien. We hebben een vitaliteitsprogramma dat zich met name richt op preventie. Het programma besteedt onder meer aandacht aan ontwikkeling, gezondheid en vitaliteit. We geven tips, activeren en stimuleren medewerkers om te investeren in hun zakelijke en persoonlijke gezondheid en bieden bijvoorbeeld budgetcoaches aan vanuit de wetenschap dat financiële zorgen kunnen leiden tot verzuim.

Ook het PMO-onderzoek (Preventief Medisch Onderzoek) dat in 2023 weer geïntroduceerd is, maakt onderdeel uit van ons preventiebeleid. We bieden dit elke drie jaar aan alle medewerkers aan. We doen dat heel laagdrempelig door middel van online vragenlijsten, die medewerkers desgewenst kunnen laten opvolgen door een fysiek onderzoek in de buurt van onze vestigingen. Door deze vrijblijvende en uiteraard vertrouwelijke 'APK van de gezondheid' te koppelen aan het dagelijkse werk kunnen medewerkers duurzaam aan de slag met hun gezondheid.

Opleiding en ontwikkeling

Naast preventie is persoonlijke ontwikkeling een andere belangrijke pijler van onze aanpak. We hebben in 2023 een online learning en development platform gelanceerd onder de naam Studica. Alle opleidingen binnen Unica worden vanuit dit platform aangeboden. Trainingen, cursussen en opleidingen die zich daarvoor lenen worden digitaal beschikbaar gemaakt als e-learning, zodat medewerkers die op een zelfgekozen moment en plaats kunnen volgen. Naast vakspecifieke (vaak verplichte) trainingen en opleidingen kent het platform een uitgebreid aanbod van digitale algemene cursussen die beschikbaar zijn voor iedereen. Die cursussen zijn breder dan technische vaardigheden en gaan ook over soft skills, zoals persoonlijke effectiviteit of presentatievaardigheden. Via het platform zijn persoonlijke leerlijnen samen te stellen en toe te wijzen aan medewerkers. Teams kunnen het platform zelfs gebruiken om eenvoudig eigen digitale trainingen voor collega's te ontwikkelen.

Met Studica geeft Unica invulling aan de behoefte en noodzaak voor 'levenslang leren en ontwikkelen', wat de aantrekkelijkheid als werkgever vergroot. Het brede palet aan diensten en de verschillende clusters met ieder hun eigen specialiteit zorgen bovendien voor veel interne doorgroeimogelijkheden voor onze medewerkers. De verdere ontwikkeling van ons interne mobiliteitsbeleid moet in 2024 onze aantrekkelijkheid als werkgever nog meer vergroten.

De gevarieerde mogelijkheden die werken in de techniek brengt, proberen we ook buiten de sector onder de aandacht te brengen. Hiertoe werken we vaak samen met andere partijen, waaronder kennisinstituten. Zij kunnen bijvoorbeeld helpen om zij-instroomprogramma's te ontwikkelen. Zo kunnen kandidaten die uit een andere hoek komen gemakkelijker instromen in de techniek. Voor talentvolle starters stellen we ook vanuit onze eigen organisatie instroomprogramma's samen voor jong talent op HBO- en MBO-niveau.

Victoria Breugem en Sanne van der Meer
Unica en Studytube

Studeren stimuleren met Studica

Het online leerplatform 'Studica' werd in januari 2023 gelanceerd als dé toegangspoort tot leren en ontwikkelen binnen Unica. Met een centrale online leeromgeving streeft Unica ernaar de persoonlijke groei en ontwikkeling van al zijn medewerkers te stimuleren. "Door Studica willen we leren toegankelijker maken en laten zien dat er naast technische vakkennis zoveel meer te ontdekken is", zegt Victoria Breugem. "Bij de introductie van Studica hebben we de nadruk gelegd op andere trainingsgebieden zoals persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en digitale vaardigheden. Natuurlijk zijn er daarnaast 'verplichte' opleidingen, zoals de technische certificeringen waaraan Unica-medewerkers moeten voldoen. Met Studica willen we echter aan iedereen binnen Unica een palet aan persoonlijke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden bieden."

"Met Studica kunnen we eenvoudig content plaatsen die direct toegankelijk is voor 4.000 mensen."

De lof is samen met Studytube ontwikkeld. "Unica zet het platform echt in als een strategisch hulpmiddel", zegt Sanne van der Meer, Team Lead Customer Succes bij Studytube. "Studica is veel meer dan een online bibliotheek voor leren. Ook managers en leidinggevendenden kunnen er informatie uithalen en toepassen binnen hun teams. We blijven voortdurend monitoren om het aanbod te verbeteren en het platform verder uit te breiden. Er zal meer content op maat worden aangeboden voor verschillende functiegroepen. Naast persoonlijke ontwikkeling blijven we ook de technisch-vakinhoudelijke kennis ondersteunen. We streven er bijvoorbeeld naar om een koppeling te maken met 'O-zone', een online leerplatform ontwikkeld door en voor technische bedrijven."

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Diversiteit en inclusie

Diversiteit gaat over ongelijkheid reduceren en voorkomen door niet te discrimineren op grond van gender, leeftijd, etniciteit, geloof, ouderschapsstatus, opleiding, fysieke en mentale vaardigheden, en/of seksuele voorkeuren.

Unica is ervan overtuigd dat divers samengestelde teams betere resultaten behalen en hecht veel waarde aan onbevooroordeeld handelen. Ook bij onze werving en selectie passen we dat toe. In onze branche zien we vaak dat er onbewuste vooroordelen en voorkeuren bestaan. Zo letten we bewuster op het taalgebruik in onze vacatures, dat na analyse een overwegend masculiene toon bleek te hebben. Door dat aan te passen ervaren we meer response op onze vacatures. In ons aannamebeleid kijken we uitsluitend naar de beste persoon voor de baan en sluiten we niemand uit.

Een belangrijke stap in het verankeren van ons diversiteitsbeleid is de lancering van het diversiteitsplatform Unique in 2020. In 2023 heeft het platform een nieuwe impuls gekregen met het aanstellen van een eigen bestuur voor het netwerkplatform, dat als doel het inspireren en verbinden van onze medewerkers heeft. Onder andere door middel van workshops, begeleiding en gerichte sturing op KPI's willen we ons diversiteitsbeleid verder optimaliseren. Dit beleid bestaat uit veel componenten zoals een betere balans in de verdeling tussen mannen en vrouwen binnen Unica, etnische diversiteit en het inzetten van medewerkers met een achterstand tot de arbeidsmarkt. De gendergelijkheid en participatie van vrouwen in alle lagen van onze organisatie is het eerste speerpunt waarop is ingezet. In dat licht is het vermeldenswaardig dat we eind 2023 de benoeming van Debby Slofstra als Chief Operating Officer (COO) bekend hebben gemaakt. Hiermee bestaat de Raad van Bestuur van Unica vanaf 1 januari 2024 uit een vrouw en twee mannen.

Sociaal ondernemerschap

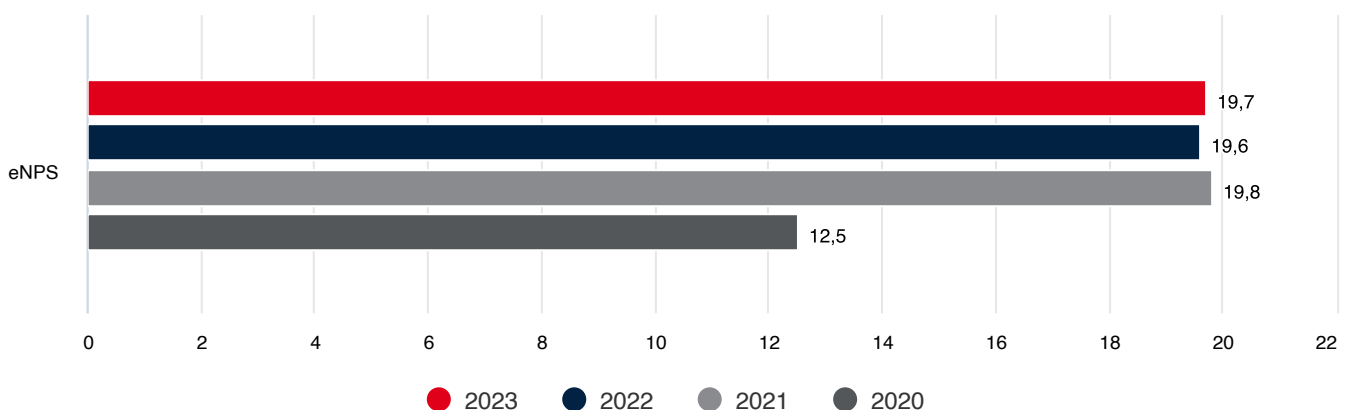
Unica zet zich actief in om werkgelegenheid te bieden voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Ons grootste bedrijvencollege, dat ruim 40% van onze arbeidscapaciteit vertegenwoordigt, is gecertificeerd volgens trede 2 van de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Die kwalificatie is het afgelopen jaar behouden, met een ruimschoots hogere score ten opzichte van de vorige beoordeling. De PSO is een meetinstrument en kwaliteitskeurmerk waarmee organisaties hun bijdrage op het gebied van sociaal ondernemen in hun eigen bedrijfsvoering en in hun keten kunnen evalueren. De certificering laat zien dat onze inspanningen op het gebied van sociaal ondernemen tot aantoonbaar resultaat leiden. Met het integreren van social return KPI's in ons HR-administratiesysteem zorgen we voor verdere borging van ons beleid van sociaal ondernemerschap.

Medewerkerbetrokkenheid

Het jaarlijkse onderzoek onder alle medewerkers, dat we met het onafhankelijke externe feedbackplatform van Effactory uitvoeren, werd net als vorig jaar door 72% van de medewerkers ingevuld. Het positieve sentiment over Unica als werkgever is de afgelopen jaren stabiel, wat tot uitdrukking komt in een kleine verhoging van de eNPS in 2023. Deze aanbevelingsscore geeft een indruk van het aantal ambassadeurs onder onze medewerkers.

eNPS 2020 t/m 2023

Een positieve NPS geeft aan dat er meer respondenten zijn die een score van minimaal een 9 hebben gegeven dan dat er onvoldoendes worden gegeven

De mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling ervaren de medewerkers als de meest positieve kracht van onze organisatie. Een inspirerende visie en duidelijke doelen worden soms nog gemist; vooral de jongere generatie in de leeftijdsgroep 25 t/m 34 jaar is kritisch over het werkgeverschap en verlangt nadrukkelijk richting en strategie vanuit de werkgever. Dit onderstreept het belang van inzetten op duidelijke visie en doelen om medewerkers te blijven boeien. In 2023 is daar onder meer opvolging aan gegeven door onze toekomstvisie verder uit te werken en te visualiseren.

Maatschappelijke betrokkenheid

De Unica Foundation is 15 jaar geleden ontstaan vanuit onze organisatie op initiatief van een van onze medewerkers. De stichting opereert zelfstandig en kent in Unica zijn belangrijkste donateur. In de loop der jaren hebben ook talrijke andere partijen zich als begunstiger verbonden.

De Unica Foundation steunt hulpprojecten in ontwikkelingslanden door haar kennis en kunde op het gebied van (duurzame) techniek op een structurele en duurzame wijze te delen met de lokale bevolking. De stichting heeft al bijna 100 projecten gerealiseerd in Nepal en heeft daarmee meer dan 60.000 mensen geholpen.

Verschillende collega's van onze organisatie zetten zich als vrijwilliger in voor fondsenwerving voor de Unica Foundation. Zo organiseerde dit team in 2023 een landelijke sportdag, waar collega's van alle bedrijven aan konden deelnemen en waarbij de sponsorkosten ten gunste kwamen van de activiteiten van de stichting. Op het trainingscomplex van voetbalclub Vitesse op Papendal (Arnhem) kwamen tientallen collega's deze zomer samen voor een hardlooptoernooi, mountainbike tocht of voetbaltoernooi. De opbrengst van de dag is besteed aan het project E4Wash. In samenwerking met Renewable World zorgt de Unica Foundation ervoor dat er in 5 afgelegen dorpen in Nepal, met in totaal 1.500 inwoners, watervoorzieningen en sanitair worden gerealiseerd en de inwoners opgeleid worden in landbouwtoepassingen en het op orde houden van de hygiëne.

Maatschappelijke betrokkenheid toont Unica ook in de lokale gemeenschap waarin het actief is. Elk bedrijf ondersteunt maatschappelijke initiatieven, variërend van sportverenigingen, cultuurinstellingen, onderwijsdagen tot onderzoeksprojecten. De belofte om altijd dichtbij klanten te opereren, tonen onze bedrijven dus ook in de directe omgeving. Op beperkte schaal ondersteunt Unica eveneens landelijke doelen. Zo zijn we sinds 2022 partner van Het Nationale Park De Hoge Veluwe, dat de donaties van ons en andere partners inzet voor natuurprojecten gericht op het behouden en herstellen van de flora en fauna. Eind 2023 hebben we een partnerschap gesloten met de Nederlandse Brandwonden Stichting. Die samenwerking heeft als doel een brandveilige werk- en leefomgeving te bevorderen, met aandacht voor het voorkomen van brandwonden en het minimaliseren van het leed bij brandwondenpatiënten.

Innovatie & Digitalisering

We investeren continu in duurzame innovatie. Met intelligentie maken werk-, leef- en procesomgevingen van onze klanten veilig, gezond en duurzaam.

Materiële onderwerpen	Hoofddoelstelling
Duurzame innovatie Digitalisering	Leiderschap in duurzame innovatie en digitalisering
KPI	Resultaten 2023
# duurzame innovatie	Start trendradar Professioneel innovation framework Aanstelling nieuwe manager Innovation Center Uitbreiding Building Insight datapropositie
Actiepunten voor 2024	Doelstellingen voor 2025
€ 2,3 miljoen omzet voor volledig digitale proposities In elk investeringsvoorstel zit een digitaliseringsvoorstel (voldoen of uitleggen)	Nog te bepalen bedrag aan omzet voor volledig digitale proposities In elk investeringsvoorstel zit een digitaliseringsvoorstel (voldoen of uitleggen)

Algemeen

Het Unica Innovation Center is in de strategie van Unica een belangrijke aanjager voor vernieuwing van dienstverlening in de breedste zin van het woord. Het team opereert als een aparte divisie die de strategische focus op innovatie houdt. Het brengt de innovatiekracht binnen de Unica-bedrijven samen en betreft ketenpartners, klanten en andere marktpartijen. Daarnaast ontwikkelt het zelf dienstverlening die aansluit bij de traditionele activiteiten van Unica.

Innovatie is onlosmakelijk verbonden met digitalisering. Unica gelooft dat een digitale evolutie nodig is om een veilige, gezonde en duurzame toekomst te kunnen bieden aan klanten en volgende generaties. Met alleen conventionele toepassingen kunnen de grote maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan niet worden beslecht. Innovatie en digitalisering kan daarbij een positief verschil maken. In elk investeringsvoorstel wordt daarom een digitaliseringscomponent opgenomen en de omzet uit digitale duurzame proposities wordt actief gemonitord.

Ontwikkelingen 2023

In onze eigen bedrijfsvoering krijgt de digitale evolutie ook zijn beslag. Zo worden diverse processen, zoals HR-processen, gedigitaliseerd, hebben we een digitale leeromgeving en is het verzamelen van gegevens in het kader van duurzaam ondernemerschap en ESG-rapportage gedigitaliseerd. Ook in onze dienstverlening speelt digitalisering een prominente rol. Een aansprekend voorbeeld hiervan is Building Insight, een cloud platform waarmee talrijke gebouwdata gemeten en geanalyseerd worden om het gerichte verduurzamingspotentieel in kaart te brengen. Dit volledig digitale platform is ontwikkeld door het Unica Innovation Center en is inmiddels opgenomen in het vaste portfolio van Unica.

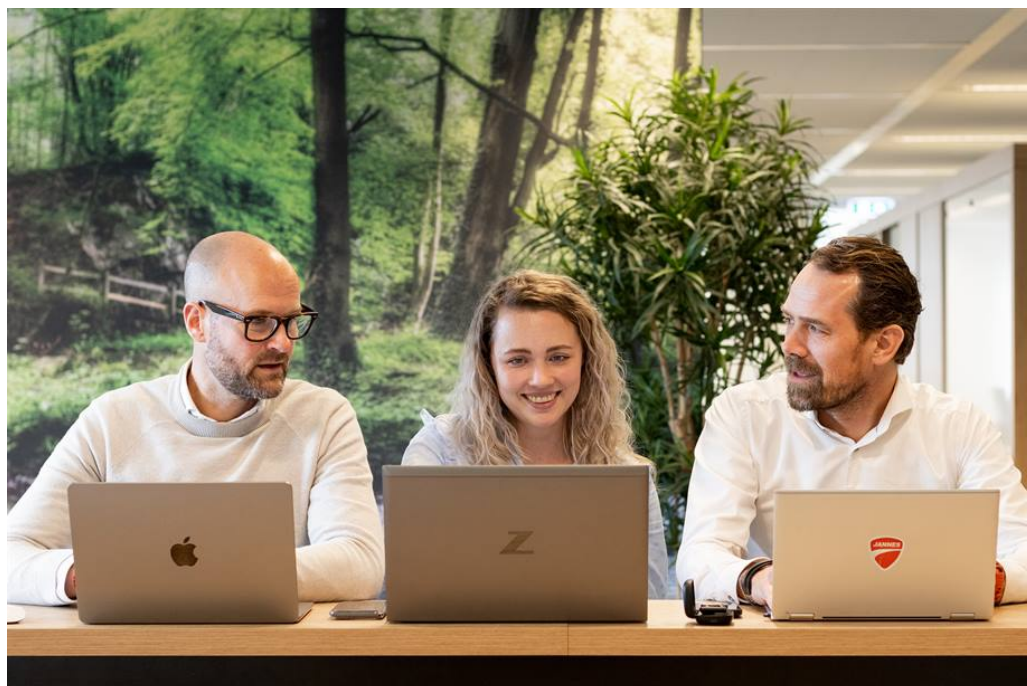
Artificial Intelligence (AI) biedt ons eveneens kansen om onze dienstverlening te verbreden. Met behulp van machine learning kunnen we storings- en onderhoudsmomenten beter voorspellen, zodat we systemen kunnen ontwerpen en inrichten die aan de hand van data beter presteren. We hebben dit in 2023 voornamelijk toegepast bij grote koelinstallaties.

De oplossing die we hebben ontwikkeld voor het remote testen van sprinklerinstallaties werd in 2023 gecertificeerd. Een andere oplossing die we hebben geïntroduceerd zorgt ervoor dat sprinklers bij een brand niet allemaal tegelijk afgaan, maar op basis van detectie van warmte, gas en/of rook alleen op specifiek plekken in werking treden. Deze toepassing leidt tot minder waterverbruik en minder (water)schade aan gebouw en installaties. Deze innovatie is door Unica in 2023 gepatenteerd en opgeleverd bij een klant.

In 2023 is er een gestructureerd framework opgezet om duurzame innovaties te ontwikkelen op een klantgerichte en toekomstbestendige wijze. In de vorm van een trendradar kijken we naar wat er om ons heen gebeurt en welke impact wij willen maken in thema's zoals Artificial Intelligence (AI), de energietransitie en verduurzaming. We spreken met klanten, experts, raadplegen technologische databases en testen met nieuwe digitale toepassingen. Dit is een doorlopend dynamisch proces en geeft ons inzicht in en kennis van de zaken waar voor ons kansen liggen.

Leidend in het innovatieproces is de behoefte van de klant, die centraal staat in de ontwikkeling van potentiële nieuwe oplossingen. In de proposities die daaruit voortkomen zijn doorgaans meerdere expertises vanuit Unica nodig om de behoefte in te vullen. De combinatie van innovatie en digitalisering resulteert zo in nieuwe concepten om maatschappelijke uitdagingen op een andere manier te benaderen.

Verdere verankering van de pijler Innovatie & Digitalisering in onze ESG-strategie en (in)directe aansluiting bij de CSRD-vereisten staat tot slot hoog op de agenda voor 2024.

INTERVIEW

unica

Anne Hudepohl
manager van het Innovation Center van Unica

**“We willen het meest betrouwbare
en innovatieve bedrijf in de markt
zijn”**

Anne Hudepohl is sinds 1 augustus 2023 de nieuwe manager van het Innovation Center van Unica. In die hoedanigheid stuurt zij een team aan dat zich bezighoudt met het versterken van de innovatiekracht van Unica. Met name op het gebied van duurzaamheid, de energietransitie, de uitdagende arbeidsmarkt, artificial intelligence (AI) en gezondheid en veiligheid in en om gebouwen liggen er kansen.

“

“Ik vind het belangrijk dat onze innovaties echt iets opleveren”

“Overall binnen onze bedrijven wordt druk geïnnoveerd”, zegt Anne. “We weten dat alleen nog niet altijd van elkaar. Daarom is het belangrijk om het thema innovatie Unica-breed verder te professionaliseren door het goed te organiseren in een duidelijk raamwerk met bewezen methodieken. Ons doel is dat Unica bekendstaat als het meest betrouwbare en innovatieve bedrijf in de markt.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Ethiek & Integriteit

We nemen verantwoordelijkheid in duurzame verandering en verwachten dit ook van onze stakeholders. Samen zorgen we voor een positieve impact op mens, milieu en maatschappij.

Materiële onderwerpen	Hoofddoelstelling
Leiderschap en cultuur Bestuur en controle Benchmarks/beoordelingen voor duurzaamheid	Verantwoord ondernemen door duurzame en transparante verandering
KPI	Resultaten 2023
% deelname aan e-learning Ecovadis score	E-learnings in ontwikkeling voor anti-omkoping, corruptie, mededingingsrecht, vertrouwelijkheid Ecovadis Bronzen beoordeling behaald Meldregelingen aangepast op nieuwe wetgeving Een abstracte risicoanalyse uitgevoerd met Integrity Next CoSS aangepast aan internationale richtlijn
Actiepunten voor 2024	Doelstellingen voor 2025
E-learnings lanceren E-learnings gevolgd door 60% van de medewerkers die met het onderwerp te maken hebben EcoVadis Silver beoordeling	E-learnings gevolgd door alle medewerkers (100%) die met het onderwerp te maken hebben EcoVadis Gold beoordeling Compliant CSRD en EU Taxonomy Inkoopbeleid verstevigen volgens nieuwe OESO-richtlijnen
Risico's	Mitigerende acties
Laag responsniveau op e-learnings Medewerkers zijn niet bekend met meldregelingen Geen of onvoldoende response op supplier assessments Geen of onvoldoende response op impact assessments	Activatiecampagne Aandacht op alle managementbijeenkomsten

Algemeen

Ethisch en integer handelen zijn voor Unica het fundament van zijn duurzame strategie.

Ontwikkelingen 2023

Integriteitsbeleid

Ons ethisch en integriteitsbeleid vindt zijn grondslag in de gedragscode en een aantal protocollen. Unica vindt het belangrijk dat zijn medewerkers ethisch en integer handelen en doet daarom veel aan het ontwikkelen van een algeheel bewustzijn hierover. In 2023 hebben we e-learnings ontwikkeld op het gebied van 'harde' compliance zoals omkoping, corruptie en mededingingsrecht en op de 'softe' compliance waarbij sociale veiligheid centraal staat.

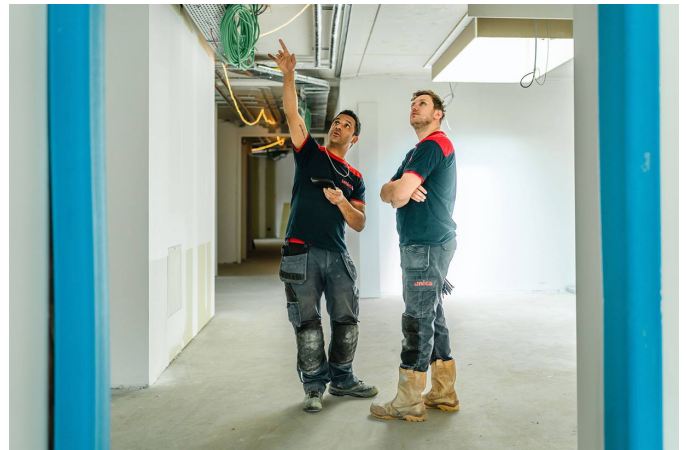
Op de introductiedagen voor alle nieuwe medewerkers behandelen we zaken als integriteit, het aannemen van cadeaus, valsheid in geschrifte en gewenste omgangsvormen. Op managementniveau bespreken we elk kwartaal deze onderwerpen en werken we aan bewustzijn op de 'softe' kant. Dan hebben we het bijvoorbeeld over stem verheffen en het effect daarvan op de medewerkers. Ook in het Executive Committee (ExCo) en met de Raad van Commissarissen worden integriteitskwesaties besproken.

Er is een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de nieuwe Wet Bescherming Klokkenluiders die in februari 2023 van kracht is geworden. Die zijn verwerkt in de aangepaste regeling misstanden. Een belangrijk nieuw aspect is de verplichting om anonieme meldingen mogelijk te maken. Met ingang van 2024 heeft Unica dit ingevuld met de implementatie van het nieuwe meldsysteem 'ComplyLog'. Een melder kan in dit systeem een melding maken waarna hij of zij een code (token) ontvangt waarmee de melding kan worden gevolgd. Meldingen en correspondentie kunnen via het systeem volledig anoniem plaatsvinden.

Zowel de externe vertrouwenspersonen als de compliance officer voorzien ons management, de Raad van Commissarissen en de Gemeenschappelijk Ondernemingsraad van een jaarlijkse rapportage. Op basis van deze rapportages worden aanvullende maatregelen geformuleerd.

Toeleveringsketen

Gezien onze positie als een van de meest duurzame technische dienstverleners van Nederland, vinden wij het onze verantwoordelijkheid om alleen te werken met partners en leveranciers die zich ook committeren aan een duurzame en maatschappelijk verantwoorde manier van zakendoen. Onze verwachting en eisen op dit gebied hebben we vastgelegd in de Code of Sustainable Supply (CoSS), die onze partners en leveranciers ondertekenen bij het afsluiten van een raamovereenkomst of contract. De code bevat afspraken over de wijze waarop partijen omgaan met werk, gezondheid & veiligheid, milieu, ethiek en management. Ondertekening van deze code is geen waterdicht systeem, maar wel een schriftelijke bevestiging dat partners en leveranciers dezelfde maatschappelijke normen toepassen als wij. In 2024 zullen we deze code opnieuw ter ondertekening voorleggen.

Met behulp van het platform Integrity Next zijn we in 2023 gestart met het uitvoeren van een uitgebreidere risicoanalyse onder onze partners en leveranciers. We hebben op 250 voorkeursleveranciers een abstracte ESG Supply Chain Risk Management assessment uitgevoerd. Op basis daarvan zijn er circa 70 naar voren gekomen met een potentieel risico. Deze groep bevragen we nu dieper om te bepalen wat de impact van het risico is. Dit beoordelen we op basis van een combinatie van de waarschijnlijkheid van het optreden en de potentiële omvang van de financiële gevolgen. In 2024 hebben we een complete beoordeling afgerond en kunnen er mitigerende acties worden bepaald en ingezet.

EcoVadis

In het voorjaar van 2023 behaalde Unica voor de vierde opeenvolgende keer een EcoVadis-certificaat voor duurzaam ondernemerschap. Als erkenning voor onze prestaties op duurzaamheidsgebied hebben we een bronzen beoordeling behaald. Dit is helaas een lagere beoordeling dan het voorgaande jaar. Dit betekent niet dat wij geen stappen hebben gezet op het gebied van duurzaamheid, maar in lijn met de maatschappelijke trend legt EcoVadis de lat jaarlijks hoger. Wij zijn hiervan doordrongen en gaan onze rapportagestandaarden eveneens verder optimaliseren, ook met het oog op de verslagleggingsvereisten van de CSRD. We verwachten bij volgende certificeringstrajecten voor EcoVadis weer alle ondersteunende documentatie voor een hogere beoordeling te kunnen leveren.

INTERVIEW

Alain Cras
vessel manager bij Allseas

“Al onze toegangsveiligheid en compliance is in één keer gewaarborgd”

Allseas is een toonaangevende aannemer in de offshore energiemarkt. Het bedrijf is gespecialiseerd in de aanleg van pijpleidingen voor olie- en gastransport op de zeebodem en de installatie en verwijdering van offshore platforms. Allseas schakelde Nsecure, onderdeel van de Unica Groep, in om de onshore-toegang tot alle kantoren, scheepswerven en fabricagelocaties goed, flexibel en volledig digitaal te regelen.

“

“Met de maatwerkoplossing van Nsecure vangen we het hele compliance- en toegangscontroleproces in één keer af”

Nsecure combineerde hiervoor een toegangscontrole-oplossing met het identity management platform YIM, aangeboden vanuit een beveiligde, wereldwijd beschikbare cloud-omgeving. “Deze maatwerkoplossing werkt perfect”, zegt Alain Cras, vessel manager bij Allseas.

“Aanmeldingen, autorisaties en accreditaties van personen verlopen nu sneller, veiliger en compliant met de wet- en regelgeving in alle landen waar we actief zijn. Daarnaast heeft de oplossing ons een forse kostenbesparing opgeleverd.”

Het volledige interview is terug te lezen op jaarverslag.unica.nl.

Jaarrekening

Winst-en-verliesrekening

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten

Bedragen in 1.000 euro's	Toe-lichting		2023	2022
Opbrengsten uit contracten met klanten	5		843.327	756.207
Overige opbrengsten			-	-
Totale opbrengsten			843.327	756.207
Kosten van materialen	7	197.772		190.688
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten		149.351		132.662
Lonen en salarissen	6	220.849		194.485
Sociale premies en pensioenen	6	58.212		52.843
Overige personeelskosten	6	21.282		14.887
Inhuur van derden		47.847		39.025
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	15	8.002		8.180
Afschrijvingen op materiële vaste activa en gebruiksrechten	14	25.924		23.262
Overige bedrijfskosten	10	44.592		39.898
Bijzondere waardeverminderingen (verlies) / terugneming	14, 15	-		-
Operationele kosten			773.832	695.930
Bedrijfsresultaat			69.495	60.277
Financiële baten			-	-
Financiële lasten			-2.269	-1.515
Rente lasten van activa met gebruiksrecht			-728	-751
Overige niet-operationele winsten / (verliezen)			-	-
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	16		-16	-531
Koersverschillen			-	-
Winst/verlies voor belastingen			66.482	57.480
Belastingen op het resultaat	11		-16.859	-15.266
Winst / verlies na belastingen			49.623	42.214
Niet-gerealiseerde winsten en verliezen			-	-
Niet-gerealiseerde resultaten die in latere perioden kunnen worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening			-	-
Nettowinst/(verlies) op kasstroomafdekkingen			-	-
Effect op winstbelasting m.b.t. componenten van niet-gerealiseerde resultaten			-	-
Niet-gerealiseerde winst/(verlies) van boekjaar, na belastingen			-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van boekjaar, na belastingen			49.623	42.214
Winst toe te rekenen aan:				
Aandeelhouder van de moedermaatschappij			49.623	42.214
Minderheidsbelangen groepsmaatschappijen			-96	-185
			49.527	42.029

De toelichting maakt integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde balans

Geconsolideerd overzicht van de financiële positie

Bedragen in 1.000 euro's	Toelichting		31/12 2023		31/12 2022		1/1 2022
ACTIVA							
Vaste activa							
Grond en gebouwen	14	3.166		2.470		1.311	
Overige materiële vaste activa		10.568		9.602		9.077	
Activa met gebruiksrecht	14, 18	74.341		67.589		67.349	
Software- en ontwikkelingskosten	15	11.187		12.459		8.948	
Overige immateriële vaste activa en goodwill	15	159.665		138.457		121.157	
Deelnemingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	16	240		72		114	
Uitgestelde belastingvorderingen	11	-		-		-	
Overige vaste activa		92		162		196	
Totaal vaste activa			259.258		230.811		208.152
Vlottende activa							
Vorraden	8	9.835		7.453		5.608	
Handelsvorderingen en verbonden partijen	9	119.204		99.557		80.511	
Contract-activa en -vorderingen	5	107.734		112.005		78.078	
Vorderingen op aandeelhouders		-		-		1.312	
Actuele belastingen en overige belastingvorderingen	11	6.721		8.145		8.283	
Overige vlottende activa		6.341		20.490		9.796	
Geldmiddelen en kasequivalenten	12	60.252		73.042		53.815	
Totaal vlottende activa			310.087		320.692		237.402
Totale activa			569.345		551.503		445.554

Bedragen in 1.000 euro's	Toelichting		31/12 2023		31/12 2022		1/1 2022
EIGEN VERMOGEN EN PASSIVA							
Geplaatst kapitaal	19	10.000		10.000		10.000	
Uitgiftepremie	19	-		-		-	
Wettelijke reserves	19	3.205		3.198		2.150	
Ingehouden winsten	19	157.800		107.567		66.111	
Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij			171.005		120.765		78.261
Minderheidsbelangen		-		-		-	
Totaal eigen vermogen			171.005		120.765		78.261
Langlopende schulden							
Langlopende leningen	17	38.203		64.213		50.000	
Overige langlopende financiële verplichtingen		-		-		-	
Voorzieningen	9	1.936		3.890		4.441	
Uitgestelde belastingverplichtingen		5.751		4.790		5.875	
Leaseverplichtingen	18	49.927		46.725		48.874	
Totaal langlopende schulden			95.817		119.618		109.189
Kortlopende schulden							
Contract- en leaseverplichtingen	5, 18	152.416		161.813		139.239	
Handelsschulden en overige schulden		58.912		68.748		51.800	
Leningen op korte termijn		-		-		-	
Belastingen en sociale premies		33.214		25.775		23.164	
Te betalen personeelskosten		28.685		23.641		21.426	
Voorzieningen	9	6.486		6.486		3.459	
Verplichtingen aan aandeelhouders en geassocieerde deelnemingen		267		1.856		1.823	
Overige verplichtingen		22.543		22.801		17.193	
Totaal kortlopende schulden			302.523		311.120		258.104
Totaal eigen vermogen en passiva			569.345		551.503		445.554

De toelichting maakt integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening. 1 januari 2022 is de datum waarop de adoptie van IFRS is toegepast

Mutaties eigen vermogen

Geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen

Bedragen in 1.000 euro's (m.u.v. gegevens per aandeel)	Aantal uitstaande aandelen	Uitgegeven kapitaal	Agio	Statu-taire reserves	Ingehouden winsten	Totaal	Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
<i>Toerekenbaar aan aandeelhouder van moedermaatschappij</i>								
Saldo per 1 januari 2022	10.000.000	10.000	-	2.150	66.111	78.261	-	78.261
Winst / (verlies) over de periode		-	-	-	42.029	42.029	-	4.029
Niet-gerealiseerde winsten / (verliezen)		-	-	-	-	-	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten / (verliezen)		0	-	0	42.029	42.029	-	42.029
Gedeclareerde dividenden		-	-	-	-	-	-	-
Verwerving minderheidsbelangen		-	-	-	-	-	-	-
Overname dochteronderneming		-	-	-	-	-	-	-
Reclassificaties en correcties		-	-	1.048	-573	475	-	475
Saldo per 31 december 2022	10.000.000	10.000	-	3.198	107.567	120.765	-	120.765
Winst / (verlies) over de periode		-	-	-	49.620	49.620	-	49.620
Niet-gerealiseerde winsten / (verliezen)		-	-	-	-	-	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten / (verliezen)		-	-	-	49.620	49.620	-	49.620
Gedeclareerde dividenden		-	-	-	-	-	-	-
Verwerving minderheidsbelangen		-	-	-	441	441	-	441
Overname dochteronderneming		-	-	-	-	-	-	-
Reclassificaties en correcties		-	-	7	172	179	-	179
Saldo per 31 december 2023	10.000.000	10.000	-	3.205	157.800	171.005	-	171.005

De toelichting maakt integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Bedragen in 1.000 euro's	Toelichting		2023	2022
Operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		69.495		60.278
Aanpassingen om bedrijfsresultaat aan te sluiten op de netto-kasstromen				
Afschrijvingen en waardeverminderingen	14, 15	33.926		31.442
Operationele kasstromen voor wijzigingen in het werkkapitaal			103.421	91.720
Netto wijzigingen in het werkkapitaal:				
Mutatie in handels- en overige vorderingen en contract-activa	5, 8	-11.079		-54.271
Mutatie in voorraden	7	-390		-1.845
Mutatie in overige vlottende en vaste activa		17.430		-9.302
Mutaties in handelsschulden en overige schulden en contractuele verplichtingen		-16.902		35.618
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen		-16		-832
Belastingen		-759		-3.848
Mutatie in voorzieningen en overige verplichtingen	9	-2.340		1.856
Netto kasstroom uit operationele activiteiten			89.366	59.096
Investeringsactiviteiten				
Aankoop van immateriële vaste activa, materiële vaste activa	14, 15	-38.159		-29.989
Betalingen voor de overname van een dochteronderneming, na aftrek van verworven geldmiddelen	13	-22.083		-22.250
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-60.241	-52.239
Financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit opgenomen leningen	17	-		25.900
Aflossing van opgenomen leningen	17	-42.738		-11.687
Kasstroom met betrekking tot afgeleide financiële verplichtingen		3.821		-337
Betaalde rente		-2.997		-1.506
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			-41.914	12.370
Geldgeldmutaties in geldmiddelen en kasequivalenten	12	-		-
Netto (afname) toename van geldmiddelen en kasequivalenten	12	-12.790		19.227
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode		73.042		53.815
Geldmiddelen en kasequivalenten op het einde van de periode			60.252	73.042

De toelichting maakt integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening. Tenzij anders vermeld zijn alle financiële bedragen weergegeven in € 1.000

Algemene informatie

1 - Groep informatie

Unica Groep B.V., een 100% dochteronderneming van Penta Technologies, is de uiteindelijke moedermaatschappij van de Groep. De Vennootschap is statutair gevestigd en gevestigd te Hoevelaken (Nederland) en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 05068404.

De informatie over de geconsolideerde entiteiten binnen de Groep aan het einde van de verslagperiode is als volgt:

Deelneming	Plaats	Aard van de entiteit	Percentage van de stemrechten in bezit		
			31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Unica Access & Security BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Building Automation BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Datacenters BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Energy Solutions BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Fire Safety BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica ICT Solutions BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Industry Solutions BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Installatietechniek BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Special Security* Projects BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Boele Fire Protection BV*	Zoetermeer	Operationeel	100%	100%	100%
Brainpact BV*	Venray	Operationeel	100%	100%	100%
Helhout Holding BV*	Amersfoort	Holding	100%	100%	100%
Hellemans Consultancy* BV	Amersfoort	Operationeel	100%	100%	100%
Pro-Fa Automation BV*	s-Hertogenbosch	Operationeel	100%	100%	100%
Regel Partners BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Synto BV*	Goes	Operationeel	100%	100%	80%
PCT International BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	100%	100%
Numan & Kant BV*	Hoevelaken	Operationeel	100%	75%	75%
Van Kempen Koudetechniek BV*	Tiel	Operationeel	100%	100%	100%
Van Kempen Service BV*	Tiel	Operationeel	100%	100%	100%
Fire Safety Holding BV*	Schoonhoven	Holding	100%	100%	100%
Applicom Nederland BV*	Nijmegen	Operationeel	100%	100%	100%
Fire Safety Projects BV*	Schoonhoven	Operationeel	100%	100%	100%
Gerco Brandpreventie BV*	Schoonhoven	Operationeel	100%	100%	100%
Red Profs BV*	Schoonhoven	Operationeel	100%	100%	100%
Pranger Rosier Holding BV*	Dokkum	Holding	100%	100%	100%
Pranger Rosier Installaties BV*	Leeuwarden	Operationeel	100%	100%	100%
Installatiebedrijf Otte BV*	Sneek	Operationeel	100%	100%	100%
Unica Deutschland GmbH	Frankfurt	Operationeel	100%	100%	100%
Working Spirit ICT BV	Deventer	Operationeel	100%	100%	100%
E.A.L. Electronic Application Laboratory (Apeldoorn) BV	Apeldoorn	Operationeel	100%	100%	100%
Tenergy Portfolio Services BV	Drogeham	Operationeel	81,2%	-	-
Engine Competence Services BV	Drogeham	Operationeel	100%	-	-
Tenergy Engineering BV	Drogeham	Operationeel	100%	-	-

Tenergy Consultancy BV	Drogeham	Operationeel	100%	-	-
ETB Breedveld Schröder BV	Amsterdam	Operationeel	100%	-	-
Hermans Elektra BV	Diemen	Operationeel	100%	-	-
Unica Luxembourg SARL	Luxembourg	Operationeel	100%	-	-

* Voor deze groepsmaatschappijen is een verklaring van aansprakelijkheid afgegeven conform artikel 2:403 BW.

De Groep oefent gezamenlijke controle uit over de volgende gezamenlijke bedrijfsactiviteiten en consolideert deze gedeeltelijk:

Joint operations	Plaats	Combinatie type	Percentage van de stemrechten in bezit		
			31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
I4Care v.o.f.	Zwolle	Installatie	50%	50%	50%
I4Care Gebouw S v.o.f.	Zwolle	Installatie	50%	50%	50%
N2UE v.o.f.	Zuidbroek	Installatie	50%	50%	50%
Unica – ULC v.o.f.	Bodegraven	Installatie	50%	-	-
DUS v.o.f.	Vught	Bouw en installatie	50%	50%	50%
Nico de Bont - Unica v.o.f.	Vught	Bouw en installatie	50%	50%	50%
Berghege – Unica v.o.f.	Oss	Bouw en installatie	50%	-	-
ProCUS v.o.f.	Maarssen	Service en onderhoud	50%	50%	50%

De Groep oefent invloed van betekenis uit op de volgende joint ventures en geassocieerde deelnemingen, die niet in de consolidatie zijn opgenomen.

Joint ventures en geassocieerde deelnemingen	Plaats	Combinatie type	Percentage van de stemrechten in bezit		
			31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
v.o.f. Conradhuis	Amsterdam	Administratief	33%	33%	33%
v.o.f. FourCare	Enschede	Administratief	25%	25%	25%
v.o.f. FourCare Gebouw S	Enschede	Administratief	25%	25%	25%
Berghege-Heerkens-Unica v.o.f.	Oss	Administratief	50%	50%	50%
Berghege-Heerkens-Unica-ULC v.o.f.	Oss	Administratief	25%	-	-
Thales Unica v.o.f.	Huizen	Administratief	50%	50%	50%
D2B v.o.f.	Bunnik	Administratief (slapend)	20%	20%	20%
Installatiecombinatie Isala v.o.f..	Bunnik	Installatie (slapend)	20%	20%	20%
UDV Datacenters v.o.f.	Hoevelaken	Installatie (slapend)	50%	50%	50%
Zorgbeheer Isala v.o.f.	Bunnik	Service en onderhoud	20%	20%	20%
Servicepartners Midden Holland BV	Bodegraven	Service en onderhoud	33%	33%	33%
UR Cool BV	Den Ham	Exploitatie	50%	50%	50%
Vorst Energie BV	Zwolle	Exploitatie	50%	50%	50%
UDV Schuttersveld v.o.f.	Hoevelaken	Exploitatie	50%	50%	50%
UDV Zuideramstel v.o.f.	Hoevelaken	Exploitatie	50%	50%	50%
PI2M BV	's Hertogenbosch	Service en onderhoud	-	-	50%

Toelichting: Een v.o.f. is een entiteit zonder rechtspersoonlijkheid die wordt gereguleerd door een gezamenlijke overeenkomst. Het principe van de Groep is om met eenparigheid van stemmen met haar partners beslissingen te nemen.

Met administratief wordt bedoeld dat de entiteit specifiek is opgezet en wordt gebruikt voor het factureren aan klanten namens de partners en het doorbetalen van ontvangsten van klanten aan de partners.

2 - Grondslagen voor opstelling van jaarrekening

Algemene grondslagen

Voor de opmaak van haar geconsolideerde jaarrekening heeft de Groep ervoor gekozen om vanaf het boekjaar 2023 voor het eerst de International Financial Reporting Standards ("IFRS") toe te passen, zoals geadopteerd door de Europese Unie (EU) en in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek ('Dutch GAAP').

De geconsolideerde jaarrekening geeft vergelijkende informatie over de voorgaande periode. Met de overgang naar IFRS met ingang van 1 januari 2022 heeft de Groep met terugwerkende kracht zowel haar overzicht van de financiële posities per 1 januari 2022 als de winst-en-verliesrekening over het boekjaar 2022 aangepast en in deze jaarrekening toegelicht.

Functionele en presentatie valuta

De geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep B.V. wordt gepresenteerd in euro, wat ook de functionele valuta van de moedermaatschappij is. De Groep exploiteert en voert het merendeel van haar transacties voornamelijk uit in euro's en opereert met name in Nederland. Alle waarden worden afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal (€ 1.000), tenzij anders aangegeven.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep B.V. is opgesteld op basis van de historische kostprijs, tenzij anders wordt aangegeven.

Grondslagen van consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekening van de Vennootschap en haar dochterondernemingen (zie Toelichting 1) per 31 december 2023. Er is sprake van overheersende zeggenschap wanneer de Groep is blootgesteld aan, of rechten heeft op, variabele rendementen uit haar betrokkenheid bij de deelneming en de mogelijkheid heeft om die rendementen te beïnvloeden door haar beschikkingsmacht over de deelneming. In het bijzonder heeft de Groep beschikkingsmacht over een deelneming als, en slechts als, de Groep:

- Beschikkingsmacht heeft over de deelneming (d.w.z. bestaande rechten die haar de huidige mogelijkheid geven om de relevante activiteiten van de deelneming te sturen)
- Blootstelling, of rechten, op variabele rendementen uit zijn betrokkenheid bij de deelneming
- Het vermogen om zijn beschikkingsmacht over de belegde te gebruiken om zijn rendement te beïnvloeden

Over het algemeen wordt ervan uitgegaan dat een meerderheid van de stemrechten leidt tot zeggenschap. Ter ondersteuning van dit vermoeden en wanneer de Groep minder dan een meerderheid van de stem- of soortgelijke rechten in een deelneming heeft, houdt de Groep rekening met alle relevante feiten en omstandigheden bij de beoordeling of zij macht heeft over een deelneming, waaronder:

- De contractuele regeling(en) met de andere stemgerechtigde aandeelhouders in de deelneming
- Rechten die voortvloeien uit andere contractuele regelingen
- De stemrechten en potentiële stemrechten van de Groep

De Groep beoordeelt opnieuw of zij al dan niet zeggenschap heeft over een deelneming indien de feiten en omstandigheden erop wijzen dat er wijzigingen zijn in een of meer van de drie zeggenschapselementen. De consolidatie van een dochteronderneming begint wanneer de Groep de beschikkingsmacht over de dochteronderneming verkrijgt en eindigt wanneer de Groep de beschikkingsmacht over de dochteronderneming verliest. Activa, passiva, baten en lasten van een dochteronderneming die in de loop van het jaar wordt verworven of afgestoten, worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum waarop de Groep de zeggenschap verwerft tot de datum waarop de Groep de zeggenschap over de dochteronderneming beëindigt.

Dochterondernemingen die in het boekjaar 2023 als slapend of als immaterieel worden aangemerkt, zowel op individuele als op geaggregeerde basis, worden niet geconsolideerd. Deze dochterondernemingen worden in de geconsolideerde jaarrekening tegen kostprijs gerapporteerd, rekening houdend met eventuele noodzakelijke aftrekposten voor bijzondere waardeverminderingen en terugnemingen van dergelijke verliezen. Het totale effect van deze dochterondernemingen op het overzicht van financiële positie, het eigen vermogen en de winstgevendheid wordt niet van materieel belang geacht voor de financiële positie en resultaten van de Groep voor zowel 2023 als 2022.

De consolidatiekring omvat 47 dochterondernemingen in het boekjaar 2023, een stijging ten opzichte van de 40 dochterondernemingen in het boekjaar 2022 en een stijging ten opzichte van de 38 dochterondernemingen in het boekjaar 2021.

Winst of verlies en elke component van niet-gerealiseerde resultaten ("niet-gerealiseerde resultaten") worden toegerekend aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij van de Groep en aan de minderheidsbelangen, zelfs als dit ertoe leidt dat de minderheidsbelangen een negatief saldo hebben. Indien nodig worden aanpassingen aangebracht in de jaarrekening van dochterondernemingen om hun grondslagen voor financiële verslaggeving in overeenstemming te brengen met de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep. Alle activa en passiva binnen de groep, eigen vermogen, inkomsten, kosten en kasstromen met betrekking tot transacties tussen leden van de Groep worden bij consolidatie volledig geëlimineerd. Een wijziging in het eigendomsbelang van een dochteronderneming, zonder verlies van zeggenschap, wordt verwerkt als een eigenvermogenstransactie.

Als de Groep de beschikkingsmacht over een dochteronderneming verliest, worden de gerelateerde activa (inclusief goodwill), passiva, minderheidsbelangen en andere componenten van het eigen vermogen niet langer opgenomen, terwijl eventuele daaruit voortvloeiende winsten of verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Elke aangehouden investering wordt opgenomen tegen reële waarde.

Bovenstaande grondslag is consequent toegepast voor de jaren eindigend op 31 december 2023 en 31 december 2022 en de transitiedatum 1 januari 2022.

Schattingen en oordeelsvormingen door het management

De verantwoordingsinformatie in de jaarrekening is deels gebaseerd op schattingen en veronderstellingen. De Groep maakt deze schattingen en doet veronderstellingen ten aanzien van de toekomst. Deze zijn onder andere gebaseerd op ervaringen en verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen zoals deze zich, naar de huidige stand van zaken, redelijkerwijs kunnen voordoen. Deze schattingen en veronderstellingen worden continu geëvalueerd. Dit vindt met name plaats bij de impairment analyses op de materiële vaste activa, goodwill en immateriële vaste activa en bij de eind prognoses van projecten en van lopende onderhoudscontracten.

De herziening van of afwijkingen van schattingen en veronderstellingen ten opzichte van de daadwerkelijke uitkomsten, kunnen leiden tot materiële aanpassing van de boekwaarde van activa en verplichtingen.

De belangrijkste schattingen en toegepaste oordeelsvormingen worden in de toelichtingen per post uiteengezet.

Standaarden en interpretaties die zijn uitgevaardigd door de IASB

De Unica Groep B.V. heeft bij de opstelling van de jaarrekening beoordeeld of de recent uitgevaardigde richtlijnen van toepassing en relevant zijn voor de eerste adoptie van IFRS (zie hoofdstuk 3 Initiële toepassing van IFRS):

- IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standard (toelichting 3)
- IFRS 3 Business combinations (toelichting 13 en 15)
- IFRS 9 Financial instruments (toelichting 8 en 12)
- IFRS 10 Consolidated financial statements (toelichting 1)
- IFRS 11 Joint agreements (toelichting 1 en 16)
- IFRS 15 Revenue from contracts with customers (toelichting 5)
- IAS 37 Onerous contracts (toelichting 9)
- IFRS 16 Leases (toelichting 14 en 18)

Recent zijn de volgende richtlijnen uitgevaardigd

- IFRS 17 Insurance contracts
- Amendments to IAS 1 Presentation of Financial information
- Amendments to IAS 8 Accounting policies, Changes in Estimates and errors
- Amendments to IAS 12 Income Taxes

De initiële toepassing van deze recent uitgevaardigde richtlijnen zijn beoordeeld door de Groep en de richtlijnen hebben geen materiele invloed gehad op de Geconsolideerde en Enkelvoudige jaarrekening van Unica Groep B.V.

Continuïteitsveronderstelling

De Groep heeft de jaarrekening opgesteld in de op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Op 31 december 2023 overschrijden de vlottende activa het totaal van de kortlopende schulden met circa € 7,6 miljoen (31 december 2022: € 9,6 miljoen). De lange termijn financiële middelen (eigen vermogen en langlopende leningen) overschrijden de vaste activa per 31-12-2023 met € 7,5 miljoen (2022: € 9,7 miljoen)

De Vennootschap is van mening dat de geldmiddelen en kasequivalenten die beschikbaar zijn per 31 december 2023, gecombineerd met de middelen gegenereerd uit toekomstige activiteiten, op basis van voorspelde kasstromen, Unica Groep B.V. in staat zullen stellen om in de nabije toekomst (minstens twaalf maanden) aan haar kasbehoeften te voldoen.

3 - Initiële toepassing IFRS

De reconciliatie van de balans volgens NL GAAP en IFRS per adoptie datum (1 januari 2022) is als volgt (bij de presentatie kunnen afrondingsverschillen bestaan):

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	1/1 2022 NL-GAAP	Presentatie	Waardering	1/1 2022 IFRS
Vaste activa					
Grond en gebouwen		1.311	-	-	1.311
Overige materiële vaste activa		9.077	-	-	9.077
Vaste activa met gebruiksrecht	16	-	-	67.349	67.349
Goodwill	3	97.456	-	-	97.456
Overige immateriële vaste activa		32.649	-	-	32.649
Deelnemingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	11	153	-39	-	114
Overige financiële vaste activa		196	-	-	196
Totaal vaste activa		140.841	-39	67.349	208.152
Vlottende activa					
Voorraden		5.608	-	-	5.608
Handelsvorderingen en verbonden partijen	10	81.128	-617	-	80.511
Contract activa en vorderingen	15	891	103.233	-26.045	78.079
Vorderingen op aandeelhouders		1.312	-	-	1.312
Actuele belastingvorderingen	15	-	-	6.721	6.721
Overige vlottende activa		11.355	-	-	11.355
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	53.905	-88	-	53.817
Totale vlottende activa		154.199	102.528	-19.324	237.402
Balanstotaal		295.041	102.489	48.025	445.554
Eigen Vermogen	10, 15	99.348	-	-21.086	78.261
Langlopende schulden					
Langlopende leningen		50.000	-	-	50.000
Overige langlopende financiële verplichtingen		-	-	-	-
Voorzieningen		7.900	-3.459	-	4.441
Uitgestelde belastingverplichtingen		5.875	-	-	5.875
Lease verplichtingen		-	-	48.873	48.873
Totale langlopende schulden		63.775	-3.459	48.873	109.189
Kortlopende schulden					
Contract- en leaseverplichtingen	15, 16	17.802	102.961	18.476	139.239
Handelsschulden en overige schulden	10	52.285	-485	-	51.800
Belastingen en sociale premies	10	23.114	49	-	23.163
Te betalen personeelskosten		21.426	-	-	21.426
Voorzieningen		-	3.459	-	3.459
Verplichtingen aan aandeelhouders en geassocieerde deelnemingen		1.823	-	-	1.823
Overige verplichtingen	10	15.468	-36	1.761	17.193
Totaal kortlopende schulden		131.918	105.948	20.237	258.103
Balanstotaal		295.041	102.489	48.025	445.554

De reconciliatie van de balans volgens NL GAAP en IFRS per 31 december 2022 is als volgt (bij de presentatie kunnen afrondingsverschillen bestaan):

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	31/12 2022 NL-GAAP	Presentatie	Waardering	31/12 2022 IFRS
Vaste activa					
Grond en gebouwen		2.470	-	-	2.470
Overige materiële vaste activa		9.427	175	-	9.602
Vaste activa met gebruiksrecht	16	175	-175	67.589	67.589
Goodwill	3	107.749	-	12.141	119.890
Overige immateriële vaste activa		31.026	-	-	31.026
Deelnemingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	11	80	-8	-	72
Overige financiële vaste activa		163	-	-	162
Totaal vaste activa		151.090	-8	79.730	230.811
Vlottende activa					
Voorraden		7.452	-	-	7.452
Handelsvorderingen en verbonden partijen	10	101.220	-1.663	-	99.557
Contract activa en vorderingen	15	1.339	136.711	-26.045	112.005
Vorderingen op aandeelhouders		-	-	-	-
Actuele belastingvorderingen	15	1.423	-	6.721	8.144
Overige vlottende activa		20.489	-	-	20.489
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	73.198	-156	-	73.042
Totale vlottende activa		205.121	134.892	-19.324	320.689
Balanstotaal		356.211	134.884	60.406	551.500
Eigen Vermogen	10, 15	129.469	-	-8.685	120.784
Langlopende schulden					
Langlopende leningen		64.213	-	-	64.213
Overige langlopende financiële verplichtingen		-	-	-	-
Voorzieningen		10.345	-6.456	-	3.889
Uitgestelde belastingverplichtingen		4.790	-	-	4.790
Lease verplichtingen		-	-	46.725	46.725
Totale langlopende schulden		79.348	-6.456	46.725	119.617
Kortlopende schulden					
Contract- en leaseverplichtingen	15, 16	4.878	135.685	21.250	161.813
Handelsschulden en overige schulden	10	69.395	-648	-	68.747
Belastingen en sociale premies	10	25.664	111	-	25.775
Te betalen personeelskosten		23.641	-	-	23.641
Voorzieningen		-	6.486	-	6.486
Verplichtingen aan aandeelhouders en geassocieerde deelnemingen		1.856	-	-	1.856
Overige verplichtingen	10	21.959	-293	1.115	22.781
Totaal kortlopende schulden		147.393	141.341	22.365	311.099
Balanstotaal		356.211	134.884	60.406	551.500

De belangrijkste presentatieverschillen in de balans per 1 januari 2022 en 31 december 2022 werden veroorzaakt door:

- IFRS 10: deconsolidatie van een samenwerkingscontract via een vennootschap onder firma ("joint operation")
- IFRS 15: presenteren van contract activa en vorderingen en contract verplichtingen

De belangrijkste waarderingsverschillen in de balans per 1 januari 2022 en 31 december 2022 werden veroorzaakt door:

- IFRS 10: waarden op actuele waarde van de earn-out en de koopverplichting van het minderheidsbelang in een tweetal groepsmaatschappijen
- IFRS 15: resultaatname op contracten met klanten
- IFRS 16: waarden van activa in gebruik (huurcontracten, vervoermiddelen en ICT datacentra) en leaseverplichtingen

De reconciliatie van de winst- en verliesrekening volgens NL GAAP en IFRS voor 2022 is als volgt (bij de presentatie kunnen afrondingsverschillen kunnen bestaan):

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	2022 NL-GAAP	Presentatie	Resultaat-name	2022 IFRS
Totale opbrengsten	10	758.147	-1.940		756.207
Kosten van materialen	10	-190.290	-398	-	-190.688
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	10	-134.698	2.037	-	-132.661
Lonen en salarissen	10	-194.423	-63	-	-194.486
Sociale premies en pensioenen		-52.843	-	-	-52.843
Overige personeelskosten		-11.823	-	-	-11.823
Inhuur van derden		-39.025	-	-	-39.025
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	3	-20.614	-	12.434	-8.180
Afschrijvingen op materiele vaste activa en gebruiksrechten	16	-4.223	-	-19.039	-23.262
Overige bedrijfskosten	16	-62.136	-	19.174	-42.962
Bijzondere waardeverminderingen		-	-	-	-
Operationele kosten		-710.075	1.576	12.569	-695.930
Bedrijfsresultaat		48.072	-364	12.569	60.277
Financiële baten		-	-	-	-
Financiële lasten	16	-1.516	-	-750	-2.266
Overige niet operationele resultaten		-	-	-	-
Aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	10	-832	301	-	-531
Winst voor belastingen		45.724	-63	11.819	57.480
Belastingen over het resultaat		-15.266	-	-	-15.266
Winst / verlies na belastingen		30.458	-63	11.819	42.214
Resultaat toekomend aan minderheidsaandeelhouders groepsmaatschappijen		-185	-	-	-185
Resultaat toekomend aan aandeelhouders Unica Groep B.V.		30.273	-63	11.819	42.029

De belangrijkste effecten van de verschillen in resultaatname over 2022 werden met name veroorzaakt door:

- IFRS 3: jaarlijkse impairment analyse van goodwill in plaats van afschrijven
- IFRS 10: deconsolidatie van een samenwerkingscontract via een vennootschap onder firma ("joint operation")
- IFRS 16: afschrijven op activa in gebruik in plaats van huur- en leasekosten

De adoptie van IFRS per 1 januari 2022 heeft geen significante invloed gehad op het kasstroomoverzicht over 2022.

	IFRS-standaard	2022 NL GAAP	Effect IFRS	2022 IFRS
Bedrijfsresultaat	3, 10, 16	48.072	12.206	60.278
Aanpassingen voor afschrijvingen	16	24.837	6.605	31.442
Operationele kasstromen voor wijzigingen in het werkkapitaal		72.909	18.811	91.720
Netto veranderingen in werkkapitaal		-33.026	402	-32.624
Kasstroom uit operationele activiteiten		39.883	19.213	59.096
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	16	-32.960	-23.117	-56.077
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		12.370	-	12.370
Netto Kasstroom		15.455	-66	15.389
In verworven deelnemingen aanwezige geldmiddelen		3.838	-	3.838
Stand per 1 januari 2022		53.905	-90	53.815
Stand per 31 december 2022		73.198	-156	73.042

Verplichte toepassingen en optionele vrijstellingen

De belangrijkste verplichte en optionele vrijstellingen die bij de adoptie van IFRS zijn toegepast zijn:

- Voor de geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep B.V. wordt IFRS toegepast. De enkelvoudige jaarrekening van Unica Groep B.V wordt opgesteld volgens titel 9 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek met toepassing van de IFRS grondslagen. Dat laatste impliceert dat voor samenwerkingsvormen control de basis zal zijn en dat het geconsolideerde vermogen en resultaat gelijk is aan het eigen vermogen en resultaat van de enkelvoudige jaarrekening.
- IFRS 1 vereist volledige toepassing met terugwerkende kracht van IFRS voor eerste toepassingen. Het biedt echter wel een aantal verplichte uitzonderingen en optionele vrijstellingen van volledige terugwerkende kracht. Geïdentificeerde waarderingsverschillen als gevolg van de eerste toepassing van IFRS worden verwerkt via het eigen vermogen. Indien niet in de tabellen geïdentificeerd als waarderings- of resultaatbepaling verschillen wordt verondersteld dat de verschillen niet materieel dan wel niet aanwezig zijn. (IFRS 1)
- Bij de herwaardering van goodwill en ten gevolge daarvan het terugnemen van afschrijvingen op de goodwill zijn deze niet verder terug gewijzigd dan tot 1 januari 2022. Vanaf adoptiemoment op 1 januari 2022 past Unica Groep jaarlijks een impairment analyse toe op de geactiveerde goodwill. Onder NL GAAP worden de kosten gerelateerd aan overnames van bedrijven of activa en passiva bij een activa-passiva transactie geactiveerd als onderdeel van de koopprijs en bij IFRS verwerkt via de resultatenrekening. De per adoptiedatum geactiveerde kosten van acquisities voor de adoptiedatum van 1 januari 2022 zijn niet gecorrigeerd. Voor acquisities na 1 januari 2022 wel (IFRS 3).
- Datzelfde geldt voor de waardering van materiele vaste activa en de overige materiele vaste activa
- Bij de adoptie heeft Unica Groep B.V. vastgesteld dat de financiële activa adequaat zijn gewaardeerd. Unica Groep B.V. heeft ervoor gekozen geen hedge accounting toe te passen en gezien de overwegend verwachte korte periode van inning is geen discontering toegepast (IFRS 9)
- Minderheidsbelangen en earn-outs worden jaarlijks herrekend naar actuele waarde. Joint ventures via Besloten vennootschap onder firma worden verwerkt via de vermogensmutatiemethode. Samenwerkingscontracten via vennootschap onder firma met volledig gedeelde zeggenschap worden aan Unica Groep B.V. voor haar aandeel in activa en verplichtingen verwerkt (IFRS 10)
- Per adoptie datum afgesloten klantcontracten zijn niet herzien aangezien de prestatieverplichting is verondersteld volledig te zijn uitgevoerd en enige risico's volledig te zijn overgedragen aan de klant (IFRS 15)
- Voor de toepassing van gebruiksrechten van activa (kantoor en magazijn lokaties, vervoermiddelen en datacentra) is als startdatum 1 januari 2022 verondersteld. Een deel van de activa in bruikleen (vervoermiddelen) zijn gewaardeerd met gebruikmaking van een portfolio benadering. Daarbij wordt gezien de relatief korte periode van lease een disconteringsvoet toegepast. Kortlopende en immateriële huur- en leasecontracten zijn niet gepresenteerd en gewaardeerd onder gebruiksrechten van activa. Opties tot verlenging worden slechts gewaardeerd wanneer deze zijn gecommiteerd (IFRS 16)

4 - Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening van Unica Groep B.V. werd vastgesteld door de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur op 26 april 2024 en vervolgens goedgekeurd door de Vergadering van Aandeelhouders op 1 mei 2024.

Operationele informatie

5 - Opbrengsten

Opbrengsten uit contracten met klanten

Unica Groep B.V. opereert, samen met haar dochterondernemingen, in negen verschillende clusters. De activiteiten van de groep zijn verder gesegmenteerd in drie primaire bedrijfsonderdelen:

- Building Projects
- Building Services
- Specialty clusters

Deze bedrijfsonderdelen vertegenwoordigen de kasstroomgenererende eenheden ten behoeve van de toetsing op bijzondere waardeverminderingen van goodwill.

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Kasstroomgenererende eenheden		
Unica Building Projects	142.144	139.296
Unica Building Services	328.842	292.563
Specialty clusters	372.341	324.348
Totale opbrengsten uit contracten met klanten	843.327	756.207

In de onderstaande tabel wordt een gedetailleerde uitsplitsing gegeven van de inkomsten uit contracten met klanten, gecategoriseerd naar werkgebied.

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Aard van de opbrengsten		
Engineering, installatie en implementatie (Design & Construct)	409.028	360.528
Diensten, onderhoud en technisch beheer	417.253	365.879
Andere inkomstenstromen	17.046	29.800
Totale opbrengsten uit contracten met klanten	843.327	756.207
Waarvan opgeleverd	722.033	639.286

Activa en passiva die voortvloeien uit contracten met klanten

Onderstaande tabel geeft een gedetailleerde uitsplitsing van de contractsaldi van de Groep:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Contractsaldi			
Handelsvorderingen (incl. verwachte kredietverliezen)	119.650	100.590	80.532
Contract activa	89.793	106.757	51.529
Contract vorderingen	17.941	5.248	25.658
Contract verplichtingen	-127.615	-142.928	-122.265
Totale saldi van contracten met klanten	99.769	69.667	35.454

De omzet wordt bijna uitsluitend in Nederland behaald en geen der klanten heeft een aandeel van 10% of groter. De werkvoorraad voor van de contracten met klanten bedroeg per 31 december 2023 resp. 31 december 2022 in totaal € 859 miljoen resp. € 683 miljoen. De meerderheid van de contracten worden binnen het eerste jaar gerealiseerd.

De contract activa en -verplichtingen en de contract vorderingen en -verplichtingen kunnen als volgt worden weergegeven:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Contract activa en -verplichtingen			
Kosten plus winst op basis van voortgang minus voorzieningen voorverliezen en risico's	733.107	593.916	500.678
Minus: Gefactureerde termijnen	-743.787	-599.316	-540.301
Totaal contract activa en -verplichtingen	-10.680	-5.400	-39.623

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Contract vorderingen en -verplichtingen			
Kosten plus winst op basis van voortgang minus voorzieningen voorverliezen en risico's	155.307	159.934	137.691
Minus: Gefactureerde termijnen	-164.509	-185.456	-143.145
Totaal contract vorderingen en -verplichtingen	-9.202	-25.523	-5.455

Inspanningsverplichtingen

Omzet wordt bepaald op basis van de transactievergoeding zoals opgenomen in het contract met een klant. De Groep verantwoordt opbrengsten wanneer zij de beschikkingsmacht over een goed of dienst overdraagt aan de klant.

Informatie over de inspanningsverplichtingen van de Groep wordt hieronder samengevat:

Soort omzet	Nakoming van inspanningsverplichting	Facturering	Betalingsvoorwaarden
Engineeringdiensten, implementatie en installatie	Tijdsevenredig	Op basis van mijlpalen	30-60 dagen na facturering, verlengd voor gegarandeerde betalingen
Service, onderhoud en technisch beheer	Tijdsevenredig of op een specifiek tijdstip	Op basis van mijlpalen of periodiek	30-60 dagen na facturering
Exploitatie van activa en andere inkomstenstromen	Tijdsevenredig	Periodiek	30-60 dagen na facturering

Grondslagen

Verantwoording van opbrengsten

Opbrengsten uit contracten met klanten worden in aanmerking genomen voor opname en waardering wanneer het contract is goedgekeurd door de partijen bij het contract, de contractpartijen zich ertoe verbinden hun respectieve verplichtingen uit hoofde van het contract na te komen en het contract juridisch afdwingbaar is. Om opbrengsten te erkennen, past de Groep de IFRS 15-benadering in vijf stappen toe: (1) identificeer het contract met een klant, (2) identificeer de inspanningsverplichtingen in het contract, (3) bepaal de transactieprijs, (4) alloceer de transactieprijs toe aan de inspanningsverplichtingen in het contract, en (5) verantwoord opbrengsten op wanneer aan een resultaatsverplichting is voldaan.

De opbrengsten worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waarop de Groep verwacht recht te hebben in een contract met een klant en wordt opgenomen wanneer de zeggenschap wordt overgedragen, met uitzondering van bedragen die voor rekening van derden worden geïnd. Het wordt ook gepresenteerd na aftrek van kortingen en belastingen.

De Groep past de criteria voor de verantwoording van opbrengsten toe op elke aard van de opbrengstransactie, zoals hieronder uiteengezet:

Ontvangsten uit projecten (engineering services, installatie en uitvoering)

Opbrengsten uit building projects vloeien voort uit de installatie en renovatie van technische systemen in gebouwen en omvatten meestal een enkele inspanningsverplichting die tijdsevenredig wordt verantwoord. De meeste van deze contracten, inclusief wijzigingsopdrachten, zijn contracten met een vaste prijs. Een groot deel van de contracten volgt de inputmethode, op basis van de bestede tijd of materiaalkosten met een toewijsbaar deel van de algemene kosten. Daarbij worden opbrengsten verantwoord op basis van actuele voortgang in relatie tot de prognose van kosten en opbrengsten aan het eind van het werk. Bij deze prognoses wordt tevens rekening gehouden met schattingen van mogelijke extra opbrengsten en kosten. De duur van bouwprojecten ligt tussen de 0,5 en 3 jaar.

Opbrengsten uit contracten (service, onderhoud en technisch beheer)

De inkomsten uit building services vloeien voort uit het beheer en onderhoud van technische installaties in gebouwen en het verlenen van ondersteunende diensten. Afhankelijk van de aard van de geleverde diensten worden opbrengsten opgenomen op basis van tijd en materieel, volgens de inputmethode, of lineair. Contracten voor deze diensten hebben meestal een initiële looptijd van één jaar met bepalingen voor jaarlijkse verlenging, en zijn overwegend op basis van een vaste prijs. Een gering deel van onze contracten hebben een prestatiecommitment gerelateerd aan het gebruik van de installaties zelf.

Ontvangsten uit overige diensten

Andere diensten hebben met name betrekking op exploitatie van activa (datacentra en WKO installaties) en in geringe mate handel. Deze diensten zijn vaak verbonden met bouwprojecten of gebouwinstallaties.

Variabele vergoeding

Indien de tegenprestatie in een contract een variabel bedrag omvat, schat de Groep naar beste weten en informatie het bedrag van de vergoeding waarop zij recht zal hebben in ruil voor de overdracht van de goederen aan de klant. De variabele vergoeding wordt bij het aangaan van het contract geschat en beperkt totdat het zeer waarschijnlijk is dat er geen significante terugname van de opbrengsten in het bedrag van de opgenomen cumulatieve opbrengsten zal plaatsvinden wanneer de daarmee gepaard gaande onzekerheid met de variabele vergoeding vervolgens wordt opgelost. Variabele vergoeding omvat bonussen en boetes, waarvoor boetes worden beschouwd als negatieve variabele vergoedingen.

Contractwijzigingen

Een wijziging van een bestaand contract voor een project is een wijziging. Een contractwijziging kan leiden tot een wijziging van de omvang van het contract, de prijs van het contract of beide. Er is sprake van een contractwijziging wanneer de Groep en de klant de wijziging schriftelijk of mondeling overeenkomen of deze impliciet volgt uit gebruikelijke handelspraktijken, waardoor de wijziging afdwingbaar wordt. Binnen de activiteiten van de Groep hebben wijzigingen grotendeels betrekking op wijzigingsorders of claims die geen extra afzonderlijke goederen of diensten opleveren. Bijgevolg worden dergelijke wijzigingen verwerkt als cumulatieve inhaalaanpassingen zodra de 'zeer waarschijnlijke' drempel onder IFRS 15 is bereikt.

Variatieorders zijn wijzigingen die het gevolg zijn van instructies van de klant, die leiden tot afdwingbare vorderingen terwijl de prijswijziging onbepaald blijft. Contractuele claims ten aanzien van klanten hebben daarentegen betrekking op gebeurtenissen waarbij de Groep afdwingbare rechten op schadevergoeding voor klanten vaststelt, hoewel deze rechten nog niet door de klant zijn goedgekeurd. Claims omvatten doorgaans een hogere mate van onzekerheid vanwege het ontbreken van expliciete instructies van de klant voor een wijziging. Daarom wordt het risico van een aanzienlijke terugboeking van inkomsten in verband met claims als groter beschouwd. Als gevolg hiervan vormt het voldoen aan de 'zeer waarschijnlijke' drempel van IFRS 15 een grotere uitdaging voor claimbedragen.

Contractsaldi

Contractactiva, vaak aangeduid als 'Niet-gefactureerde vorderingen', worden overgeboekt naar vorderingen wanneer de rechten onvoorwaardelijk worden, wat meestal gebeurt wanneer de Groep een factuur uitreikt aan een klant.

Contractuele verplichtingen, vaak aangeduid als 'Uitgestelde opbrengsten', hebben voornamelijk betrekking op het ontvangen van vooruitbetalingen door de Groep voor diensten of goederen die in toekomstige perioden moeten worden geleverd. Alle aan het begin van het jaar uitstaande kortlopende contractverplichtingen werden in de loop van het jaar als opbrengsten verantwoord.

Garantie

De Groep verleent garanties voor algemene reparaties voor defecten die aanwezig zijn op het moment van levering. De voorziening die verband houden met deze garanties van het verzekeringstype worden gedoteerd bij de verkoop van het product, de voltooiing van het project of de levering van de dienst aan de klant. De voorziening is gebaseerd op historische ervaringen. De Groep herzielt jaarlijks de raming van de garantie gerelateerde kosten. Deze voorziening ziet ook op uitzonderlijke geschillen en vorderingen waarbij de Groep betrokken is.

Financiering

De contracten van de Groep met klanten bevatten doorgaans geen significante financieringscomponent.

Schattingen

Percentage van voltooiing

Ontwerp-, bouw- en uitvoeringscontracten hebben voornamelijk betrekking op nieuwbouw en renovatie van gebouwen. Opbrengsten uit deze activiteiten worden gewoonlijk gerelateerd aan de voortgang ("percentage of completion") opgenomen met behulp van de inputmethode op basis van totale kosten of op basis van bestede tijd (uren danwel kosten gerelateerd aan uren) als deze beter de voortgang weergeeft, aangezien dit nauw aansluit bij de fase van voltooiing (mijlpalen). Alle wijzigingsorders die tijdens deze bewerkingen plaatsvinden, worden bij aanvang beoordeeld om te bepalen of ze de oorspronkelijke scope uitbreiden of de looptijd verlengen of contractuele waarde toevoegen aan de oorspronkelijke scope.

De opbrengstverantwoording van exploitatie- en onderhoudsdiensten, die gedurende een periode worden uitgevoerd, vindt plaats met behulp van de inputmethode op basis van het voltooiingspercentage dat is afgeleid van de gemaakte kosten. Daarnaast heeft de Groep een beperkt aantal prestatiecontracten, die zich uitstrekken over één of meerdere jaren. In dergelijke gevallen wordt de inputmethode toegepast om het percentage van voltooiing en opbrengsten te bepalen, rekening houdend met een totaal van alle contractueel verbonden activiteiten.

6 - Kosten personeelsbeloningen

Grondslagen

De Groep verantwoord lonen, salarissen, bonussen en bijdragen sociale zekerheid op als kosten in het boekjaar waarin haar werknemers de bijbehorende diensten verlenen.

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de personeelskosten:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Lonen en salarissen	220.849	194.485
Sociale zekerheid en pensioenen	58.212	52.843
Overige personeelskosten	21.282	14.887
Totale personeelskosten	300.343	262.215

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing over de verschillende business units:

Aantallen in FTE's	2023	2022
Unica Building Projects	488	486
Unica Building Services	1.602	1.424
Overige clusters	1.526	1.482
Ondersteunend personeel	161	163
Totaal aantal medewerkers aan eind van het jaar	3.778	3.555

Het personeelsbestand van de Groep is werkzaam in Nederland.

Pensioenen

Voor de pensioenen van de medewerkers van Unica Groep en haar groepsmaatschappijen gelden – afhankelijk van de relevante cao respectievelijk arbeidsovereenkomst – ofwel de bedrijfstak pensioenregeling via Pensioenfonds Metaal & Techniek (ca 84%), of een ondernemingspensioenregeling via een verzekeringsmaatschappij (ca 16%).

De bedrijfstakregeling betreft een middelloonregeling en wordt, in overeenstemming met IAS 19.34, administratief verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling ("defined contribution"). Premie- en indexatiebeleid voor deze regeling worden bepaald door het bedrijfstakpensioenfonds. De ondernemings pensioenregelingen kwalificeren eveneens als beschikbare pensioenregeling.

Op basis van bovenstaande karakteristieken is het uitgangspunt dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenfondsen respectievelijk verzekeringsmaatschappijen verschuldigde pensioenpremies. Unica Groep B.V. heeft in geval van een tekort bij dit bedrijfstakpensioenfonds, geen juridische of constructieve verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan het voldoen van toekomstige premies. Evenmin kan Unica Groep B.V. rechten doen gelden op eventuele overschotten in dit bedrijfstakpensioenfonds.

Het voorgaande is ook van toepassing op de verzekerde regelingen die ondergebracht zijn bij een verzekeringsmaatschappij. Er bestaat voor de bedrijfstakregeling geen objectieve sleutel voor het toerekenen van een proportioneel aandeel in de voorziening pensioenverplichtingen, de fondsbeleggingen en de kosten van de pensioenregeling voor Unica Groep B.V.. Dit is het geval omdat de regeling alle aangesloten ondernemingen blootstelt aan actuariële risico's die verband houden met de huidige en voormalige werknemers van andere aangesloten ondernemingen. De in dat geval te verstrekken data bevat geen consistente en betrouwbare basis, waardoor er naar onze mening geen relatie bestaat met enige economische realiteit.

De dekingsgraad van Pensioenfonds Metaal & Techniek in 2023 gedaald ten opzichte van 2022, maar gestegen ten opzichte van 2021 en eind 2023 nog steeds boven de 100%. De dekingsgraad van PMT eind 2023 was 105,5% (2022: 108,1% en 2021: 100,9%).

Voor 2024 is de verwachte totale premiebetalingen circa € 36,5 miljoen, waarvan circa 31,8 miljoen via het bedrijfstakpensioenfonds en circa € 4,7 miljoen via verzekeringsmaatschappijen (inclusief excedenten regelingen).

Bezoldiging Bestuurders

In de (korte termijn) salariskosten van 2023 van Unica Groep B.V. en haar geconsolideerde dochtermaatschappijen zijn geen (2022: geen) bezoldigingen van huidige en voormalige bestuurders inbegrepen. De bezoldiging van huidige en voormalige bestuurders is geheel ten laste gekomen van de moedermaatschappij Penta Technologies B.V. en bedraagt in 2023 € 1.400.000 (2022: € 1.205.000). Dit is inclusief een pensioenlast van € 76.000 (2022: € 95.000). Er waren in 2023 en 2022 geen andere beloningen voor bestuurders dan hier gepresenteerd.

Commissarissenvergoedingen

De commissarissenvergoeding bedroeg over 2023 in totaal € 177.000 (2022 € 170.000) en is volledig ten laste gekomen van de moedermaatschappij Penta Technologies B.V.

7 - Kosten materialen en voorraden

Grondslagen

De voorraden van de Groep worden gewaardeerd tegen kostprijs of opbrengstwaarde ("NRV") indien deze lager is. De kosten van ingekochte voorraad worden bepaald na aftrek van kortingen en kortingen. De NRV wordt geschat als de verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering minus de geschatte kosten van voltooiing en kosten die nodig zijn om de verkoop tot stand te brengen. Bij het bepalen van de NRV houdt de Groep rekening met factoren zoals de condities van de voorraad in alle business units, markttrends, vraagprognoses en risico's zoals veroudering of mogelijke technologische redundantie.

De voorraadwaardering is als volgt weer te geven:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Vorraden (bruto)	11.782	8.101	6.047
Min: Voorziening voor incourantheid	-1.948	-648	-439
Vorraden (netto)	9.835	7.453	5.608

In 2023 is een last van € 198 miljoen (2022: € 191 miljoen) verantwoord voor grond- en hulpstoffen.

8 - Handelsvorderingen

Grondslagen

Handels- en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen omvatten bedragen die door klanten verschuldigd zijn voor diensten die in het kader van de normale bedrijfsvoering worden verricht.

Handels- en overige vorderingen worden initieel opgenomen tegen het bedrag zoals bepaald in overeenstemming met IFRS 15 en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met verwachte kredietverliezen. De reële waarde van de handels- en overige vorderingen benadert de boekwaarde vanwege hun korte termijn karakter.

Verwachte kredietverliezen

De Groep neemt een voorziening op voor verwachte kredietverliezen op contractactiva en handelsvorderingen. De verwachte kredietverliezen zijn gebaseerd op het verschil tussen de contractuele kasstromen die verschuldigd zijn en alle kasstromen die de Groep verwacht te ontvangen. De Groep heeft een voorzieningenmatrix opgesteld die rekening houdt met haar ervaring met kredietverliezen in het verleden, voorspelde toekomstige wanbetalingen en debiteurspecifieke toekomstgerichte factoren. De Groep bepaalt deze voorziening voor verliezen op elke balansdatum. De in de afgelopen jaren werkelijk afgeboekte bedragen zijn immaterieel.

Een financieel actief wordt afgeschreven wanneer er geen redelijke verwachting is dat de contractuele kasstromen zullen worden gerealiseerd.

De handelsvorderingen en vorderingen op verbonden partijen bestaan uit het volgende:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Handelsvorderingen (bruto)	121.782	102.239	82.952
Voorziening voor verwachte kredietverliezen	-2.132	-1.649	-2.420
Handelsvorderingen (netto)	119.650	101	80.532
Vorderingen verbonden partijen (netto)	-446	-1.033	-21
Handelsvorderingen en vorderingen verbonden partijen	119.204	99.557	80.511

De samenstelling van de bruto handelsvorderingen naar ouderdom is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Voor vervaldatum	91.094	74.626	60.521
Minder dan 30 dagen na vervaldatum	17.301	21.296	16.135
Tussen 30 en 90 dagen na vervaldatum	10.320	4.305	4.709
Tussen 90 en 180 dagen na vervaldatum	2.002	1.313	1.036
Meer dan 180 dagen na vervaldatum	1.065	698	551
Totaal bruto-handelsvorderingen	121.782	102.239	82.952

9 - Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen

Grondslagen

Algemeen

Voorzieningen worden opgenomen wanneer de Groep een huidige verplichting heeft (wettelijk of afdwingbaar) als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich meebrengen nodig zal zijn om de verplichting af te wikkelen en een betrouwbare schatting van de verplichting kan worden gemaakt. Wanneer de Groep verwacht dat een voorziening geheel of gedeeltelijk zal worden terugbetaald, bijvoorbeeld in het kader van een verzekeringscontract, wordt de terugbetaling opgenomen als een afzonderlijk actief. Dit gebeurt echter alleen als de terugbetaling zo goed als zeker is. De kosten met betrekking tot een voorziening worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, na aftrek van eventuele vergoedingen.

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden voorzieningen verdisconteerd aan de hand van een actuele rentevoet vóór belastingen die, indien van toepassing, de risico's weerspiegelt die specifiek zijn voor de verplichting. Wanneer discontering wordt toegepast, wordt de toename van de voorziening als gevolg van het verstrijken van de tijd opgenomen als rentelast.

Bepalingen voor garantie en claims

De voorziening voor garantie en claims is de beste schatting voor de kosten in verband met garanties voor voltooide contracten, evenals materiële geschillen en claims op projecten en lopende contracten. De schatting van de garantie gerelateerde kosten wordt jaarlijks herzien.

Voorzieningen voor anciënniteitsbetalingen

De voorziening voor betalingen voor lange diensttijd dekt toekomstige economische uitstromen voor langlopende servicecontracten met klanten die rekening houden met de vervaldatum en het type prestatie. De schatting is gebaseerd op de financiële prestaties van het afgelopen jaar.

Voorzieningen voor verlieslatende opdrachten

Indien de Groep een contract heeft dat verlieslatend is, wordt een verplichting uit hoofde van het contract opgenomen en gewaardeerd als een voorziening. Alvorens echter een afzonderlijke voorziening voor een verlieslatend contract op te nemen, boekt de Groep eerst eventuele bijzondere waardeverminderingen op de contract activa die verband houden met dat contract.

Een verlieslatend contract is een contract waarbij de onvermijdelijke kosten van het nakomen van de contractuele verplichtingen hoger zijn dan de verwachte economische voordelen. Deze kosten weerspiegelen de laagste van de kosten voor het beëindigen of het uitvoeren van het contract, inclusief eventuele vergoedingen of boetes voor het niet nakomen ervan. De kosten voor de uitvoering van een contract omvatten alle kosten die rechtstreeks verband houden met het contract, zowel incrementele kosten als een toerekening van kosten die rechtstreeks verband houden met contractactiviteiten.

De Groep heeft de wijziging van IAS 37 vervroegd toegepast, die het mogelijk maakt om direct gerelateerde overheadkosten in de voorziening op te nemen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen, waarvan het bestaan alleen zal worden bevestigd door het al dan niet voordoen van toekomstige gebeurtenissen die niet volledig onder de controle van de Groep vallen, worden niet opgenomen in de jaarrekening, maar worden toegelicht opgenomen als niet in de balans opgenomen verplichtingen, tenzij de mogelijkheid van een uitstroom van economische middelen als onwaarschijnlijk wordt beschouwd.

Schattingen

De groep is periodiek betrokken bij verschillende juridische procedures, geschillen en claims, waaronder regelgevingskwesties met betrekking tot de activiteiten van de Groep, licenties, belastingposities en investeringen. De uitkomsten van deze gevallen zijn onderhevig aan grote onzekerheid. Het management evalueert factoren zoals de waarschijnlijkheid van een ongunstige uitkomst en de mogelijkheid om een redelijke schatting van het verlies te maken. Onverwachte gebeurtenissen of wijzigingen in deze factoren kunnen ertoe leiden dat de Groep het bedrag dat is geboekt, verhoogt of verlaagt. Het verloop van de post voorzieningen is samengevat in de onderstaande tabel (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	Garantie en claims	Voorziening contracten met lange looptijd	Voorziening uitgestelde belastingen	Overige voorzieningen	Totaal
Per 1 januari 2022	5.068	1.014	5.875	1.818	13.775
Ontstaan tijdens de periode	4.606	-	291	419	5.316
Aangewend	-1.079	-	-1.376	-34	-2.489
Vrijval	-1.758	-276	-	-23	-2.057
Overdracht / herclassificatie	-	-	-	500	500
Verkregen via overnames	90	-	-	-	90
Per 31 december 2022	6.928	737	4.790	2.680	15.135
Kortlopend	1.897	369	740	319	2.997
Langlopend	4.293	368	4.050	2.361	12.138
Per 1 januari 2023	6.928	737	4.790	2.680	15.135
Ontstaan tijdens de periode	4.593	113	1.701	511	6.918
Aangewend	-1.370	-	-740	-50	-2.160
Vrijval	-5.527	-	-	-191	-5.718
Overdracht / herclassificatie	-207	-	-	207	-
Andere aanpassingen	-	-	-	-	-
Per 31 december 2023	4.417	850	5.751	3.155	14.173
Kortlopend	4.020	425	740	2.041	7.226
Langlopend	397	425	5.011	1.114	6.947

In 2022 is een dotatie onder "overige voorzieningen" verwerkt voor een verlieslatend contract. Hierop heeft in 2023 geen wijziging plaatsgevonden. De groep heeft in 2023 de dotatiemethodiek voor de garantievoorziening geëvalueerd mede gebruik makend van benchmark met andere bedrijven. Dit heeft geleid tot een verlaging van dotatiepercentage almede beperking van omzet categorieën met materieel garantierisico. Dit heeft geleid tot een relatief hoge vrijval in 2023.

Niet uit de balans blijvende garanties

Per 31 december 2023 bedragen de aan derden verstrekte bankgaranties € 7,7 miljoen (2022: € 9,6 miljoen).

De Groep heeft bedrijfsgaranties verstrekt aan klanten van bedrijven binnen de Groep. Per 31 december 2023 zijn er voor een totaalbedrag van € 5,2 miljoen (2022: €3,0 miljoen in 2022) aan bedrijfsgaranties.

De Groep is venoot in verschillende vennootschappen onder firma (V.O.F.) en is als zodanig hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze vennootschappen. Voor een gedetailleerde lijst van deze samenwerkingsverbanden, zie Toelichting 1: Groepsstructuur.

Overige bepalingen

In de overige voorzieningen zijn onder meer de jubileumvoorziening en de voorziening voor verlieslatende opdrachten (de laatste op beide balansdata € 500.000) van in totaal € 2,5 miljoen per 31 december 2023 (2022: € 2,4 miljoen).

10 - Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Vervoerskosten	14.622	12.332
Informatie en Communicatie Technologie	10.632	10.545
Huisvestingskosten	4.945	4.191
Verkoopkosten	2.921	2.293
Accountants- en advieskosten	2.290	3.110
Verzekeringen	2.461	2.224
Overig	6.721	5.203
Totaal overige bedrijfskosten	44.592	39.898

Onder de overige bedrijfskosten zijn over 2023 accountants kosten opgenomen voor een totaalbedrag van circa € 725.000 (2022: € 373.000). Onder dit bedrag is ook het totaal van Audit Advisory in verband met IFRS adoptie opgenomen ad € 147.000. Voor overige kosten binnen het Deloitte netwerk is een bedrag opgenomen van in totaal € 173.000 (2022: 61.000). Van de € 725.000 accountantskosten heeft circa € 115.000 betrekking op accountskosten van Groepsmaatschappijen.

11 - Winstbelastingen

Grondslagen

Belastingen op het resultaat

De last of bate vennootschapsbelasting voor de periode is de belasting die naar verwachting verschuldigd of te ontvangen zal zijn over het belastbare inkomen over de lopende periode, op basis van het toepasselijke tarief van de vennootschapsbelasting. Dit wordt vervolgens gecorrigeerd door wijzigingen in uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen die kunnen worden toegerekend aan tijdelijke verschillen en aan niet-gecompenseerde fiscale verliezen.

Zowel actuele als uitgestelde belastingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, behalve wanneer ze betrekking hebben op posten die zijn opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten of rechtstreeks in het eigen vermogen. In deze gevallen wordt de belasting in de niet-gerealiseerde resultaten of eigen vermogen.

Acute inkomstenbelasting

Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald aan de belastingautoriteiten. De belastingtarieven en belastingwetten die worden gebruikt om het bedrag te berekenen, zijn die welke op de balansdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld. Aangezien de groepsmaatschappijen van Unica Groep B.V. en Unica Groep B.V. zelf onderdeel is van de fiscale eenheid van Penta Technologies B.V. is voor deze bedrijven het nominale tarief van 25,8 % toegepast.

Actuele winstbelastingen met betrekking tot posten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn opgenomen, worden opgenomen in het eigen vermogen en niet in de winst-en-verliesrekening. Het management evalueert periodiek de standpunten die in de belastingaangiften worden ingenomen met betrekking tot situaties waarin toepasselijke fiscale regelgeving voor interpretatie vatbaar is en vormt waar nodig een voorziening.

Kortlopende belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer de entiteit een wettelijk afdwingbaar recht tot verrekening heeft en voornemens is het actief te salderen op netto-basis of het actief te realiseren en de verplichting tegelijkertijd af te wikkelen.

Latente belastingen

Latente belastingen worden berekend aan de hand van de verplichtingen methode, op basis van tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van activa en passiva en hun boekwaarde voor financiële verslaggevingsdoeleinden op de balansdatum.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen, behalve:

- wanneer de uitgestelde belastingverplichting voortvloeit uit de eerste opname van goodwill of een actief of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en op het moment van de transactie geen invloed heeft op de winst, noch op de belastbare winst of het belastbare verlies; en
- met betrekking tot belastbare tijdelijke verschillen in verband met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint arrangements, wanneer het tijdstip van de terugnemering van de tijdelijke verschillen kan worden gecontroleerd en het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen in de nabije toekomst niet zullen worden teruggedraaid.

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, de overdracht van ongebruikte belastingkredieten en eventuele ongebruikte fiscale verliezen. Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er belastbare winst beschikbaar zal zijn waarmee de verrekenbare tijdelijke verschillen en de overdracht van ongebruikte fiscale tegoeden en niet-gecompenseerde fiscale verliezen kunnen worden verrekend, behalve:

- wanneer de uitgestelde belastingvordering met betrekking tot het verrekenbare tijdelijke verschil voortvloeit uit de eerste opname van een actief of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en op het tijdstip van de transactie geen invloed heeft op de boekhoudkundige winst of de belastbare winst of het belastbare verlies; en
- met betrekking tot verrekenbare tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint arrangements, worden uitgestelde belastingvorderingen alleen opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen in de nabije toekomst zullen worden gecompenseerd en er belastbare winst beschikbaar zal zijn waartegen de tijdelijke verschillen kunnen worden gebruikt.

De boekwaarde van uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum herzien en verlaagd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat er voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn om de uitgestelde belastingvordering geheel of gedeeltelijk te kunnen gebruiken. Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden op elke balansdatum opnieuw beoordeeld en worden opgenomen in de mate dat het waarschijnlijk is geworden dat toekomstige belastbare winsten het mogelijk zullen maken om de uitgestelde belastingvordering te realiseren.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat om actuele belastingvorderingen te verrekenen met kortlopende belastingverplichtingen, en wanneer de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen betrekking hebben op winstbelastingen die door dezelfde belastingautoriteit zijn geheven op de belastbare entiteit of op verschillende belastingplichtige entiteiten, indien het voornemen bestaat om de saldi op netto-basis te vereffenen.

Onzekere belastingposities

Het beleid van de Groep is erop gericht om te voldoen aan de geldende belastingregels in Nederland. De schattingen van de Groep van de lopende belastingen en verplichtingen worden berekend in de veronderstelling dat alle belastingberekeningen die door de dochterondernemingen van de Groep worden ingediend, zullen worden onderworpen aan een beoordeling of audit door de relevante belastingautoriteit. Onzekere belastingposities worden over het algemeen individueel beoordeeld, met behulp van de meest waarschijnlijke uitkomstmethode. De Groep en de belastingdienst kunnen verschillende interpretaties hebben van de manier waarop regelgeving moet worden toegepast op daadwerkelijke transacties.

Schattingen

Realiseerbaarheid van uitgestelde belastingvorderingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden slechts opgenomen in de mate waarin het waarschijnlijk wordt dat deze vorderingen zullen worden gerealiseerd. Het bepalen van het bedrag dat kan worden opgenomen, vereist een aanzienlijk beoordelingsvermogen en hangt voornamelijk af van de verwachte timing, het niveau van de belastbare winst, fiscale planningsstrategieën en het bestaan van belastbare tijdelijke verschillen. De schattingen hebben voornamelijk betrekking op overgedragen verliezen in sommige dochterondernemingen van de Groep. Wanneer de Groep een geschiedenis van recente verliezen heeft, wordt de uitgestelde belastingvordering die voortvloeit uit niet-gecompenseerde fiscale verliezen alleen

opgenomen in de mate dat er overtuigend bewijs is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal worden gegenereerd. Geschatte toekomstige belastbare winst wordt niet als dit bewijs beschouwd, tenzij de entiteit heeft aangetoond dat zij in staat is om aanzienlijke belastbare winst te genereren voor het lopende jaar of er bepaalde andere gebeurtenissen zijn die voldoende bewijs leveren van toekomstige belastbare winst. De invoering van nieuwe transacties en fiscale regels kan ook van invloed zijn op deze arresten vanwege onzekerheden in de interpretatie van de regels en mogelijke overgangsregels.

Actuele winstbelasting is de verwachte belastinglast, te betalen of te ontvangen op belastbare inkomsten of verliezen voor de periode. Dit wordt berekend aan de hand van belastingtarieven die op de balansdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld en omvat eventuele aanpassingen van de verschuldigde belasting met betrekking tot voorgaande jaren.

Te betalen inkomstenbelasting en vermogen

De verschuldigde inkomstenbelasting en de activa bestaan uit de volgende posten (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Te vorderen belasting	6.721	8.145	6.721
Verschuldigde belasting	-	-779	-294
Voorziening latente belastingverplichtingen	-5.751	-4.790	-5.875
Totaal belastingpositie	970	2.576	552

Het effectieve belastingtarief is het gemiddelde tarief waartegen winsten vóór belastingen worden belast. Het werkelijke bedrag van de winstbelasting over de winst voor belastingen van de Groep verschilt van het bedrag van de wettelijke winstbelasting dat zou ontstaan op basis van het toepasselijke wettelijke tarief van de inkomstenbelasting. Het verschil tussen deze twee bedragen wordt hieronder toegelicht (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Winst voor belastingen	66.482	57.480
Belasting tegen het vennootschapsbelastingtarief van Nederland	17.599	16.313
Correcties belastingen voorgaande jaren	-	38
Wijziging in tijdelijke verschillen commercieel en fiscale waardering	-740	-1.376
Verschillen in belastingtarieven	-	291
Belastinglast	16.859	15.266

Uitgestelde belastingvorderingen / (verplichtingen) toegelicht in € 1.000

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Uitgestelde belastingvorderingen	-	-	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	-5.751	-4.790	-5.875
Netto latente belastingpositie	-5.751	-4.790	-5.875

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties in de uitgestelde belastingposities voor activa en passiva in de balans (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	Openings-saldo	Mutatie winst- en verlies-rekening	Overige mutaties	Eindsaldo
Materiële vaste activa	-	-	-	-
Immateriële vaste activa	5.875	-1.085	-	4.790
Handelsvorderingen	-	-	-	-
Voorziening	-	-	-	-
Schulden	-	-	-	-
Overige	-	-	-	-
Netto uitgestelde belastingpositie per 31 december 2022	5.875	-1.085	-	4.790
Materiële vaste activa	-	-	-	-
Immateriële vaste activa	4.790	-740	1.701	5.751
Handelsvorderingen	-	-	-	-
Voorziening	-	-	-	-
Schulden	-	-	-	-
Overige	-	-	-	-
Netto uitgestelde belastingpositie per 31 december 2023	4.790	-740	1.701	5.751

12 - Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten worden aangehouden om aan kortlopende kasverplichtingen te voldoen en niet voor beleggings- of andere doeleinden. Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit liquide middelen bij de bank en voorhanden en zeer liquide beleggingen die gemakkelijk kunnen worden omgezet in bekende hoeveelheden contanten, die slechts aan een onbeduidend risico op waardeveranderingen onderhevig zijn en een oorspronkelijke looptijd hebben van minder dan drie maanden.

Per 31 december 2023 is een totaalbedrag van € 5,0 miljoen (2022: € 5,1 miljoen) gecommiteerd aan joint operations, joint ventures en g-rekeningen en staat daarom niet vrij ter beschikking van de Groep

De gedetailleerde uitsplitsing van geldmiddelen en kasequivalenten is als volgt (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Vrij opneembare liquide middelen bij banken	55.177	67.992	51.959
Niet vrij opneembare liquide middelen bij banken	5.038	4.958	1.831
Contant geld	37	92	27
Totaal liquide middelen	60.252	73.042	53.817

Investeringsactiviteiten

13 - Overnames

Grondslagen

De Groep doet voortdurend overnames van bedrijven. Overnames die kwalificeren als bedrijfscombinaties worden verwerkt volgens de overnamemethode. De kostprijs van een overname wordt bepaald als het totaal van de overgedragen vergoeding, die wordt gewaardeerd tegen de reële waarde op de overnamedatum, en het bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen partij. Voor elke bedrijfscombinatie kiest de Groep of de minderheidsbelangen in de overgenomen partij worden gewaardeerd tegen reële waarde of tegen het evenredige deel van de identificeerbare netto activa van de overgenomen partij. Aan de overname gerelateerde kosten worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer ze worden gemaakt. De overnamedatum is de datum waarop de Groep zeggenschap verkrijgt over de overgenomen partij.

De Groep bepaalt dat zij een bedrijf heeft overgenomen wanneer het overgenomen geheel van activiteiten en activa een input en een belangrijk proces omvat die samen significant bijdragen aan de mogelijkheid om output te creëren. Een verworven proces wordt als substantieel beschouwd als het van cruciaal belang is voor het vermogen om output te blijven produceren, of als de verworven inputs een georganiseerd personeelsbestand omvatten met de nodige vaardigheden, kennis of ervaring om dat proces uit te voeren of als het aanzienlijk bijdraagt aan het vermogen om output te blijven produceren, of als uniek of schaars wordt beschouwd of niet kan worden vervangen zonder aanzienlijke kosten, inspanning, of vertraging in het vermogen om output te blijven produceren.

Wanneer de Groep een bedrijf verwerft, beoordeelt het de activa en passiva die op zich zijn genomen voor een passende classificatie en aanduiding in overeenstemming met de contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en relevante voorwaarden op de overnamedatum. Op de overnamedatum worden de activa en passiva van de overgenomen partij gewaardeerd tegen reële waarde.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door de overnemende partij wordt overgedragen, zal worden opgenomen tegen reële waarde op de overnamedatum. Voorwaardelijke vergoeding geassocieerd met eigen vermogen wordt niet geherwaardeerd en de daaropvolgende afwikkeling ervan wordt verwerkt in het eigen vermogen. Voorwaardelijke vergoeding geassocieerd met een actief of verplichting die een financieel instrument is en binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 Financiële instrumenten, wordt gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in overeenstemming met IFRS 9. Andere voorwaardelijke vergoedingen die niet binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen, worden gewaardeerd tegen reële waarde op elke balansdatum, waarbij wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill wordt initieel gewaardeerd tegen kostprijs (zijnde het verschil tussen het totaal van de overgedragen vergoeding en het bedrag dat is opgenomen voor minderheidsbelangen en eventuele eerdere belangen die zijn aangehouden op de netto identificeerbare activa verworven en aangegane verplichtingen). Indien de reële waarde van de verworven netto activa hoger is dan de totale overgedragen vergoeding, beoordeelt de Groep opnieuw of zij alle verworven activa en alle aangegane verplichtingen correct heeft geïdentificeerd en herziet zij de procedures die worden gebruikt om de bedragen te waarderen die op de overnamedatum moeten worden opgenomen. Indien de herbeoordeling nog steeds resulteert in een overschrijding van de reële waarde van de verworven netto activa ten opzichte van de totale overgedragen vergoeding, dan wordt de winst opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname wordt goodwill gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. Met het oog op de toetsing op bijzondere waardeverminderingen wordt goodwill die is verworven in een bedrijfscombinatie, vanaf de overnamedatum toegerekend aan elk van de kasstroomgenererende eenheden van de Groep die naar verwachting zullen profiteren van de combinatie, ongeacht of andere activa of passiva van de overgenomen partij aan die eenheden worden toegewezen. De Groep verantwoordt drie kasstroomgenererende eenheden: Building Projects, Building Services en Specialty clusters.

2023

Overname Breedveld Schröder B.V en Hermans Elektra B.V

Op 27 oktober 2023 heeft de Groep de 100% aandelenovername van Breedveld Schröder B.V. en Hermans Elektra B.V. afgerond. Deze entiteiten zijn actief in de service- en onderhoudssector. De totale vergoeding voor deze overname, inclusief een earn-out regeling, bedroeg circa € 15,6 miljoen. De transactie bracht naar schatting € 12 miljoen aan goodwill met zich mee, die niet fiscaal aftrekbaar is. Momenteel voert de Groep een Purchase Price Allocation uit om identificeerbare immateriële activa te onderscheiden van goodwill.

In de geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep zijn voor deze acquisitie over de maanden november 2023 en december 2023 voor de netto-omzet en netto-resultaat circa € 2,5 miljoen en € 1,1 miljoen geconsolideerd.

Overname Tenergy Portfolio Services B.V., Engine Competence Services B.V. , Tenergy Engineering B.V. en Tenergy Consulting B.V.

Op 16 juni 2023 heeft de Groep de volledige controle verkregen over de Tenergy Groep, bestaande uit Tenergy Portfolio Services B.V., Engine Competence Services B.V., Tenergy Consulting B.V. en Tenergy Engineering B.V. De totale vergoeding voor deze overname, inclusief een earn-out regeling, bedroeg circa € 15,4 miljoen. De transactie bracht € 6,2 miljoen aan niet aftrekbare goodwill en € 5,0 miljoen immateriële vaste activa (onder aftrek van de latente belasting verplichting) met zich mee, die niet fiscaal aftrekbaar is. Een derde partij heeft een minderheidsbelang gehouden in een van de 4 geacquireerde entiteiten (zie tabel in toelichting 1).

In de geconsolideerde jaarrekening van Unica Groep zijn voor deze acquisitie over de maanden juli 2023 tot en met december 2023 voor de netto-omzet en netto-resultaat circa € 3,3 miljoen en € 0,1 miljoen geconsolideerd.

De gezamenlijk acquisitiekosten van de twee acquisities bedragen circa € 0,5 miljoen en zijn volledig verantwoord in de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de Unica Groep B.V.

2022

Overname Working Spirit B.V en EAL B.V

In 2022 nam de Groep Working Spirit over, een IT-personeelsbedrijf, en EAL, een leverancier van oplossingen voor beveiligingsbeheer. De overnames kostten respectievelijk € 15,3 miljoen en € 14,6 miljoen.

De cumulatieve reële waarde van de verkregen netto identificeerbare activa en overgenomen verplichtingen van deze overnames bedroeg € 6,7 miljoen op voorlopige basis, wat resulteerde in een bedrag aan goodwill van € 23,2 miljoen. Deze goodwill is niet fiscaal aftrekbaar.

De gezamenlijke acquisitiekosten bedroegen circa € 0,2 miljoen en zijn geheel verantwoord in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2022 van de Unica Groep B.V.

14 - Materiële vaste activa

Grondslagen

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. Historische kosten omvatten uitgaven die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van de items en worden berekend na aftrek van handelskortingen.

Kosten na eerste opname worden opgenomen in de boekwaarde van het actief of, indien van toepassing, opgenomen als een afzonderlijk actief, alleen als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen met betrekking tot het item naar de Groep zullen vloeien en de kosten van het item betrouwbaar kunnen worden gemeten.

De boekwaarde van elk onderdeel dat als afzonderlijk actief wordt geboekt, wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt vervangen. Alle andere reparaties en onderhoud worden ten laste gebracht van de winst-en-verliesrekening in de verslagperiode waarin ze worden uitgevoerd. Afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode om hun kosten, na aftrek van hun restwaarde, als volgt over hun geschatte gebruiksduur te verdelen:

	Levensduur
Gebouw & grond	3% - 10%
Meubilair & inrichting	10% - 50%
Kantooruitrusting	10% - 50%
Gebruiksrechten - gebouwen & terreinen	1 - 10 jaar
Gebruiksrechten - voertuigen	5 jaar

De restwaarde en gebruiksduur van de activa worden aan het einde van elke verslagperiode geëvalueerd en zo nodig aangepast. Voor het huidige en vorige boekjaar hebben geen impairments plaatsgevonden.

Winsten en verliezen op desinvesteringen worden bepaald door de opbrengst te vergelijken met de boekwaarde en worden opgenomen onder Overige baten in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

Vaste activa worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen wanneer gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet realiseerbaar is. Een bijzonder waardeverminderversverlies wordt opgenomen voor het bedrag waarmee de boekwaarde van het actief de realiseerbare waarde overschrijdt. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde van een actief verminderd met de kosten van vervreemding en de bedrijfswaarde. Voor de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen worden activa gegroepeerd op de laagste niveaus waarvoor er een afzonderlijk identificeerbare instroom van kasmiddelen bestaat, die grotendeels onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen uit andere activa of groepen van activa (kasstroom genererende eenheden, "CGU's").

Niet-financiële activa anders dan goodwill die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, worden aan het einde van elke verslagperiode beoordeeld op mogelijke terugboeking van de bijzondere waardevermindering.

Schattingen

Afschrijvingen en waardeverminderingen

De afschrijving van materiële vaste activa en de afschrijving van immateriële activa zijn gebaseerd op schattingen van het management van de gebruiksduur, restwaarden en afschrijvingsmethode.

De geschatte gebruiksduur kan variëren voor vergelijkbare activa in verschillende entiteiten binnen de Groep. Factoren die deze variatie kunnen veroorzaken, zijn onder meer lokale groeipercentages, marktvolwassenheid, geschiedenis van vervanging of overdracht van activa en de kwaliteit van de gebruikte componenten.

De groep verricht jaarlijks de beoordeling of sprake is van een materiele duurzame bijzondere waardevermindering

De ontwikkeling van materiële vaste activa door de jaren heen is als volgt (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	Gebouw & Grond	Andere vaste activa	Gebruiksrechten	Totaal
Aanschaffingswaarde				
Per 1 januari 2022	5.055	47.256	67.349	119.660
Aanvullingen door overnames	345	1.240	1.059	2.644
Overige toevoegingen	1.432	4.654	18.219	24.305
Desinvesteringen	-925	-17.596	-7.921	-26.442
Totaal mutaties	852	-11.702	11.357	507
Per 31 december 2022	5.907	35.554	78.707	120.168
Aanvullingen door overnames	503	2.234	1.996	4.733
Overige toevoegingen	853	4.529	26.489	31.871
Desinvesteringen	-7	-2.754	-12.384	-15.145
Overige mutaties	-131	333	-	202
Totaal mutaties	1.218	4.342	16.101	21.661
Per 31 december 2023	7.125	39.896	94.808	141.829
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen				
Per 1 januari 2022	3.744	38.179	-	41.923
Toevoeging door overnames	149	748	-	897
Desinvesteringen	-923	-16.731	-7.921	-25.575
Afschrijvingen voor de periode	467	3.756	19.039	22.759
Impairment	-	-	-	-
Totaal mutaties	-307	-12.227	11.118	-1.416
Per 31 december 2022	3.437	25.952	11.118	40.507
Toevoegingen door overnames	202	1.339	-	1.541
Desinvesteringen	-22	-2.490	-12.384	-14.896
Afschrijvingen voor de periode	617	3.744	21.733	26.094
Impairment	-	-	-	-
Overige mutaties	-275	783	-	508
Totaal mutaties	522	3.376	9.349	13.247
Per 31 december 2023	3.959	29.328	20.467	53.754
Netto boekwaarde				
Per 1 januari 2022	1.311	9.077	67.349	77.738
Per 31 december 2022	2.470	9.602	67.589	79.661
Per 31 december 2023	3.166	10.568	74.341	88.075

15 - Immateriële vaste activa en goodwill

Grondslagen

Goodwill

Goodwill, voortvloeiend uit bedrijfscombinaties, wordt gecategoriseerd als een immaterieel actief. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen - en vaker, als gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden wijzen op mogelijke bijzondere waardevermindering. Het wordt gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingsverliezen. Eventuele winsten en verliezen op de vervreemding van een entiteit omvatten de boekwaarde van de goodwill die betrekking heeft op de verkochte entiteit.

Goodwill wordt toegewezen aan kasstroom genererende eenheden voor het testen op bijzondere waardeverminderingen. Deze toewijzing heeft betrekking op kasstroom genererende eenheden – of groepen van kasstroom genererende eenheden – die waarschijnlijk zullen profiteren van de bedrijfscombinatie die aanleiding heeft gegeven tot de goodwill. De Groep identificeert deze eenheden, of groepen van eenheden, op het laagste niveau waar goodwill intern wordt gecontroleerd voor managementdoeleinden

De Groep toetst goodwill en andere toepasselijke activa jaarlijks in december op bijzondere waardeverminderingen, of wanneer het management omstandigheden vaststelt die kunnen wijzen op een risico op bijzondere waardevermindering. Dit wordt gedaan door de realiseerbare waarde van het actief te vergelijken met de boekwaarde. Een bijzonder waardeverminderverslies wordt opgenomen voor het bedrag waarmee de boekwaarde van het actief de realiseerbare waarde overschrijdt en wordt onmiddellijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde van een actief verminderd met de kosten van vervreemding en de bedrijfswaarde. Bij de raming van de realiseerbare waarde is het management verplicht een schatting te maken van de verwachte toekomstige kasstromen van de kasstroom genererende eenheden in de prognoseperiode en tevens een geschikte disconteringsvoet te bepalen om de contante waarde van die kasstromen te berekenen. Dergelijke schattingen zijn onderhevig aan een zekere mate van beoordelingsvermogen en onzekerheid.

Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden vervolgens niet teruggenomen.

Overige immateriële vaste activa

Overige immateriële vaste activa met uitzondering van intern gegenereerde activa, met inbegrip van software en licenties, worden gewaardeerd tegen kostprijs bij de eerste opname. Na de eerste opname worden de overige immateriële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele cumulatieve afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderversliezen. Intern gegenereerde immateriële vaste activa, met uitzondering van geactiveerde ontwikkelingskosten, worden niet geactiveerd en uitgaven worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening op het moment dat ze worden gemaakt.

Ontwikkelingskosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan het ontwerpen en testen van identificeerbare en unieke softwareproducten die door de Groep worden beheerd, worden opgenomen als immateriële vaste activa wanneer aan de volgende criteria is voldaan:

- het technisch haalbaar is om het softwareproduct zo aan te vullen dat het beschikbaar is voor gebruik;
- het management voornemens is het softwareproduct te voltooien en te gebruiken of te verkopen;
- er is een mogelijkheid om het softwareproduct te gebruiken of te verkopen;
- er kan worden aangetoond hoe het softwareproduct in de toekomst waarschijnlijke economische voordelen zal opleveren;
- er voldoende technische, financiële en andere middelen beschikbaar zijn om de ontwikkeling te voltooien en het softwareproduct te gebruiken of te verkopen; en
- De uitgaven die tijdens de ontwikkeling van het softwareproduct aan het softwareproduct kunnen worden toegerekend, kunnen op betrouwbare wijze worden gemeten.

Andere immateriële vaste activa worden jaarlijks afgeschreven over hun economische levensduur en beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen of wanneer er aanwijzingen zijn dat het immaterieel actief een bijzondere waardevermindering kan ondergaan. De afschrijvingsperiode en de afschrijvingsmethode voor een immaterieel actief worden ten minste aan het einde van elke verslagperiode herzien.

De immateriële vaste activa van de Groep hebben de volgende geschatte gebruiksduur:

	Levensduur (in jaren)
Merken	5
Klanten	10
Werkvoorraad	1,5
Software	5
Ontwikkeling	5

Bijzondere waardeverminderingen van immateriële vaste activa

De Groep beoordeelt of er een indicatie is dat een actief op elke balansdatum een bijzondere waardevermindering kan ondergaan. Als er een indicatie is, of wanneer een jaarlijkse toetsing van bijzondere waardeverminderingen voor een actief vereist is, schat de Groep de realiseerbare waarde van het actief.

De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste waarde van een actief of de reële waarde van een CGU, verminderd met de kosten van vervreemding en de bedrijfswaarde. De realiseerbare waarde wordt bepaald voor een individueel actief, tenzij het actief geen instroom van kasmiddelen genereert die grotendeels onafhankelijk is van die van andere activa of groepen van activa. Wanneer de boekwaarde van een actief of CGU hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt het actief beschouwd als een bijzondere waardevermindering en wordt het afgeschreven tot de realiseerbare waarde.

Bij de beoordeling van de bedrijfswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen vóór belastingen verdisconteerd tot hun contante waarde met behulp van een disconteringsvoet vóór belastingen die de huidige marktbeoordelingen van de tijdswaarde van geld en de specifieke risico's van het actief weerspiegelt. Bij het bepalen van de reële waarde minus de kosten van vervreemding wordt rekening gehouden met recente markttransacties. Als dergelijke transacties niet kunnen worden geïdentificeerd, wordt een passend waarderingsmodel gebruikt. Deze berekeningen worden gestaafd door waarderingsmultiples, beursgenoteerde aandelenkoersen voor beursgenoteerde bedrijven of andere beschikbare reële-waarde-indicatoren.

De Groep baseert haar berekening van de bijzondere waardeverminderingen op de meest recente budgetten en prognoseberekningen, die afzonderlijk worden opgesteld voor elk van de CGU's van de Groep waaraan de individuele activa zijn toegewezen. Deze begrotingen en prognoseberekningen bestrijken over het algemeen een periode van vijf jaar. Een groeipercentage op lange termijn wordt berekend en toegepast om toekomstige kasstromen na het vijfde jaar te projecteren.

Een eerder opgenomen bijzonder waardeverminderingsverlies wordt alleen teruggenomen als er een wijziging is opgetreden in de veronderstellingen die werden gebruikt om de realiseerbare waarde van het actief te bepalen sinds het laatste bijzondere waardeverminderingsverlies werd opgenomen. De terugboeking is beperkt zodat de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de realiseerbare waarde, noch hoger dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als er in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief was opgenomen. Een dergelijke terugboeking wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening, tenzij het actief wordt geboekt tegen een geherwaardeerd bedrag, in welk geval de terugboeking wordt behandeld als een herwaarderingsverhoging.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de immateriële vaste activa (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	Merken	Klanten	Werk- voorraad	Goodwill	Software en Ontwikkeling kosten	Totaal
Aanschaffingswaarde						
Per 1 januari 2022	5.990	16.722	3.635	125.433	18.487	170.267
Investerings	-	-	-	23.996	5.538	29.534
Correcties	-	-	-	-1.157	-	(1.157)
Desinvesteringen	-	-	-	-3.762	-4.058	-7.820
Totaal mutaties	-	-	-	19.077	1.480	20.557
Per 31 december 2022	5.990	16.722	3.635	144.510	19.967	190.824
Verwerving via acquisities	-	-	-	-	2.032	2.032
Investerings	838	4.042	-	20.175	4.385	29.440
Desinvesteringen	-	-	-	-917	-753	-1.670
Totaal mutaties	838	4.042	-	19.258	5.664	29.802
Per 31 december 2023	6.828	20.764	3.635	163.768	25.631	220.626
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen						
Per 1 januari 2022	599	836	1.212	27.976	9.539	40.162
Desinvesteringen	-	-	-	-3.762	-4.033	-7.795
Afschrijvingen voor de periode	1.198	1.672	2.423	-	2.002	7.295
Vrijval earn-out	-	-	-	225	-	225
Waardevermindering	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties	1.198	1.672	2.424	-3.537	-2.031	-274
Per 31 december 2022	1.797	2.508	3.635	24.439	7.508	39.888
Desinvesteringen	40	-	-	-	-848	-808
Afschrijvingen voor de periode	1.238	1.672	-	-	3.491	6.401
Impairment	-	-	-	-	4.293	4.293
Totaal mutaties	1.278	1.672	-	-	6.936	9.886
Per 31 december 2023	3.075	4.180	3.635	24.439	14.444	49.773
Netto boekwaarde						
Per 1 januari 2022	5.391	15.886	2.423	97.456	8.948	130.105
Per 31 december 2022	4.193	14.193	0	120.071	12.459	150.916
Per 31 december 2023	3.753	16.584	0	139.329	11.187	170.853

De in 2023 toegepaste impairment is gerelateerd aan de geactiveerde kosten van de implementatie van een ERP applicatie en het besluit tot gedeeltelijke her-implementatie. Bij deze impairment is rekening gehouden met een eventuele mogelijkheid van hergebruik.

Duurzame waardeverminderingen

De Groep bewaakt haar goodwill op het niveau van drie bedrijfsonderdelen (feitelijk kasstroom genererende eenheden). Deze eenheden omvatten bouwprojecten, bouwdiensten en specialiteiten. Hieronder vindt u een gedetailleerd overzicht van de boekwaarde van goodwill per BU.

De boekwaarde van de aan de bedrijfsonderdelen toegerekende goodwill is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Building Projects	-	-	-
Building Services	37.091	24.881	25.665
Specialties	102.238	95.190	71.791
Totale goodwill	139.329	120.071	97.456

Belangrijkste aannames

Voor de berekening van bijzondere waardeverminderingen stelt de Groep voor elke divisie individuele prognoseberekningen op. Deze prognoses bestrijken meestal een periode van vijf jaar, waarna een groeipercentage op lange termijn wordt toegepast om toekomstige kasstromen te projecteren.

Disconteringspercentages

De Groep berekent haar disconteringsvoet op basis van de 30-jaars risicovrije rente voor Nederlandse staatsobligaties en past deze vervolgens aan met een risicopremie. Deze premie weerspiegelt het extra risico dat verbonden is aan aandelenbeleggingen en het systematische risico van de Groep ten opzichte van de markt als geheel.

De risicopremie voor de aandelenmarkt wordt verkregen uit een onafhankelijke marktanalyse. Bovendien weerspiegelt het systematische risico, vertegenwoordigd door bèta, het relatieve risico van de actieve sectoren van de Groep in vergelijking met de totale markt. Dit is gebaseerd op mediane waarden die onafhankelijk afkomstig zijn van bedrijven als Duff & Phelps en Damodaran. De Groep houdt ook rekening met een kleinheidspremie en sectorspecifieke risico's.

De schuldrisicopremie is gebaseerd op een opslag op de externe financiering van de Groep. De gewogen gemiddelde kapitaalkosten worden bepaald aan de hand van een verhouding tussen vreemd vermogen en eigen vermogen die typisch is voor de sector. Per 31 december 2023 bedraagt de berekende disconteringsvoet 9,4%.

Omzetgroei

De voorspelde omzetgroei voor de Groep is afhankelijk van meerdere factoren, zoals de omvang van de markt. De Groep schat een langetermijngroei die lager is dan of gelijk is aan de verwachte langetermijninflatie voor Nederland.

	Gemiddelde jaarlijkse organische omzetgroei in prognoseperiode	Eindgroei-percentage
Divisie		
Building Projects	6,0%	2,8%
Building Services	5,8%	2,8%
Specialties	7,8%	2,8%

De Groep voert een gevoeligheidsanalyse uit en concludeert dat een redelijk mogelijke verandering, individueel of in combinatie, niet leidt tot impairment. Daarbij worden de WACC en eindgroeipercentage +1% en -1% verondersteld.

16 - Investerings in joint ventures / operations en geassocieerde deelnemingen

Grondslagen

Gezamenlijke zeggenschap volgt uit de contractueel overeengekomen verdeling van de zeggenschap over een regeling die alleen bestaat wanneer beslissingen over de relevante activiteiten van het bedrijf unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

Een joint operation is een gezamenlijke regeling waarbij de partijen die de gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben, rechten hebben op de activa en verplichtingen voor de passiva die verband houden met de overeenkomst. Een joint venture is een juridische entiteit (in het geval van Unica Groep een besloten vennootschap) waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap hebben, rechten bezitten op de netto-activa van de onderneming.

Ten aanzien van belangen in joint operations, met uitzondering van die welke kunnen worden gecategoriseerd als administratief agent (d.w.z. voor het doorberekenen van facturen aan of ontvangsten van eindklanten namens andere groepsmaatschappijen), neemt de Groep haar activa op, met inbegrip van haar aandeel in alle activa die gezamenlijk worden aangehouden, zijn passiva, met inbegrip van zijn aandeel in eventuele gezamenlijk aangevane verplichtingen, haar inkomsten uit de verkoop van haar aandeel in de productie die voortvloeien uit de gezamenlijke activiteit, haar aandeel in de inkomsten uit de verkoop van de productie in het kader van de gezamenlijke operatie en haar uitgaven, met inbegrip van haar aandeel in de gezamenlijke kosten.

Joint operations zonder rechtspersoonlijkheid ("vof") bevatten posten van eigen vermogen. Elk verschil tussen activa en passiva wordt verwerkt in vorderingen of passiva met partners, die worden geclassificeerd als verbonden partijen.

Een geassocieerde deelneming is een entiteit waarop de Groep invloed van betekenis heeft. Invloed van betekenis is de bevoegdheid om deel te nemen aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van de deelnemer, maar verschaft geen volledige zeggenschap of gezamenlijke zeggenschap over dat beleid.

De overwegingen die worden gemaakt bij het bepalen van invloed van betekenis of gezamenlijke zeggenschap zijn vergelijkbaar met die welke nodig zijn om de zeggenschap over dochterondernemingen te bepalen. De investeringen van de Groep in haar geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode. Volgens de vermogensmutatiemethode wordt de investering in een geassocieerde deelneming of een joint venture initieel opgenomen tegen kostprijs. De boekwaarde van de investering wordt aangepast om rekening te houden met wijzigingen in het aandeel van de Groep in de netto activa van de geassocieerde deelneming of joint venture sinds de overnamedatum. Goodwill met betrekking tot de geassocieerde deelneming of joint venture wordt opgenomen in de boekwaarde van de investering en wordt niet afzonderlijk getoetst op bijzondere waardeverminderingen.

De winst-en-verliesrekening weerspiegelt het aandeel van de Groep in de bedrijfsresultaten van de geassocieerde deelneming of joint venture. Elke wijziging in de niet-gerealiseerde resultaten van deze deelnemingen wordt gepresenteerd als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten van de Groep. Bovendien, wanneer er een wijziging heeft plaatsgevonden die rechtstreeks in het eigen vermogen van de geassocieerde deelneming of joint venture is opgenomen, neemt de Groep zijn aandeel in eventuele wijzigingen, indien van toepassing, op in het mutatieoverzicht van het eigen vermogen. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit transacties tussen de Groep en de geassocieerde deelneming of joint venture worden geëlimineerd in een mate die evenredig is met het belang van de Groep in de geassocieerde deelneming of joint venture.

Het totaal van het aandeel van de Groep in de winst of het verlies van een geassocieerde deelneming en een joint venture wordt weergegeven in de winst-en-verliesrekening buiten het bedrijfsresultaat en vertegenwoordigt het resultaat na belastingen en minderheidsbelangen in de dochterondernemingen van de geassocieerde deelneming of joint venture.

De jaarrekening van de geassocieerde deelneming of joint venture wordt opgesteld voor dezelfde verslagperiode als die van de Groep. Indien nodig worden aanpassingen doorgevoerd om de grondslagen voor financiële verslaggeving in overeenstemming te brengen met die van de Groep. Na toepassing van de vermogensmutatiemethode bepaalt de Groep of het noodzakelijk is om een bijzonder waardevermindingsverlies op haar investering in haar geassocieerde deelneming of joint venture op te nemen. Op elke balansdatum bepaalt de Groep of er objectieve aanwijzingen zijn dat de investering in de geassocieerde deelneming of joint venture een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien er dergelijk bewijs is, berekent de Groep het bedrag van de bijzondere waardevermindering als het verschil tussen de realiseerbare waarde van de geassocieerde deelneming of joint venture en de boekwaarde ervan, en neemt het verlies vervolgens op als 'Aandeel in de winst van een geassocieerde deelneming en een joint venture' in de winst-en-verliesrekening.

Bij verlies van invloed van betekenis op een geassocieerde deelneming of verlies van gezamenlijke zeggenschap over een joint venture, waardeert en verantwoordt de Groep elke aangehouden investering tegen de reële waarde. Elk verschil tussen de boekwaarde van de geassocieerde deelneming of joint venture bij verlies van invloed van betekenis of gezamenlijke zeggenschap en de reële waarde van de aangehouden investering en de opbrengst van de vervreemding wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de investeringen in joint ventures (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Servicepartners Midden-Holland BV, Bodegraven	6	6	6
UR Cool BV	-	-	-
Voorst Energie BV	80	66	66
PI2M BV	-	-	42
Totaal	86	72	114

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het percentage deelnemingen in elke entiteit (in € 1.000):

	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Servicepartners Midden-Holland BV, Bodegraven	33%	33%	33%
UR Cool BV	50%	50%	50%
Voorst Energie BV	50%	50%	50%
PI2M BV	-	-	50%

PI2M werd in 2022 geliquideerd.

Geaggregeerde samengevatte financiële informatie (in € 1.000)

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Totale activa	1.319	2.274	2.350
Totaal passiva exclusief eigen vermogen	1.137	-2.095	-2.199
Eigen vermogen	182	179	151
Geaggregeerde boekwaarde van de investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	86	72	114
Inkomsten	1.728	1.809	-
Totale winst van het boekjaar (na aftrek van vennootschapsbelasting)	-	-156	-
Geaggregeerd aandeel in de winst van het boekjaar	14	-78	-

Financieringsactiviteiten

17 - Leningen op lange termijn

Grondslagen

Eerste opname en waardering

Leningen en opgenomen verplichtingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, na aftrek van direct toerekenbare transactiekosten.

Meting achteraf

Na de eerste opname worden rentedragende leningen en -verplichtingen vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de Effective Interest Rate ("EIR") methode. Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening bij het niet langer opnemen van verplichtingen en tijdens het afschrijvingsproces van de EIR.

Bij de berekening van de geamortiseerde kostprijs wordt rekening gehouden met eventuele kortingen of premies op acquisitie en vergoedingen of kosten die integraal deel uitmaken van de EIR. De EIR-afschrijving wordt als financieringskosten opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

De langlopende leningen en lang en kortlopende leaseverplichtingen bestaan uit de volgende posten (in € 1.000):

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Tegen geamortiseerde kostprijs			
Bankleningen	-	-	-
Achtergestelde leverancierslening	-	-	-
Lening aandeelhouder	38.204	64.213	50.000
Leaseverplichtingen (korte en lange termijn)	74.728	67.975	67.349
Totaal opgenomen leningen	112.932	132.188	117.349
Langlopend	88.132	110.938	98.873
Kortlopend	24.800	21.250	18.476

Leningsvoorwaarden

Aflossingsschema: De lening verkregen van de aandeelhouder kent geen vast aflossingsschema. In plaats daarvan worden periodiek aflossingstermijnen overeengekomen, afhankelijk van de kasstromen die door de Groep worden gegenereerd.

Samenvatting van kasstromen financieringsactiviteit:

Bedragen in 1.000 euro's	Opgenomen leningen	Lease-verplichtingen	Totaal
Stand per 1 januari 2022	50.000	67.349	117.349
Kasstromen	14.213	-19.391	-5.178
Ontvangsten uit opgenomen leningen	25.900	-	25.900
Aflossing van schulden / aflossingen van leases	-11.687	-19.391	-31.078
Betaalde rente	-	-	-
Niet-geldelijke mutaties	-	20	20.017
Opgebouwde rente	-	725	725
Aanvullingen en wijzigingen van de huurovereenkomst	-	19.292	19.292
Omrekeningsverschillen van vreemde valuta	-	-	-
Stand per 31 december 2022	64.213	67.975	132.188
Stand per 1 januari 2023	64.213	67.975	132.188
Ontvangsten uit opgenomen leningen	13.350	-	13.350
Aflossing van schulden/Aflossing van leases	-39.360	-22.347	-61.707
Betaalde rente	-	-	-
Niet-geldelijke mutaties	-	-	-
Opgebouwde rente	-	728	728
Aanvullingen en wijzigingen van de huurovereenkomst	-	28.372	28.372
Omrekeningsverschillen van vreemde valuta	-	-	-
Stand per 31 december 2023	38.203	74.728	112.931

18 - Leaseverplichtingen

Grondslagen

De Groep als lessee

De Groep classificeert geleasede activa in de volgende categorieën: vastgoed, voertuigen en ICT-datacenterruimte. Voor vastgoed en ICT datacenterruimte wordt de individuele benadering toegepast (individueel contract) terwijl voor personen- en bedrijfsvoertuigen een portfoliobenadering wordt toegepast (aantal voertuigen per type, gemiddelde resterende contractduur in maanden en gemiddelde maandtermijn).

Bij de aanvang van een leaseovereenkomst neemt de Groep een gebruiksrecht op en een overeenkomstige leaseverplichting voor alle leaseovereenkomsten. De Groep past de uitzonderingen toe voor kortlopende huurovereenkomsten met een leasetermijn van zes maanden of korter en voor leaseovereenkomsten waarvan de onderliggende waarde laag is (activa met een waarde van USD 5.000 en minder). De Groep heeft gekozen voor de uitzondering om de leasebetalingen in verband met deze leaseovereenkomsten lineair op te nemen als kosten over de leaseperiode. De Groep heeft in 2023 een bedrag van € 21,7 miljoen aan leasekosten opgenomen uit de toepassing van deze middelen (2022: € 19,0 miljoen).

Kritische afwegingen bij het bepalen van de huurtermijn

Bij het bepalen van de leasetermijn houdt de Groep rekening met alle feiten en omstandigheden die een economische prikkel creëren om een verlengingsoptie uit te oefenen, of een beëindigingsoptie niet uit te oefenen. Verlengingsopties (of periodes na beëindigingsopties) op bestaande contracten worden alleen in de huurperiode opgenomen als redelijkerwijs zeker is dat de huurovereenkomst wordt verlengd (of niet wordt beëindigd). Nieuwe leasecontracten worden alleen opgenomen als de startdatum op of voor de balansdatum ligt. Huurcontracten duren doorgaans 1-5 jaar, soms verlengd tot 10 jaar, en bevatten vaak verlengings- en beëindigingsopties.

Bij aanvang van de leaseovereenkomst omvat de waardering van de leaseverplichting voornamelijk vaste leasebetalingen, die na aftrek zijn van ontvangen leasepremies, samen met variabele leasebetalingen die afhankelijk zijn van een index of een rente. Deze variabele uitkeringen worden in eerste instantie gewaardeerd aan de hand van de index of het tarief vanaf de ingangsdatum. De contante waarde van deze leasebetalingen wordt berekend aan de hand van een termijn- en risico-equivalente incrementele debetrentevoet wanneer de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst niet gemakkelijk kan worden bepaald. De leasetermijn houdt rekening met de niet-opzegbare leaseperiode, inclusief ook perioden die zijn opgenomen in verlengings- of opzeggingsmogelijkheden indien het redelijk zeker is dat deze zullen worden uitgeoefend (rekening houdend met de contractuele afspraken daaromtrent). Voor personen- en bedrijfsvoertuigen wordt een portfoliobenadering toegepast.

Activa met gebruiksrechten worden initieel opgenomen tegen de waarde van de overeenkomstige leaseverplichting, inclusief eventuele initiële directe kosten en verminderd met ontvangen leasepremies. Bijkomende kosten in verband met demontage en verwijdering worden opgenomen indien zij betrekking hebben op het leasegoed. Activa met gebruiksrechten worden vervolgens lineair afgeschreven over de leaseperiode, die doorgaans 1 tot 5 jaar bedraagt.

De afschrijving van activa met gebruiksrechten wordt gepresenteerd binnen het functionele gebied waarop zij betrekking hebben. Leaseverplichtingen worden gepresenteerd als rentelasten en opgenomen als onderdeel van de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten. Contante betalingen van leaseverplichtingen worden afzonderlijk opgenomen in de kasstroom uit financiële activiteiten.

De Groep treedt niet op als verhuurder.

Leaseverplichtingen in bedrijfscombinaties

De Groep waardeert de verworven leaseverplichting alsof het leasecontract een nieuwe lease is op de overnamedatum. De Groep past de voorzieningen voor initiële waardering van IFRS 16 toe, gebruikmakend van de contante waarde van de resterende leasebetalingen op de overnamedatum. De disconteringsvoet wordt bepaald vanuit het perspectief van de overnemende partij, aangezien de overnemende partij de klant is in het leasecontract. Aangezien de rente echter redelijkerwijs niet kan worden afgeleid uit de overgenomen partij, is de impliciete rating gebaseerd op de financieringsvoorwaarden van de Vennootschap aangezien zij financiering verstrekt als een holding aan haar dochterondernemingen.

Het actief met gebruiksrecht wordt gewaardeerd tegen een bedrag dat gelijk is aan de opgenomen verplichting, aangepast om de gunstige of ongunstige voorwaarden van de leaseovereenkomst weer te geven, ten opzichte van de marktvoorwaarden.

De Groep verantwoordt geen gebruiksrechten en leaseverplichtingen voor leaseovereenkomsten met leasetermijnen die eindigen binnen 12 maanden na de overnamedatum en leaseovereenkomsten voor activa met een lage waarde.

De lease verplichtingen kunnen als volgt worden samengevat (in € 1.000)

Bedragen in 1.000 euro's	31/12 2023	31/12 2022	1/1 2022
Tegen geamortiseerde kostprijs			
Kortlopend (< 1 jaar)	24.800	21.250	18.476
Langlopend (tussen 1 en 5 jaar)	46.335	41.308	40.761
Langlopend (> 5 jaar)	3.593	5.417	8.112
Totaal leaseverplichtingen	74.728	67.975	67.349

Bij de berekende waarden wordt gebruik gemaakt van interne leenvoet ("internal borrowing rate") die is opgebouwd uit 3 componenten: risico vrije rente van een 10-jarige staatslening aangevuld met groep resp. activa specifieke spreiding. Per saldo betekent dit voor de 10 jaar periode voor 2023 resp. 2022 een spreiding van de interne rentevoet van 1,13%-2,15% resp. 1,29%-2,15%.

19 - Geplaatst kapitaal en reserves

Geplaatst kapitaal

Per 31 december 2023, 2022 en 1 januari 2022 bedraagt het geplaatste en volgestorte kapitaal € 10 miljoen, bestaande uit gewone aandelen van ieder € 1,-.

Wettelijke reserves

De Vennootschap houdt wettelijke reserves aan voor niet-uitgekeerde winsten van bepaalde deelnemingen en voor geactiveerde ontwikkelingskosten.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzet belasting met de moedermaatschappij Penta Technologies B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld inzake vennootschapsbelasting en de omzet belasting van de fiscale eenheid als geheel.

De rechtspersoon is vennoot in meerdere vof's onder firma (v.o.f.) en is als zodanig hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze vof's.

Extra informatie

20 - Informatieverschaffing verbonden partijen

In onderstaande tabel zijn de totale transacties met verbonden partijen weergegeven: De onderstaande tabel geeft de baten en lasten aan/van verbonden partijen weer:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Verkoop aan verbonden partijen		
Projecten en contracten	21.873	28.042
Energie Services	2.396	3.293
Totaal	24.269	31.335
Aankopen bij verbonden partijen		
Huurcontracten	6.270	6.010
Totaal	6.270	6.010

Voor de beloning van huidige en voormalige bestuurders en de vergoeding van de leden van de Raad van Commissarissen wordt verwezen naar toelichting 6 (Kosten voor Personeelsbeloningen).

In 2023 is het management gevraagd om deel te nemen aan een managementparticipatieplan dat binnen de reikwijdte van IFRS 2 valt. Op basis van de voorwaarden en het voornemen wordt deze regeling geclassificeerd als "in eigen vermogen instrumenten af te wikkelen". Er zijn geen kosten opgenomen in de jaarrekening. Er zijn geen andere actieve, op aandelen gebaseerde betalingsregelingen.

21 - Gebeurtenissen na verslagperiode

Op 24 januari 2024 heeft de Groep via een van haar groepsmaatschappijen een contract getekend voor een activa- en passiva transactie voor de overname van de branddetectieactiviteiten van Dräger. De financiële effectuering van deze transactie heeft nog niet plaatsgevonden en wordt verwacht rond 1 mei 2024.

Op 29 maart 2024 heeft de Groep via een van haar groepsmaatschappijen een contract getekend voor de 100% aandelenovername van een specialist in glasvezelnetwerken Eljes. Deze transactie is ook financieel geeffectueerd.

De totale vergoeding van beide transacties bedraagt ongeveer € 43 miljoen. De goodwill, immateriële vaste activa en earn-out wordt op dit moment geschat op circa € 37 miljoen.

Enkelvoudige balans

Bedragen in 1.000 euro's	Toe-lichting		31/12 2023		31/12 2022		1/1 2022
Activa							
Vaste activa							
Immateriële vaste activa							
Goodwill	1	34.512		34.512		34.512	
Software		-		468		-	
Totaal immateriële vaste activa			34.512		34.980		34.512
Financiële vaste activa							
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	2	151.115		103.903		59.055	
Niet-geconsolideerde deelnemingen	3	78		78		108	
Leningen aan groepsmaatschappijen	4	21.108		26.123		-	
Overige langlopende vorderingen	5	60		60		90	
Totaal financiële vaste activa			172.361		130.164		59.253
Totaal vaste activa			206.873		165.143		93.764
Vlottende activa							
Vorderingen op overige verbonden partijen							
Vorderingen op groepsmaatschappijen		705		5		258	
Vorderingen op aandeelhouder		1.655		102		22.878	
Actuele belastingen en overige belastingvorderingen		-		-		1.312	
Overige vorderingen en overlopende activa		6.720		6.915		6.720	
Geldmiddelen en kasequivalenten		784		503		1.100	
		43.421		36.371		15.293	
Totaal vlottende activa			53.284		43.896		47.561
Totale activa			260.156		209.039		141.325

Bedragen in 1.000 euro's	Toelichting		31/12 2023		31/12 2022		1/1 2022
Eigen vermogen en passiva							
Geplaatst kapitaal							
Wettelijke reserve deelnemingen	6	10.000		10.000		10.000	
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	7	57		57		125	
Ingehouden winsten	8	3.148		3.141		2.025	
	9	157.707		108.187		67.204	
Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij			170.912		121.385		79.355
Voorzieningen	10		500		500		0
Langlopende schulden							
Langlopende leningen	11	37.026		64.213		50.000	
Totaal langlopende schulden			37.026		64.213		50.000
Kortlopende schulden							
Schulden aan leveranciers		328		265		94	
Te betalen personeelskosten		681		262		18	
Schulden aan groepsmaatschappijen		50.554		19.401		6.720	
Schulden aan aandeelhouders		93		1.856		1.702	
Overige schulden en overlopende passiva		61		1.157		3.437	
Totaal kortlopende schulden			51.718		22.941		11.971
Totaal eigen vermogen en passiva			260.156		209.039		141.325

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Beheerkosten	-3.241	-2.056
Operationeel resultaat	-3.241	-2.056
Financiële baten	-	401
Financiële lasten	-66	-1.457
Financiële baten en lasten	-66	-1.456
Resultaat voor Belastingen	-3.307	-3.112
Winstbelastingen	861	622
Resultaat uit groepsmaatschappijen	50.907	45.348
Resultaat uit overige verbonden partijen	1.067	-829
Resultaat uit deelnemingen na belastingen	51.974	44.519
Resultaat na belastingen	49.528	42.029

Toelichting enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

De vennootschappelijke jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2023 van Unica Groep B.V.

Voor zover posten uit de balans en winst-en-verliesrekening niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde winst-en-verliesrekening en balans.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Bij de opstelling van de jaarrekening van Unica Groep B.V. past Unica grondslagen toe conform Burgerlijk Wetboek Boek 2 Artikel 9.

Unica Groep B.V. maakt voor de bepaling van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van haar vennootschappelijke jaarrekening gebruik van de optie die wordt geboden in artikel 2:362 lid 8 BW.

Dit houdt in dat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva (waarderingsgrondslagen) en resultaatbepaling van de vennootschappelijke jaarrekening van Unica Groep B.V. gelijk zijn aan de waarderings- en winstbepalingsgrondslagen die voor de geconsolideerde EU-IFRS jaarrekening zijn toegepast.

Hierbij worden deelnemingen, waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend, op basis van de nettovermogenswaarde gewaardeerd. Eventuele afwaarderingen op vorderingen op groepsmaatschappijen vanwege verwachte kredietverliezen worden op de post zelf geëlimineerd. Hierdoor hebben deze afwaarderingen per saldo geen gevolgen voor de winst-en-verliesrekening en de balans.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van Unica Groep B.V. in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen Unica Groep B.V. en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet-gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Unica Groep B.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 05068404.

Initiële toepassing van IFRS

De reconciliatie van de balans volgens NL GAAP en IFRS per adoptie datum (1 januari 2022) is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	1/1 2022 NL-GAAP	Presentatie	Waardering	1/1 2022 IFRS
Vaste activa					
Grond en gebouwen		-	-	-	-
Overige materiële vaste activa		-	-	-	-
Vaste activa met gebruiksrecht	16	-	-	-	-
Goodwill	3	33.418	-	1.094	34.512
Overige immateriële vaste activa		-	-	-	-
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	15	77.712	-	-18.657	59.055
Deelnemingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	11	90	-	-	90
Overige financiële vaste activa		108	-	-	108
Totaal vaste activa		111.328	-	-17.563	93.765
Vlottende activa					
Vorderingen op groepsmaatschappijen		22.878	-	-	22.878
Handelsvorderingen en verbonden partijen	10	258	-	-	258
Vorderingen op aandeelhouders		1.312	-	-	1.312
Actuele belastingvorderingen	15	-	-	6.720	6.720
Overige vlottende activa		1.099	-	-	1.099
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	15.293	-	-	15.293
Totale vlottende activa		40.840	-	6.720	47.560
Balanstotaal		152.168	-	-10.843	141.325
Eigen Vermogen	10, 15	98.679	-	-19.325	79.354
Langlopende schulden					
Langlopende leningen		50.000	-	-	50.000
Overige langlopende financiële verplichtingen		-	-	-	-
Voorzieningen		-	-	-	-
Uitgestelde belastingverplichtingen		-	-	-	-
Lease verplichtingen		-	-	-	-
Totale langlopende schulden		50.000	-	-	50.000
Kortlopende schulden					
Handelsschulden en overige schulden		94	-	-	94
Belastingen en sociale premies		-	-	-	-
Te betalen personeelskosten		18	-	-	18
Voorzieningen		-	-	-	-
Verplichtingen aan groepsmaatschappijen	10, 15	-	-	6.720	6.720
Verplichtingen aan aandeelhouders en geassocieerde deelnemingen		1.702	-	-	1.702
Overige verplichtingen	10	1.674	-	1.762	3.436
Totaal kortlopende schulden		3.488	-	8.482	11.970
Balanstotaal		152.168	-	-10.843	141.325

De reconciliatie van de balans volgens NL GAAP en IFRS per 31 december 2022 is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	31/12 2022 NL-GAAP	Presentatie	Waardering	31/12 2022 IFRS
Vaste activa					
Grond en gebouwen		-	-	-	-
Overige materiële vaste activa		-	-	-	-
Vaste activa met gebruiksrecht	16	-	-	-	-
Goodwill	3	28.708	-	5.804	34.512
Overige immateriële vaste activa		468	-	-	468
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	15	116.183	-	-12.280	103.903
Deelnemingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	11	78	-	-	78
Overige financiële vaste activa		26.183	-	-	26.183
Totaal vaste activa		171.620	-	-6.477	165.143
Vlottende activa					
Vorderingen op groepsmaatschappijen		102	-	-	102
Handelsvorderingen en verbonden partijen	10	5	-	-	5
Vorderingen op aandeelhouders		-	-	-	-
Actuele belastingvorderingen	15	195	-	6720	6.915
Overige vlottende activa		503	-	-	503
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	36.371	-	-	36.371
Totale vlottende activa		37.176	-	6.720	43.896
Balanstotaal		208.796	-	243	209.039
Eigen Vermogen	10, 15	128.955	-	-7.570	121.385
Langlopende schulden					
Langlopende leningen		64.213	-	-	64.213
Overige langlopende financiële verplichtingen		-	-	-	-
Voorzieningen		500	-	-	500
Uitgestelde belastingverplichtingen		-	-	-	-
Lease verplichtingen		-	-	-	-
Totale langlopende schulden		64.713	-	-	64.713
Kortlopende schulden					
Handelsschulden en overige schulden		265	-	-	265
Belastingen en sociale premies		-	-	-	-
Te betalen personeelskosten		262	-	-	262
Voorzieningen		-	-	-	-
Verplichtingen aan groepsmaatschappijen	10, 15	12.681	-	6.720	19.401
Verplichtingen aan aandeelhouders en geassocieerde deelnemingen		1.856	-	-	1.856
Overige verplichtingen	10	64	-	1.094	1.158
Totaal kortlopende schulden		15.128	-	7.814	22.942
Balanstotaal		208.796	-	243	209.039

De belangrijkste waarderingsverschillen in de balans per 1 januari 2022 en per 31 december 2022 werden veroorzaakt door:

- IFRS 10: waarderen op actuele waarde van de earn-out en de koopverplichting van het minderheidsbelang in een tweetal groepsmaatschappijen
- IFRS 15: resultaatname op contracten met klanten

De reconciliatie van de winst- en verliesrekening volgens NL GAAP en IFRS voor 2022 is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	IFRS-standaard	2022 NL-GAAP	Presentatie	Resultaatname	2022 IFRS
Lonen en salarissen	3	-590	-	-62	-652
Sociale premies en pensioenen		-	-	-	-
Overige personeelskosten		-	-	-	-
Inhuur van derden		-	-	-	-
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	3	-5.295		5.295	-
Afschrijvingen op materiele vaste activa en gebruiksrechten	16	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	3	-1.174		-230	-1.404
Bijzondere waardeverminderingen		-	-	-	-
Operationele kosten		-7.058	-	5.002	-2.056
Bedrijfsresultaat		-7.058	-	5.002	-2.056
Financiële baten		-	-	-	-
Financiële lasten		-1.056	-	-	-1.056
Overige niet operationele resultaten		-	-	-	-
Aandeel in resultaat van groepsmaatschappijen na belastingen	3, 15	38.595	-	6.753	45.348
Aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	10	-829	-	-	-829
Winst voor belastingen		29.653	-	11.755	41.408
Belastingen over het resultaat		622	-	-	622
Winst / verlies na belastingen		30.274		11.755	42.029
Resultaat toekomend aan minderheidsaandeelhouders groepsmaatschappijen		-	-	-	-
Resultaat toekomend aan aandeelhouders Unica Groep B.V.		30.274		11.755	42.029

Voor de verdere toelichting op de adoptie wordt verwezen naar toelichting 2 van de de geconsolideerde jaarrekening

De belangrijkste effecten van de verschillen in resultaatname over 2022 werden met name veroorzaakt door:

- IFRS 3: jaarlijkse impairment analyse van goodwill in plaats van afschrijven
- IFRS 10: deconsolidatie van een samenwerkingscontract via een vennootschap onder firma ("joint operation")
- IFRS 16: afschrijven op activa in gebruik in plaats van huur- en leasekosten

De adoptie van IFRS per 1 januari heeft geen significante invloed gehad op het kasstroomoverzicht.

	IFRS-standaard	2022 NL GAAP	Effect IFRS	2022 IFRS
Bedrijfsresultaat	3, 10, 16	48.072	12.206	60.278
Aanpassingen voor afschrijvingen	16	24.837	6.605	31.442
Operationele kasstromen voor wijzigingen in het werkkapitaal		72.909	18.811	91.720
Netto veranderingen in werkkapitaal		-33.026	402	-32.624
Kasstroom uit operationele activiteiten		39.883	19.213	59.096
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	16	-32.960	-23.117	-56.077
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		12.370	-	12.370
Netto Kasstroom		15.455	-66	15.389
In verworven deelnemingen aanwezige geldmiddelen		3.838	-	3.838
Stand per 1 januari 2022		53.905	-90	53.815
Stand per 31 december 2022		73.198	-156	73.042

Toelichting op posten enkelvoudige balans

Algemene toelichting

Tenzij anders vermeld zijn de grondslagen van waardering- en resultaatname van de enkelvoudige balans en winst- en verliesrekening identiek aan de grondslagen van waardering- en resultaatname van de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

1 - Goodwill

Het verloop van de post goodwill is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	34.512	33.418
Adoptie IFRS	0	1.094
Acquisities	0	0
Desinvesteringen	0	0
Stand per 31 december	34.512	34.512

2 - Deelnemingen in groepsmaatschappijen

De deelnemingen in groepsmaatschappijen hebben betrekking op de rechtstreekse of middellijke belangen in Groepsmaatschappijen zoals opgenomen in toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening. Waardering heeft plaatsgevonden via de vermogensmutatiemethode.

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	103.903	59.055
Verwerving deelnemingen	0	172
Aandeel in resultaat	50.907	45.348
Ontvangen dividend	-5.740	-757
Correcties	22	85
Stand per 31 december	151.115	109.903

3 - Niet-geconsolideerde deelnemingen

De deelnemingen in groepsmaatschappijen hebben betrekking op de rechtstreekse of middellijke belangen in Groepsmaatschappijen zoals opgenomen in toelichting 1 van de geconsolideerde jaarrekening. Waardering heeft plaatsgevonden via de vermogensmutatiemethode.

Het verloop van de niet-geconsolideerde deelnemingen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	78	108
Aandeel in resultaat	0	-829
Ontvangen dividend	0	-30
Reclassificatie	0	500
Correcties	0	329
Stand per 31 december	78	78

4 - Leningen aan groepsmaatschappijen

Het verloop van de leningen aan groepsmaatschappijen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	26.123	0
Nieuwe leningen	0	26.123
Aflossingen	-5.015	0
Stand per 31 december	21.108	26.123

5 - Overige langlopende vorderingen

De Overige langlopende vordering betreft een lening aan een niet-geconsolideerde vennootschap onder firma.

Het verloop van de overige langlopende vorderingen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	60	90
Nieuwe leningen	0	135
Voorziening	0	-165
Stand per 31 december	60	60

6 - Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 50 miljoen, onderverdeeld in 50 miljoen gewone aandelen van €1 nominaal. De gewone aandelen zijn onderverdeeld in aandelen-A, -B, -C, -D en -E. De specificatie van het geplaatste en volgestorte kapitaal is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
5.000.000 gewone aandelen-A	5.000	5.000
5.000.000 gewone aandelen-B	5.000	5.000
	10.000	10.000

Het geplaatste kapitaal is geplaatst a pari.

7 - Wettelijke reserve deelnemingen

Het verloop van de wettelijke reserve deelnemingen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	57	125
Mutatie	0	-68
Stand per 31 december	57	57

8 - Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Het verloop van de wettelijke reserve ontwikkelingskosten is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	3.141	2.025
Mutatie	7	1.116
Stand per 31 december	3.148	3.141

9 - Reserve ingehouden winsten

Het verloop van de Reserve ingehouden winsten is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	108.187	67.204
Mutatie wettelijke reserve deelnemingen	0	68
Mutatie wettelijke reserve ontwikkelingskosten	-7	-1.116
Resultaatbestemming	49.620	42.029
Correctie	-93	2
Stand per 31 december	157.707	108.187

De overige reserves zijn voor 50% gekoppeld aan de aandelen-A en voor 50% aan aandelen-B.

Winstbestemming 2022

Conform het besluit van de Algemene Vergadering d.d. 26 april 2023 is de winst over 2022 toegevoegd aan de overige reserves.

Voorstel resultaatverwerking 2023

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor om de winst over 2023 geheel toe te voegen aan de overige reserves.

10 - Voorzieningen

De in 2022 getroffen voorziening betreft een voorziening voor een verlieslatend contract.

11 - Langlopende leningen

Het verloop van de langlopende leningen is als volgt:

Bedragen in 1.000 euro's	2023	2022
Stand per 1 januari	64.213	0
Nieuwe leningen	0	64.213
Aflossingen	-27.187	0
Stand per 31 december	37.026	64.213

12 - Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzet belasting met de moedermaatschappij Penta Technologies B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schuld inzake vennootschapsbelasting en de omzet belasting van de fiscale eenheid als geheel.

De rechtspersoon is direct en indirect in meerdere vennootschappen onder firma en is uit dien hoofd hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze vennootschappen onder firma.

Een consortium van banken hebben aan de moedermaatschappij Penta Technologies B.V. danwel rechtstreeks aan een groepsmaatschappij leningen, kredietfaciliteiten en garanties verstrekt. In verband hiermee heeft de Groep en haar groepsmaatschappijen vorderingen, voorraden en inventaris verpand.

13 - Transacties met verbonden partijen

Unica Groep B.V. brengt rente in rekening of betaalt rente aan werkmaatschappijen voor investeringen in vaste activa en werkkapitaal. In 2023 ging het om een bedrag van € 1,1 miljoen (2022: € 1,2 miljoen).

Unica Groep B.V. heeft leningen verstrekt aan Groepsmaatschappijen met name in verband met acquisities. Op de leningen worden geen aflossingsschema's afgesproken.

Over 2023 en 2022 zijn geen andere beloningen van huidige en voormalige bestuurders of vergoeding voor Commissarissen in rekening gebracht dan gepresenteerd onder toelichting 6 van de geconsolideerde jaarrekening.

14 - Aantal medewerkers

De vennootschap heeft in 2023 geen medewerkers in dienst (2022: 0 medewerkers).

15 - Vaststelling van de jaarrekening

De geconsolideerde en enkelvoudige IFRS-jaarrekening is vastgesteld door de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen op 26 april 2024 te Hoevelaken.

John Quist, CEO
Ron van Laar, CFO
Debby Slofstra, COO

Michiel Jaski, voorzitter RvC
Henk ten Hove, lid RvC
Luc Hendriks, lid RvC

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de opgenomen verklaring in de gedeponeerde jaarrekening.

Statutaire bepalingen omtrent de bestemming van het resultaat

De Algemene Vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door vaststelling van de jaarrekening is bepaald. Indien de Algemene Vergadering niet voorafgaand aan of uiterlijk direct tot na het besluit tot vaststelling van de jaarrekening een besluit neemt tot bestemming van de winst, zal de winst worden gereserveerd.

Warmtewet

Verantwoording in het kader van de Warmtewet:

		Hoog Catharijne
Aansluiting ultimo 2023		
t/m 100 kW	aantal	197
Afzet warmte		
t/m 100 kW	GJ	4.841
Som van aansluitcapaciteit		
t/m 100 kW	kW	2.468
Naar tariefcomponenten gesplitste opbrengsten		
Energieverkoop	€	327.333
Vastrecht	€	75.624
Meetkosten	€	5.006
Vaste kosten afleverset	€	22.336
Opslag warmtewisselaar	€	5.847
Opslag >25 kW	€	1.475
Aan- en afmeldkosten	€	-
Onderhoudslasten	€	139.141
Resultaat	€	133.380

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van Unica Groep B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Unica Groep B.V. te Hoevelaken gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Unica Groep B.V. op 31 december 2023 en van het resultaat en de kasstromen over 2023 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.
- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Unica Groep B.V. op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde balans per 31 december 2023.
2. De volgende overzichten over 2023: de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht.
3. De toelichting met informatie van materieel belang over de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

1. De enkelvoudige balans per 31 december 2023.
2. De enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Unica Groep B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk "Risicomanagement" van het jaarverslag, waarin het bestuur uiteenzet hoe risico's (waaronder frauderisico's) beheerst worden. Wij verwijzen tevens naar het verslag van de raad van commissarissen waarin de raad van commissarissen op de samenwerking met de raad van bestuur reflecteert.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

We onderkennen het veronderstelde risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude in verband met het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management alsmede het veronderstelde risico op de omzetverantwoording. Met betrekking tot de omzetverantwoording onderkennen we specifiek het risico m.b.t. boekingen in de omzet en de resultaatneming op onderhanden projecten. Om op deze risico's in te spelen, hebben wij diverse werkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden zijn in lijn met de controlestandaarden en niet primair gericht op het detecteren van fraude.

De verrichte werkzaamheden bestaan onder andere uit het volgende:

- In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.
- Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en de juridische afdeling.
- Wij hebben getoetst of de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. De voor de toetsing geselecteerde journaalposten zijn geselecteerd op basis van risico-indicatoren.
- Wij hebben geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door de entiteit, met name die welke betrekking hebben op subjectieve waarderings- en complexe transacties, mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving.
- Wij hebben geëvalueerd of de oordeelsvormingen en beslissingen van het management bij het maken van de in de financiële overzichten opgenomen schattingen wijzen op een mogelijke tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. De oordeelsvormingen, schattingen en veronderstellingen die mogelijk een belangrijke invloed hebben op de jaarrekening zijn toegelicht in de jaarrekening. Wij hebben een retrospectieve beoordeling uitgevoerd van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Hierbij zijn onder andere meerdere keren retrospectieve beoordelingen van schattingen van projectresultaten uitgevoerd.
- Voor significante transacties hebben wij beoordeeld of de zakelijke beweegredenen voor de transacties doen vermoeden dat ze mogelijk zijn aangegaan met het oog op frauduleuze financiële verslaggeving of het verhullen van een oneigenlijke toe-eigening van activa.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de entiteit door inlichtingen in te winnen, het lezen van notulen en actielijsten van commissarissen- en bestuursvergaderingen.

Voor zover materieel voor de jaarrekening, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, het (vennootschaps)belastingrecht, de vereisten in het kader van de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en Titel 9 van Boek 2 BW aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de jaarrekening.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de jaarrekening.

Daarnaast is de entiteit onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de jaarrekening, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de entiteit, voor de mogelijkheid van de entiteit om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de jaarrekening. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de jaarrekening, zijn beperkt tot (i) het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichhoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens van) niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur heeft zijn continuïteitsbeoordeling voor de periode van 12 maanden vanaf de afgifte van de controleverklaring uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben en het bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van 12 maanden vanaf de afgifte van de controleverklaring rekening houdend met de ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle;
- analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten;
- inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- In gesprek met John Quist (CEO);
- Kerncijfers;
- Over Unica;
- Verslag van de raad van commissarissen;
- Het bestuursverslag;
- De overige gegevens;
- Verslag van de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De hoofdstukken "Duurzaamheidsbeleid" zoals opgenomen op pagina 42 tot en met pagina 61 en "Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening" 124 tot en met 132 in het jaarverslag maken geen onderdeel uit van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden en de daaruit volgende controleverklaring.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het auditcomité op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Utrecht, 26 april 2024

Deloitte Accountants B.V.

Drs. M.R. van Leeuwen RA

Gemeenschappelijke Ondernemingsraad

Verlag van de Gemeenschappelijke Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Unica heeft in 2023 veel aandacht kunnen besteden aan zijn verdere professionalisering en een betere zichtbaarheid onder de achterban. Op verschillende terreinen zijn we door het bestuur van Unica betrokken bij de ontwikkelingen binnen onze bedrijvengroep.

Gemeenschappelijke OR

Sinds 2022 opereren we als een Gemeenschappelijke OR, waarin alle clusters vertegenwoordigd zijn. Daarmee worden de belangen van alle medewerkers van de Unica Groep behartigd. De afzonderlijke ondernemingsraden van bedrijven die de afgelopen jaren zijn overgenomen, zijn geïntegreerd in de gemeenschappelijke raad en hebben een eigen onderdeelcommissie. In die commissie worden waar nodig specifieke onderwerpen voor dat bedrijf besproken.

De OR kent 19 zetels die begin 2023, na de benoeming van twee nieuwe OR-leden voor hun kiesgroepen, volledig ingevuld zijn. Er geldt een zittingstermijn van vier jaar, waarbij er elke twee jaar verkiezingen zijn voor de helft van de zetels. De raad wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Het dagelijks bestuur van de OR bleef in 2023 ongewijzigd.

Strategische ontwikkelingen

De OR wordt intensief geïnformeerd over strategische ontwikkelingen binnen Unica. Vanzelfsprekend adviseerden we over de overnames die in 2023 plaatsvonden, waarmee het netwerk van bedrijven is uitgebreid met Tenergy, Engine Competences Services, Breedveld & Schröder en Hermans Elektra. Uitbreiding van Unica door acquisities is in onze ogen een goede stap om de verdere groeiambities te realiseren en waarborgt daarnaast de continuïteit van al onze bedrijven op langere termijn. Door de goede voorbereiding en informatievoorziening van het Merger & Acquisitions (M&A) team van Unica en de samenwerking met de OR, kunnen adviesaanvragen rondom overnames voortvarend door ons behandeld worden. Ook het integratieplan na overname dat doorlopend door ons wordt geëvalueerd, is in een vergadering uitvoerig aan bod gekomen.

De OR heeft ook meegewerkt aan de ontwikkeling van de visieplaat, die Unica eind 2023 intern introduceerde. Die visualisatie is bedoeld om de strategie van onze bedrijvengroep nog beter te verankeren onder alle medewerkers. Het benoemingsproces van Debby Slofstra als Chief Operating Officer (COO), een nieuwe functie ter uitbreiding van de Raad van Bestuur, is eveneens grondig doorlopen in nauwe samenwerking met de OR. Voor de behandeling van de herinvestering van de aandeelhouders Triton en de familie Van Vliet heeft de OR ervaren adviseurs ingeschakeld om die speciale adviesaanvraag te behandelen. Na deze consultatie is de OR ook voor dit onderwerp tot een onderbouwd positief advies gekomen.

Inrichting IT-landschap

Speciale aandacht ging vanuit onze raad in 2023 uit naar de voorgestelde investeringen in het IT-landschap. Dat betreft hoofdzakelijk een herijking van het applicatielandschap van Unica en de verdere implementatie van Microsoft Dynamics 365 toepassingen in de verschillende bedrijven. De beoordeling van de investeringsvoorstellen is vanuit de commissies ICT en Financiële strategie gecoördineerd, waarbij de volledige OR door hen is geïnformeerd over de voortgang. Op basis van de aanbevelingen van de commissies is ook op de herinrichting van het IT-landschap positief geadviseerd. De raad is tevens meegenomen in de manier waarop Unica omgaat met cybersecurity. De toelichting hierop heeft ons bevestigd dat het bestuur veel aandacht heeft voor, en continu alert blijft op digitale kwetsbaarheden in onze systemen.

Over diverse beleidsonderwerpen die in 2023 bij Unica op de agenda stonden, is de OR actief geïnformeerd. Onder meer de nieuwe meldregeling integriteit, de mobiliteitsregeling, de regeling consignatiediensten en de herinrichting van de centrale servicedesk waren onderwerp van gesprek in de overlegmomenten met het bestuur. Op initiatief van de OR heeft Unica tevens een hiaat in de CAO gedicht, waarbij medewerkers ook na hun 65e levensjaar recht houden op extra leeftijdsdagen.

Familiecafés

In informeel verband introduceerde de OR in 2023 twee familiecafés. Deze brainstormsetting dankt zijn naam aan de oorsprong van onze onderneming als familiebedrijf. Tijdens een familiecafé wisselen vier of vijf roulerende groepen op informele wijze kennis, ervaringen, meningen en ideeën uit. Hieruit ontstaat een grote mindmap die inspiratie biedt voor mogelijke verbeteringen.

Het eerste familiecafé ging over strategisch personeelsbeleid, waarbij ook collega's van het HR-team werden betrokken. Centraal stond de vraag wat er voor nodig is om medewerkers zo goed mogelijk te faciliteren en zo lang mogelijk aan Unica te binden. De leidinggevende heeft hierin volgens de deelnemers aan de brainstorm een cruciale rol, maar ook het inzetten van ervaren medewerkers om kennis over te dragen aan de jongere generatie kan helpen. Verder moet er aandacht blijven voor interne mobiliteit, zodat medewerkers binnen het hele bedrijsvennetwerk van Unica eenvoudig nieuwe carrièrekansen kunnen aangaan en zo de regie over hun eigen ontwikkeling houden. In dit verband is de introductie van het online leerplatform Studica volgens de deelnemers ook een positief signaal.

Tijdens het tweede familiecafé stond het thema Sustainability centraal. Er is uitgebreid stilgestaan bij het duurzaamheidsraamwerk van Unica en de pijlers waarop we ons gaan focussen. De Sustainability Manager van Unica gaf een toelichting, maar ook vanuit de afdelingen QHSE, Security & Risk, HRM en Industry Solutions werd het thema belicht. Elementen als veiligheid, duurzame inzetbaarheid en digitalisering zijn namelijk ook onderdeel van de duurzame ondernemingsstrategie van Unica. De belangrijkste uitkomst van dit familiecafé is dat Unica zich moet inspannen om de intrinsieke motivatie te versterken om met duurzame oplossingen te komen. In dat verband is het positief om te zien dat dit jaarverslag ook een specifiek hoofdstuk heeft dat ingaat op het duurzaamheidsbeleid.

Maatschappelijk relevante thema's

Door de groei in de afgelopen jaren is Unica anno 2024 een prominente speler in Nederland. Naast dat we werk bieden aan ruim 4.000 medewerkers zijn we met onze dienstverlening actief in maatschappelijk relevante thema's en kunnen we veel positieve impact maken. Die positie schept ook verantwoordelijkheden als het gaat om zorgvuldige bedrijfsvoering, goed werkgeverschap en aandacht voor duurzaamheid. Vanuit onze raad zullen we het bestuur van Unica gevraagd en ongevraagd van advies blijven voorzien, vanuit de prettige en open samenwerking die we als OR met hen ervaren.

April 2024

Wilbert van Abswoude (voorzitter)

Hans Verwijs (vice-voorzitter)

Henny Curvers (secretaris)

Bijlagen niet behorende tot de jaarrekening

GRI-overzicht

Unica wil niet alleen transparant zijn over zijn economische prestaties, maar ook rapporteren over zijn ecologische prestaties en maatschappelijke inspanningen voor de samenleving. Hiervoor zijn de *GRI 1: Foundation 2021* referentiestandaarden van het Global Reporting Initiative (GRI) als aanknopingspunt gebruikt. Deze standaarden zijn eind 2022 gepubliceerd.

Het streven is om de effecten te rapporteren van alle organisaties die onderdeel zijn van het eigen Unica netwerk van bedrijven. Van enkele recent toegetreden bedrijven zijn de gegevens nog niet opgenomen in deze rapportage. Deelnemingen en samenwerkingsverbanden maken geen onderdeel uit van de maatschappelijke verslaglegging.

Er is geen externe assurance uitgevoerd op het GRI-overzicht dat in deze bijlage is opgenomen. De gerapporteerde gegevens zijn beoordeeld en goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Overzicht GRI-indicatoren

Generieke indicatoren

GRI-indicator	Omschrijving	Vindplaats	Toelichting
Organisatie en rapportage			
2-1	Bedrijfsinformatie	Over Unica Corporate Governance	
2-2	Entiteiten betrokken bij de duurzaamheidsrapportage	Groep informatie	
2-3	Verslagperiode, frequentie en contactgegevens		De verslagperiode betreft 1 januari t/m 31 december 2023. Er wordt jaarlijks gerapporteerd. Contact: marketing@unica.nl
2-4	Herformuleringen van eerder verstrekte informatie	Toelichting energie en emissie inventaris	Er zijn alleen herformuleringen van informatie uit vorige verslagperiodes rondom energie- en CO2-informatie.
2-5	Externe verificatie		Er is geen externe assurance uitgevoerd.
Activiteiten en medewerkers			
2-6	Activiteiten, waardeketen en andere zakelijke relaties	Over Unica Waardecreatiemodel	
2-7	Eigen medewerkers	Mens & maatschappij Personeelsbestand	De verdeling naar regio is niet relevant. De activiteiten vinden voornamelijk in Nederland plaats.
2-8	Andere dan eigen medewerkers	Mens & maatschappij	Gedurende het jaar zijn ruim 500 inleners actief geweest voor Unica. Tweederde is ingezet voor het primaire proces, de overige inleners betreft indirect en ondersteunend personeel.
Governance			
2-9	Bestuursstructuur en -samenstelling	Corporate Governance Management	
2-10	Nominatie en selectie van het hoogste bestuursorgaan	Corporate Governance	
2-11	Voorzitter van het hoogste bestuursorgaan	Corporate Governance Management	
2-12	Rol van het hoogste bestuursorgaan bij toezicht op impact management	Duurzaamheidsbeleid	
2-13	Gedelegeerde verantwoordelijkheid impact management	Duurzaamheidsbeleid	
2-14	Rol van het hoogste bestuursorgaan in duurzaamheidsverslaggeving	Corporate Governance Management Duurzaamheidsbeleid	
2-15	Belangenverstrengeling	Risicomanagement - Compliance Ethiek & integriteit	De integriteitsstandaarden binnen Unica schrijven voor dat geen cadeaus of uitnodigingen aangenomen worden met een waarde boven € 100,-. Bij twijfel over eventuele belangenverstrengeling wordt overlegd met de compliance officer.
2-16	Communicatie over kritieke punten	Risicomanagement - Strategisch	
2-17	Gezamenlijke kennis van het hoogste bestuursorgaan	Risicomanagement - Compliance	

2-18	Evaluatie van de prestaties van het hoogste bestuursorgaan	Corporate Governance Verslag van de RvC	
2-19	Beloningsbeleid	Personeelsbeloningen	
2-20	Proces rondom vaststelling beloningen		Het beloningsbeleid wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur en Directeur HRM, waarbij een interne Specialist Compensation & Benefits wordt betrokken. Er is geen remuneratiecommissie.
2-21	Jaarlijkse totale beloningsverhouding		De salarismediaan is in 2023 gestegen met 3,2%. Na een benchmark heeft een herijking van het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur plaatsgevonden, waardoor de beloning van de hoogst betaalde functionaris in 2023 ruimer is gestegen ten opzichte van de mediaan (11,7%).

Strategie en beleid

2-22	Verklaring betreffende de duurzaamheidsstrategie	Duurzaamheidsbeleid	
2-23	Naleving MVO-richtlijnen	Risicomanagement - Compliance Veiligheid Ethiek & integriteit	De gedragscode van Unica is ingericht conform het model van de Stichting Beoordeling Integriteit Bouwnijverheid (SBIB). De Meldregeling Integriteit is onderdeel van de gedragscode van Unica. Voor leveranciers hanteert Unica de Code of Sustainable Supply.
2-24	Verankering MVO-richtlijnen	Risicomanagement - Compliance Duurzaamheidsbeleid	
2-25	Aanpak klachten en andere negatieve impacts	Risicomanagement - Compliance Ethiek & integriteit	
2-26	Aanpak melding en advies ethiek en integriteit	Ethiek & integriteit	De Spreek je uit! richtlijnen bestaan uit drie regelingen: Ongewenste Omgangsvormen, Integriteit en Arbeidsconflicten.
2-27	Naleving van wet- en regelgeving		Er vonden geen incidenten of sancties plaats voor het niet naleven van geldende wet- en regelgeving.

Stakeholder betrokkenheid

2-28	Lidmaatschap van verenigingen en/of andere belangenorganisaties	Maatschappelijke betrokkenheid	
2-29	Aanpak stakeholderbetrokkenheid	Stakeholderoverzicht	
2-30	Collectieve arbeidsovereenkomst		Een groot deel van de Unica-medewerkers valt onder een CAO. Enkele ondernemingen hebben eigen arbeidsvoorwaarden

Materiële onderwerpen

3-1	Bepalen van materiële onderwerpen	Duurzaamheidsbeleid	
3-2	Lijst van materiële onderwerpen	Duurzaamheidsbeleid	
3-3	Aanpak materiële onderwerpen	Duurzaamheidsbeleid	Unica werkt intensief aan de verdere professionalisering van zijn duurzaamheidsbeleid en rapportage volgens internationale standaarden. Onze jaarrapportage wordt geleidelijk uitgebreid naar een verslag dat over het boekjaar 2025 moet voldoen aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Specifieke indicatoren

GRI-indicator	Omschrijving	Vindplaats	Toelichting
GRI 201: Economische prestaties 2016			
201-1	Directe economische waarde	Kerncijfers	
202-2	Financiële implicaties en andere risico's en kansen als gevolg van klimaatverandering	Energie & klimaat	
201-3	Verplichtingen uit hoofde van pensioenregelingen	Personeelsbeloningen	
201-4	Financiële steun ontvangen van de overheid		Er is geen gebruik gemaakt van bijzondere regelingen voor financiële tegemoetkoming vanuit de overheid
GRI 205: Anti-corruptie 2016			
205-1	Activiteiten beoordeeld op risico's in verband met corruptie	Compliance	
205-2	Communicatie en training over anticorruptiebeleid en -procedures	Compliance	

205-3	Bevestigde corruptie-incidenten en genomen maatregelen		Er vonden geen incidenten plaats
GRI 206: Concurrentiebeperkend gedrag 2016			
206-1	Juridische acties wegens concurrentiebeperkend gedrag, antitrust- en monopoliepraktijken		Er vonden geen juridische conflicten plaats
GRI 301: Materialen 2016			
301-1	Gebruikte materialen op basis van gewicht of volume	Afvalstromen Afvalreductie	De gewichten en/of volumes van de verschillende afvalstromen worden op dit moment niet geregistreerd.
301-2	Gerecycleerde inputmaterialen gebruikt	Circulaire samenwerking	Met een aantal leveranciers wordt gericht gewerkt aan het inzetten van gerecyclede materialen. Het aandeel in het totale volume wordt op dit moment niet geregistreerd.
301-3	Teruggewonnen producten en hun verpakkingsmaterialen	Afvalstromen Afvalreductie	
GRI 302: Energie 2016			
302-1	Energieverbruik binnen de organisatie	Energieverbruik	
302-2	Energieverbruik buiten de organisatie	Energie & klimaat	Dit betreft scope 3, waarover nog onvoldoende informatie beschikbaar is voor rapportage.
302-3	Energy intensity	Energiereductie	
302-4	Vermindering van het energieverbruik	Energiereductie	
302-5	Vermindering van de energiebehoefte van producten en diensten	Energie & klimaat	Dit betreft scope 3, waarover nog onvoldoende informatie beschikbaar is voor rapportage.
GRI 305: Emissies 2016			
305-1	Directe (scope 1) emissies	Emissies	
305-2	Indirecte (scope 2) emissies	Emissies	
305-3	Andere indirecte (scope 3) emissies	Emissies	Zakenreizen en woon-werkverkeer zijn meegenomen in de rapportage
305-4	Intensiteit van de emissies	Emissies	
305-5	Vermindering van emissies	Emissies	
305-6	Emissies van ozonafbrekende stoffen		Niet van toepassing
305-7	Stikstofoxiden (NOx), zwaveloxiden (SOx) en andere aanzienlijke luchtmissies		Niet van toepassing
GRI 306: Afval 2020			
306-1	Afvalproductie en aanzienlijke afvalgerelateerde gevolgen	Afvalstromen Afvalreductie	
306-2	Beheer van aanzienlijke afvalgerelateerde gevolgen	Afvalstromen Afvalreductie	
306-3	Afval gegenereerd	Afvalstromen Afvalreductie	
306-4	Afval dat buiten de verwijdering wordt gehouden	Afvalstromen Afvalreductie	
306-5	Afval dat wordt afgevoerd	Afvalstromen Afvalreductie	
GRI 308: Milieubeoordeling leveranciers 2016			
308-1	Nieuwe leveranciers die gescreend zijn op milieucriteria		Voor alle nieuwe leveranciers hanteert Unica de Code of Sustainable Supply. Bij bestaande leveranciers worden elk jaar steekproefsgewijs leveranciers-beoordelingen uitgevoerd. In 2023 is deze beoordeling bij 62 leveranciers toegepast.
308-2	Negatieve milieueffecten in de toeleveringsketen en genomen maatregelen		Van eventuele negatieve milieu-impact van leveranciers wordt op dit moment geen registratie bijgehouden.
GRI 401: Werkgeverschap 2016			
401-1	Nieuwe medewerkers en personeelsverloop	Personneelsbestand	De verdeling naar regio is niet relevant. De activiteiten vinden voornamelijk in Nederland plaats.
401-2	Voorwaarden die gelden voor voltijdse medewerkers en die niet worden verstrekt aan tijdelijke of deeltijd-medewerkers		Alle vormen van beloningen zijn ook voor deeltijdmedewerkers beschikbaar.
401-3	Ouderschapsverlof		Zwangerschaps- en ouderschapsverlof is voor alle medewerkers beschikbaar.
GRI 403: Gezondheid en veiligheid 2018			
403-1	Managementsysteem voor gezondheid en veiligheid op het werk	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-2	Gevarenidentificatie, risicobeoordeling en incidentonderzoek	Ongevallen overzicht	

403-3	Gezondheidsdiensten voor medewerkers	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-4	Werknemersparticipatie, overleg en communicatie over gezondheid en veiligheid op het werk	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-5	Opleiding van werknemers op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-6	Bevordering van de gezondheid van medewerkers	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-7	Preventie en beperking van de gevolgen voor de gezondheid en veiligheid op het werk die rechtstreeks verband houden met zakelijke relaties	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-8	Medewerkers die onder een managementsysteem voor gezondheid en veiligheid op het werk vallen	Duurzame inzetbaarheid Veiligheid	
403-9	Werkgerelateerde verwondingen	Ongevallen overzicht	
403-10	Werkgerelateerde gezondheidskwesties	Ongevallen overzicht	

GRI 404: Training en opleiding 2016

404-1	Gemiddeld aantal uren opleiding per jaar per medewerker	Opleidingen	
404-2	Programma's voor het verbeteren van de vaardigheden van werknemers en programma's voor transitiebegeleiding	Opleiding en ontwikkeling	
404-3	Percentage werknemers dat regelmatig beoordelingen krijgt van prestaties en loopbaanontwikkeling	Opleidingen	

GRI 414: Leveranciersbeoordeling 2016

414-1	Nieuwe leveranciers die gescreend zijn op sociale criteria		100%
414-2	Negatieve sociale gevolgen in de toeleveringsketen en de ondernomen acties		Er zijn geen nieuwe leveranciers toegevoegd waarbij er een significant risico is op het niet voldoen aan onze criteria.

Toelichting energie en emissie inventaris

Significante veranderingen en herberekeningen

Gedurende de uitvoering van onze scope 3-nulmeting hebben we nog meer inzichten gekregen in onze emissiestromen. Daarbij hebben we geconcludeerd dat het elektriciteitsverbruik van twee datacenterlocaties waar ons cluster Unica ICT Solutions rackspace huurt ook tot onze scope 2-uitstoot behoort. Om die reden is vanaf het basisjaar 2019 een herberekening van onze emissies doorgevoerd, waardoor deze afwijken van eerdere rapportages.

Een andere significante wijziging is de toevoeging van brandstofgegevens van de bedrijven Gerco en Applicom in onze footprint van 2022.

Alhoewel de toevoeging van het elektriciteitsverbruik van de twee datacenterlocaties significant is ten opzichte van het totale verbruik van de organisatie (circa 20%), heeft dit geen invloed op onze CO₂-reductiedoelstellingen. Dit komt doordat Unica sinds het begin van 2023 het stroomverbruik van de gehele organisatie vergroent middels Nederlandse Garanties van Oorsprong (GvO's). Om ook de daadwerkelijke energievraag van deze locaties te verminderen wordt in 2024 geïnvesteerd in duurzame vervangingen van hardware.

Energieverbruik

Aandeel hernieuwbaar (GJ)	2023	2022	2021	2020	2019
Niet hernieuwbaar energieverbruik	134.332	148.723	127.271	114.845	100.556
Hernieuwbaar energieverbruik (NL zon/wind)	28.436	-	922	-	-

Type energiedrager (GJ)	2023	2022	2021	2020	2019
Aardgasverbruik	9.727	10.347	11.254	8.988	8.525
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	51.628	53.718	50.748	54.678	55.820
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	72.520	62.023	46.585	36.256	20.843
Brandstofverbruik wagenpark - LPG	9	69	39	-	-
Propaan	-	-	3	-	-
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	-	22.122	18.153	14.515	14.944
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	27.142	-	922	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens	1.294	-	-	-	-
Warmtelevering - warmte etiket Barendrecht	447	445	489	408	425
Totaal energieverbruik (GJ)	162.768	148.723	128.193	114.845	100.556

De energiebeoordeling is opgesteld conform ISO 50001 §4.4.3.

Energiereductie

Voortgang energieverbruik	2023	2022	2021	2020	2019 (basisjaar)
Absolute voortgang	161%	148%	127%	114%	100%
Verwachting doelstelling (1,5%/jaar)	94%	96%	97%	99%	100%
Behaalde omzet	843.327	756.207	663.155	538.946	483.426
Ontwikkeling omzet	174%	156%	137%	111%	100%
Energie intensiteit per omzet (GJ/euro)	191	197	193	213	208
Relatieve voortgang omzet	92%	95%	93%	102%	100%
Aantal FTE	3.778	3.555	3.287	2.843	2.590
Ontwikkeling FTE	146%	137%	127%	110%	100%
Energie intensiteit per FTE (GJ/FTE)	43	42	39	40	39
Relatieve voortgang FTE	110%	108%	100%	104%	100%

Alle energiedragers zijn meegenomen in de intensiteitsberekening. De berekening omvat energieverbruiken binnen de eigen organisatie.

Emissies

	2023	2022	2021	2020	2019 (basisjaar)
Type emissiestroom scope 1					
Aardgasverbruik	639	682	670	535	509
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	4.742	4.943	4.670	5.032	5.211
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	6.215	5.246	3.940	3.067	1.826
Brandstofverbruik wagenpark - LPG	1	4	2	-	-
Propana	0	-	-	-	-
Totaal scope 1 (ton CO2e)	11.597	10.875	9.283	8.633	7.546
Type emissiestroom scope 2					
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	2.521	2.522	2.453	2.143	2.642
Elektriciteitsverbruik - GVO's NL wind/zon	-3.438	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	-	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - opwek zonnepanelen	0	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - teruglevering zonnepanelen	0	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens	917	692	351	99	52
Warmtelevering - warmte etiket Barendrecht	36	36	39	26	23
Totaal scope 2 (ton CO2e)	36	3.250	2.843	2.268	2.717
Type emissiestroom business travel					
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	542	546	422	471	875
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	15	8	1	1	3
Vliegreizen <700 km	5	3	1	-	10
Vliegreizen 700-2500 km	10	1	1	-	6
Vliegreizen >2500 km	40	-	-	4	-
Totaal business travel (ton CO2e)	613	557	424	477	893
Totale emissies (ton CO2e)	12.245	14.682	12.550	11.378	11.156
Type emissiestroom woon-werk					
Woon-werk verkeer	807	742	602	560	678
Totaal woon-werk (ton CO2e)	807	742	602	560	678

Als onderdeel van de voorbereidingen op de CO2 Prestatieladder certificering zijn de energie- en CO2 inventarissen herberekend, zodat de prestaties met terugwerkende kracht op uniforme wijze zijn berekend. Het referentiejaar is vastgesteld op 2019, het laatste volledige jaar zonder invloed van de pandemie.

De "organizational boundary" is opgesteld volgens de eisen van Greenhouse Gas Protocol – A Corporate Accounting and Reporting Standard:2004, hoofdstuk 3, zoals beschreven in Handboek CO2-Prestatieladder 3.1, hoofdstuk 4. De operationele beheersbenadering is hierbij toegepast.

De CO2-emissie-inventaris rapportage is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1.

De emissiefactoren zijn gebaseerd op www.co2emissiefactoren.nl.

Emissie intensiteit en voortgang

	2023	2022	2021	2020	2019 (basisjaar)
Absolute voortgang	110%	132%	112%	102%	100%
Verwachte voortgang (gerelateerd aan omzet en fte)	70%	85%	90%	95%	100%
Behaalde omzet	843.327	756.207	663.155	538.946	483.426
Emissies per omzet (ton CO2e/euro)	14,5	19,4	18,9	21,1	23,1
Relatieve voortgang gerelateerd aan omzet	63%	84%	82%	91%	100%
Aantal FTE	3.778	3.555	3.287	2.843	2.590
Emissies per FTE (ton CO2e/FTE)	3,2	4,1	3,8	4,0	4,3
Relatieve voortgang medewerkers	75%	96%	89%	93%	100%

Scope 1, 2 en business travel zijn meegenomen in de intensiteitsberekening, conform de eisen van de CO2 Prestatieladder niveau 3.

Afvalstromen

Hieronder is een verdeling te zien van de afvalstoffen van de kantoorlocaties van Unica. De verwerkingmethode van de afvalstromen is conform de Nederlandse maatstaven. Van enkele vestigingen zijn de afvalstromen nog niet inzichtelijk, dus die zijn niet in het totaalvolume meegenomen. Voor die locaties streven we ernaar de afvalverwerking de komende jaren onder te brengen bij de gecontracteerde afvalverwerker.

Afvalsoort	2023	2022
Afval / restafval	45	46
Bouw & sloop	12	5
Folie / kunststoffen	1	1
Metaal	6	8
Gevaarlijk afval	2	2
Hout	4	2
Papier / karton	18	26
Schroot	6	3
Vertrouwelijk papier	2	2
Overige incl GFT	4	5
	100	100

Ongevallen overzicht

Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen:

Ongevallen overzicht	2023	2022
Ongevallen frequentie-index	3,1	4,4
Gemiddelde verzuimduur	36,8 dagen	28,5 dagen
Ongevallenverzuimpercentage	0,09%	0,10%
Ziekteverzuim	5,4%	6,3%
Aantal meldingen aan de Inspectie SWZ als gevolg van een ongeval	2	2
Aantal meldingen met dodelijke afloop	0	0

Opleiding, prestatie en loopbaanontwikkeling

Deelnemers	2023 (*)	2022
Persoonlijke effectiviteit	936	116
Management	1.149	98
Klant en Commercie	139	59
Projectmanagement	1.468	76
Vakopleidingen	2.957	2.351
Digitale vaardigheden	881	N/A
Totaal	7.530	2.700

Er wordt gemiddeld 26 uur per medewerker per jaar besteed aan opleidingen (2022: 24 uur).

Er is geen onderverdeling naar medewerkercategorie gehanteerd.

95% van de medewerkers wordt regelmatig ingelicht over prestatie- en loopbaanontwikkeling.

25% van de medewerkers heeft een persoonlijk opleidingsplan.

* *samenvoeging van klassikaal gevolgde opleidingen en via leeromgeving Studica gevolgde digitale leerinterventies (livegang januari 2023)*

Personeelsbestand

	2023	Man	Vrouw	2022	Man	Vrouw
Aantal medewerkers	3.977	3.521	456	3.718	3.290	428
Tijdelijk dienstverband	384	324	60	400	329	71
Vast dienstverband	3.593	3.197	396	3.318	2.961	357
Ondersteunend (%)	16,63%	10,91%	60,79%	15,53%	9,79%	59,72%
Indirect (%)	38,57%	37,85%	30,10%	32,61%	32,85%	30,79%
Direct (%)	44,80%	51,24%	9,11%	51,85%	57,39%	9,26%
Aantal FTE	3.776	3.417	359	3.555	3.208	347

Peildatum week 52 van 2023.

	Instroom 2023						Uitstroom 2023					
	Man	%	Vrouw	%	Totaal	%	Man	%	Vrouw	%	Totaal	%
< 30 jaar	217	41,18%	24	28,57%	241	39,44%	175	34,65%	21	23,60%	196	33,00%
30-39 jaar	127	24,10%	26	30,95%	153	25,04%	111	21,98%	28	31,46%	139	23,40%
40-49 jaar	90	17,08%	17	20,24%	107	17,51%	83	16,44%	21	23,60%	104	17,51%
50-59 jaar	71	13,47%	17	20,24%	88	14,40%	60	11,88%	14	15,73%	74	12,46%
> 60 jaar	22	4,17%	0	0,00%	22	3,60%	76	15,05%	5	5,62%	81	13,64%
Totaal	527	100%	84	100%	611	100%	505	100%	89	100%	594	100%

Percentage in- of uitstroom o.b.v. de gemiddelde personeelsbezetting van 2023. Peildatum week 52 van 2023.

Begrippenlijst

Belastingdruk	Belastingen in percentage van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering
Cashflow	Nettowinst plus afschrijvingen
CoSS	Code of Sustainable Supply
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive (richtlijn voor duurzaamheidsverslaglegging)
Current ratio	Vlottende activa/kortlopende schulden
EBIT	Resultaat voor interest en belastingen
EBITA	Resultaat voor interest, belastingen en afschrijvingen goodwill
EBITA-marge	EBITA/som der bedrijfsopbrengsten
EBITDA	Resultaat voor interest, belastingen, afschrijving materiële vaste activa en goodwill
EBT	Resultaat voor belasting
EED	Europese Energie-Efficiency Richtlijn
EML	Erkende maatregelenlijst
ESG	Environmental, Social & Governance (milieu-, sociale en bestuurscriteria)
ESRS	European Sustainability Reporting Standard (standaard Europese duurzaamheidsverslaglegging)
GRI	Global Reporting Initiative
FTE	Fulltime Equivalent
GvO	Garantie van Oorsprong
KPI	Kritische Prestatie Indicator
LCA	Lifecycle Analysis (levenscyclusanalyse)
OESO-richtlijn	Richtlijn van Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
QHSE	Quality, Health, Safety, Environment (kwaliteit, gezondheid, veiligheid, milieu)
Quick ratio	Vlottende activa minus voorraden/kortlopende schulden
Rendement eigen vermogen	Nettowinst in percentage eigen vermogen
SBT	Science Based Targets (wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen)
SCL	Safety Culture Ladder (Veiligheidsladder)
SDG's	Sustainable Development Goals (Duurzame ontwikkelingsdoelen)
Solvabiliteit	Eigen vermogen/totaal vermogen
SROI	Social Return on Investment
Werkzaam vermogen	Eigen vermogen plus aandeel derden plus voorzieningen

Colofon

Unica Groep
 Postbus 202
 3870 CE Hoevelaken
 T: 033 - 247 8080
 E: info@unica.nl
 W: www.unica.nl

Redactie

Unica Groep, Schrijfveer (interviews), Buro M Wijs (interviews), Marieke van Dulmen (fotografie), Marlie Koggel (fotografie) en Tom van den Dool (fotografie).

© Unica Groep. Alle rechten voorbehouden. Unica heeft dit jaarverslag met zorg samen gesteld en is op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele onjuistheden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van Unica.

